

FISKERIDIREKTORATET

Lønnsomhetsundersøkelse for produksjon av laks og regnbueørret

2016

Profitability survey on the
production of Atlantic salmon and
rainbow trout

Livet i havet – vårt felles ansvar

Tittel (norsk/engelsk):	Lønnsomhetsundersøkelse for produksjon av laks og regnbueørret <i>Profitability survey on the production of Atlantic salmon and rainbow trout</i>
Ansvarlig avdeling:	Statistikkavdelingen
Utgivelsesår:	2017
Antall sider:	76
ISSN:	2464-4285
Aktuell lenke:	http://www.fiskeridir.no/Akvakultur/Statistikk-akvakultur/Statistiske-publikasjoner/Loennsomhetsundersokelser-for-laks-og-regnbueoerret
Emneord:	Akvakultur, oppdrett, havbruk, lønnsomhet, laks, regnbueørret, fortjeneste, produksjonskostnader, driftsmargin, matfisk, settefisk
<p>Forord:</p> <p>Fiskeridirektoratet presenterer her lønnsomhetsundersøkelse for produksjon av laks og regnbueørret i 2016.</p> <p>I rapporten blir viktige lønnsomhetsmål som driftsmargin, fortjeneste og produksjonskostnad presentert. Resultatene er gruppert på henholdsvis selskap med matfiskproduksjon og selskap med settefiskproduksjon av laks og regnbueørret.</p> <p>Det er kun gjennomsnittresultater som presenteres i rapporten.</p> <p>Rapporten utgis kun i elektronisk utgave.</p>	
<p>Foreword:</p> <p>The Directorate of Fisheries presents profitability survey on the production of Atlantic salmon and rainbow trout in 2016.</p> <p>We present important profitability figures such as operating margin, profits and production costs in the survey. Results are grouped respectively at companies with grow out (seawater) production and companies with hatchery (fresh water) production of Atlantic salmon and rainbow trout.</p> <p>There are only average results presented in the report. Chapter G provide an English summary.</p> <p>We only published an electronic version of this report</p>	

Liv Holmefjord
fiskeridirektør

Per Sandberg
direktør

Innhold

Rapportinnhold

A. Sammendrag	
A1. Definisjoner	6
A2. Endringer	6
A3. Resultater – matfiskproduksjon	6
A4. Resultater – settefiskproduksjon	8
B. Om undersøkelsen	
B1. Endringer	10
B2. Rapportinnhold	10
B3. Usikkerhet	10
B4. Representativitet	11
C. Matfiskproduksjon - resultatanalyse	
C1. Økonomisk resultat for hele landet	14
C2. Produksjon og produktivitet	15
C3. Inntekt	16
C4. Kostnadsutvikling	16
C5. Førfaktor (økonomisk)	20
C6. Likviditet og soliditet	21
C7. Resultat etter størrelse	22
C8. Resultat etter region	23
D. Settefiskproduksjon - resultatanalyse	
D1. Økonomisk resultat for hele landet	25
D2. Produksjon og produktivitet	26
D3. Inntekt	27
D4. Kostnadsutvikling	27
D5. Likviditet og soliditet	30
D6. Resultat etter produksjonsform	31
D7. Resultat etter region	31
E. Tabellverk	
E1. Matfiskproduksjon. Resultat pr. selskap for hele landet	33
E2. Matfiskproduksjon. Resultat etter størrelse, gruppe 1 (små selskap)	35
E3. Matfiskproduksjon. Resultat etter størrelse, gruppe 2 (mellomstore selskap)	37
E4. Matfiskproduksjon. Resultat etter størrelse, gruppe 3 (store selskap)	39
E5. Matfiskproduksjon. Resultat pr. tillatelse for hele landet	41
E6. Matfiskproduksjon. Spredningstabeller	43
E7. Settefiskproduksjon. Resultat pr. selskap for hele landet	46
E8. Settefiskproduksjon. Resultat etter produksjonsform, selskap uten yngelsalg	48
E9. Settefiskproduksjon. Resultat etter produksjonsform, selskap med yngelsalg	50
E10. Settefiskproduksjon. Spredningstabeller	52
F. Definisjoner	
F1. Definisjoner, felles	55
F2. Definisjoner, matfiskproduksjon	56
F3. Definisjoner, settefiskproduksjon	58
G. Summary in English	
G1. Results for fish farms	59
G2. Results for hatcheries	60
G3. Tables, average results for Norwegian fish farms	62
G4. Tables, average results for Norwegian hatcheries	64
G5. Definitions	66

H. Vedlegg, skjema

H1. Lønnsomhets skjema, matfiskproduksjon av laks og regnbueørret	69
H2. Lønnsomhets skjema, settefiskproduksjon av laks og regnbueørret	71
H3. Statistikk skjema for matfisk-, stamfisk- og FoU tillatelser for laks, regnbueørret og ørret	73
H4. Statistikk skjema for settefisk tillatelser for laks, regnbueørret og ørret	75

Tabellinnhold

E1. Matfiskproduksjon. Resultat pr. selskap for hele landet

E.1.1. Utvalg	33
E.1.2. Resultatregnskap	33
E.1.3. Balanseregnskap	33
E.1.4. Salg og andre lønnsomhetsmål	34
E.1.5. Beregnede nøkkeltall	34
E.1.6. Beregnede kostnader pr. kg produsert fisk	34

E2. Matfiskproduksjon. Resultat etter størrelse, gruppe 1 (små selskap)

E.2.1. Utvalg	35
E.2.2. Resultatregnskap	35
E.2.3. Balanseregnskap	35
E.2.4. Salg og andre lønnsomhetsmål	36
E.2.5. Beregnede nøkkeltall	36
E.2.6. Beregnede kostnader pr. kg produsert fisk	36

E3. Matfiskproduksjon. Resultat etter størrelse, gruppe 2 (mellomstore selskap)

E.3.1. Utvalg	37
E.3.2. Resultatregnskap	37
E.3.3. Balanseregnskap	37
E.3.4. Salg og andre lønnsomhetsmål	38
E.3.5. Beregnede nøkkeltall	38
E.3.6. Beregnede kostnader pr. kg produsert fisk	38

E4. Matfiskproduksjon. Resultat etter størrelse, gruppe 3 (store selskap)

E.4.1. Utvalg	39
E.4.2. Resultatregnskap	39
E.4.3. Balanseregnskap	39
E.4.4. Salg og andre lønnsomhetsmål	40
E.4.5. Beregnede nøkkeltall	40
E.4.6. Beregnede kostnader pr. kg produsert fisk	40

E5. Matfiskproduksjon. Resultat pr. tillatelse for hele landet

E.5.1. Utvalg	41
E.5.2. Resultatregnskap	41
E.5.3. Balanseregnskap	41
E.5.4. Salg og andre lønnsomhetsmål	42
E.5.5. Beregnede nøkkeltall	42
E.5.6. Beregnede kostnader pr. kg produsert fisk	42

E6. Matfiskproduksjon. Spredningstabeller

E.6.1. Produksjonskostnad pr. kilo produsert fisk for hvert enkelt selskap	43
E.6.2. Økonomisk førfaktor for hvert enkelt selskap	44
E.6.3. Driftsmargin for hvert enkelt selskap	45

E7. Settefiskproduksjon. Resultat pr. selskap for hele landet

E.7.1. Utvalg	46
E.7.2. Resultatregnskap	46
E.7.3. Balanseregnskap	46

E.7.4. Salg og andre lønnsomhetsmål	47
E.7.5. Beregnede nøkkeltall	47
E.7.6. Beregnede kostnader pr. stk solgt fisk.....	47
E8. Settefiskproduksjon. Resultat etter produksjonsform, uten yngelsalg	
E.8.1. Utvalg	48
E.8.2. Resultatregnskap	48
E.8.3. Balanseregnskap	48
E.8.4. Salg og andre lønnsomhetsmål	49
E.8.5. Beregnede nøkkeltall	49
E.8.6. Beregnede kostnader pr. stk solgt fisk.....	49
E9. Settefiskproduksjon. Resultat etter produksjonsform, med yngelsalg	
E.9.1. Utvalg	50
E.9.2. Resultatregnskap	50
E.9.3. Balanseregnskap	50
E.9.4. Salg og andre lønnsomhetsmål	51
E.9.5. Beregnede nøkkeltall	51
E.9.6. Beregnede kostnader pr. stk solgt fisk.....	51
E10. Settefiskproduksjon. Spredningstabeller	
E.10.1. Salg av fisk (yngel og smolt) for hvert enkelt selskap.....	52
E.10.2. Produksjonskostnad pr. stk solgt fisk for hvert enkelt selskap	53
E.10.3. Driftsmargin for hvert enkelt selskap.....	54

Figuroversikt

Figur 1.	
Matfiskproduksjon. Gjennomsnittlig driftsmargin og produksjonskostnad pr. kg 1996-2016	14
Figur 2.	
Matfiskproduksjon. Gjennomsnittlig fortjeneste pr. kg produsert fisk 2006-2016.....	15
Figur 3.	
Matfiskproduksjon. Gjennomsnittlig produksjon pr. årsverk med innlagt trendlinje 1996-2016	16
Figur 4.	
Matfiskproduksjon. Gjennomsnittlig salgspris pr. kg (laks og regnbueørret) 2006-2016	16
Figur 5.	
Matfiskproduksjon. Totalt solgt mengde (laks og regnbueørret) og gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg produsert fisk 1996-2006	17
Figur 6.	
Matfiskproduksjon. Produksjonskostnader pr. kg fordelt på de ulike kostnadsartene i 2016	20
Figur 7.	
Matfiskproduksjon. Gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg produsert fisk for ulike størrelsesgrupper 2006-2016	23
Figur 8.	
Matfiskproduksjon. Gjennomsnittlig driftsmargin for de ulike reigoner i 2016.....	23
Figur 9.	
Matfiskproduksjon. Gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg produsert fisk for de ulike reigonene i 2016.....	24

Figur 10.		
	Settefiskproduksjon. Gjennomsnittlig driftsmargin 2006-2016	25
Figur 11.		
	Settefiskproduksjon. Gjennomsnittlig fortjeneste pr. stk solgt fisk (yngel og smolt) 2006-2016	26
Figur 12.		
	Settefiskproduksjon. Gjennomsnittlig salg av yngel og smolt pr. selskap 2006-2016	26
Figur 13.		
	Settefiskproduksjon. Gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. stk solgt fisk med innlagt trendlinje 1991-2016	28
Figur 14.		
	Settefiskproduksjon. Gjennomsnittlig driftsmargin for de ulike regionene i 2016.....	32
Figur 15.		
	Total sale of Atlantic salmon and rainbow trout and average production costs per kg 2006-2016	60

A. Sammendrag

Denne rapporten inneholder resultater for henholdsvis selskap med matfisk- og settefiskproduksjon av laks og regnbueørret.

A1. Definisjoner

I lønnsomhetsundersøkelsene fokuseres det på størrelsesnøytrale resultatbegrep.

Eksempel på størrelsesnøytrale resultatbegrep er driftsmargin, fortjeneste pr. kg/stk., salgspris pr. kg/stk. og produksjonskostnad pr. kg/stk.

Resultatbegrepene defineres på følgende måte:

Driftsmargin:

Beregnes ved å sette driftsresultat i forhold til driftsinntekt. Driftsmargin gir uttrykk for hvor mye som tjenes for hver 100 kr solgt.

Salgspris pr. kg/stk.

Gir uttrykk for inntekt pr. kg/stk. solgt laks og regnbueørret. Kun salg av egenprodusert fisk er med.

Produksjonskostnad pr. kg/stk.:

Gir uttrykk for hva det koster å produsere ett kg laks eller regnbueørret eller en yngel/smolt.

Fortjeneste pr. kg/stk.

Gir uttrykk for fortjeneste pr. kg/stk. Fortjenesten fremkommer ved å ta salgspris pr. kg/stk. og trekke fra de totale kostnader pr. kg/stk.

A2. Endringer

Det er ikke foretatt endringer i beregningsmetode eller presentasjonsform i forhold til 2015-undersøkelsen.

A3. Resultater - matfiskproduksjon

Undersøkelsen er basert på opplysninger fra alle typer selskap med matfiskproduksjon av laks og regnbueørret (integreerte og enkeltstående selskap, små, mellomstore og store selskap).

Utvalget i årets undersøkelse representerer 68,3 prosent av tillatelsene i drift i 2016.

Selskapene (utvalget) som inngår i undersøkelsen står for 70,5 prosent av den totale mengde slaktet laks og 79 prosent av den totale mengde slaktet regnbueørret. Flere detaljer om representativiteten finnes i kapittel B.

Lønnsomhetsundersøkelsen er basert på gjennomsnittresultater for utvalget i undersøkelsen.

Lønnsomhetsundersøkelsen for selskap med matfiskproduksjon av laks og regnbueørret i 2016 viser følgende hovedtrekk:

- Historisk høy driftsmargin
- Kraftig økning i salgspris pr. kg
- Økte produksjonskostnader pr. kg

2016 var et økonomisk gullår for norske produsenter av laks og regnbueørret.

Beregninger viser at matfisknæringen hadde et samlet resultat før skatt på 26,7 milliarder kroner i 2016. Tilsvarende beregning for 2015 viste et samlet resultat før skatt på 10,3 milliarder kroner.

Tabell A.3.1. viser en del økonomiske størrelser i gjennomsnitt pr. selskap i 2016.

Tabell A.3.1.		2016
Salgspris pr. kg (laks og ørret)	Kr	50,59
Produksjonskostnad pr. kg	Kr	30,60
Sum kostnad pr. kg	Kr	33,86
Fortjeneste pr. kg	Kr	16,73
Førfaktor (økonomisk)		1,25
Produksjon pr. årsverk	Kg	310 089
Antall årsverk		36,8
Antall tillatelser pr. selskap	Stk.	8,8

Oppgangen i det økonomiske resultatet var som forventet, men endte på et rekordhøyt nivå. Gjennomsnittlig driftsmargin gikk opp fra 19,4 prosent i 2015 til 36 prosent i 2016.

Forbedringen i det økonomiske resultatet henger sammen med en kraftig økning i salgspris pr. kg

Oppnådd gjennomsnittlig salgspris pr. kg laks var kr 51,02 i 2016, mens gjennomsnittlig salgspris pr. kg regnbueørret var kr 46,31 i 2016. For laks økte gjennomsnittlig salgspris pr. kg med 47,6 prosent fra 2015 til 2016, mens gjennomsnittlig salgspris for regnbueørret økte med 50,4 prosent.

Tabell A.3.2. viser gjennomsnittlig totalrentabilitet og gjennomsnittlig driftsmargin pr. selskap i 2015 og 2016. Tall i prosent.

Tabell A.3.2.	2015	2016
Totalrentabilitet	16,5	33,9
Driftsmargin	19,4	36,0

Produktiviteten, målt som gjennomsnittlig produksjon pr. årsverk, ble redusert fra 2015 til 2016. Gjennomsnittlig produksjon pr. årsverk var 310 089 kg i 2016.

Matfisknæringen har, historisk sett, hatt en økning i produktivitet. Frem til 2007 var det økning hvert år. Siden 2007 har produktiviteten vært mer variabel og fra 2013 har den vært nedadgående.

Tabell A.3.3. viser utviklingen i gjennomsnittlig produksjon pr. årsverk. Tall i kg.

Tabell A.3.3.

År	Produksjon per årsverk
1985	30 254
1990	61 401
1995	152 418
2000	299 476
2005	382 767
2010	368 801
2015	361 461
2016	310 089

Gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg økte med 17 prosent fra 2015 til 2016.

De fleste kostnadsposter økte fra 2015 til 2016. Størst var økningen, målt både i prosent og kroner, for andre driftskostnader pr. kg

Tabell A.3.4. viser kostnader pr. kg produsert fisk i gjennomsnitt pr. selskap for hele landet i 2015 og 2016. Tall i kroner.

Tabell A.3.4.	2015	2016
Smoltkostnad	2,72	3,18
Førkostnad	13,18	14,55
Forsikringskostnad	0,13	0,13
Lønnskostnad	2,07	2,28
Avskrivninger	1,58	1,80
Annen driftskostnad	6,31	8,71
Netto finanskostnad	0,16	-0,04
Produksjonskostnad per kg	26,15	30,60
Slaktekostnad (inkl. frakt).	2,95	3,25
Sum kostnad per kg	29,10	33,86

✓ Resultat etter størrelse

Formålet med å presentere resultater fordelt etter selskapsstørrelse er å kunne vurdere eventuelle stordriftsfordeler.

Ved gruppering har vi tatt utgangspunkt i eierskap. Vi har gruppert selskapene i 3 størrelsesgrupper.

Disse er:

- Gruppe 1: «Små selskap». Selskap med 1-9 tillatelser
- Gruppe 2: «Mellomstore selskap». Selskap med 10-19 tillatelser
- Gruppe 3: «Store selskap». Selskap med 20 eller flere tillatelser

Datamaterialet viser alle de tre gruppene hadde en forbedring i det økonomiske resultatet fra 2015 til 2016.

En sammenligning av resultatene for de tre størrelsesgruppene i 2016 viser større forskjell i lønnsomhet mellom de tre gruppene i 2016 enn for tidligere år.

De siste to årene er det gruppe 2 som har hatt lavest gjennomsnittlig driftsmargin, mens det har variert mellom gruppe 1 og 3 hvem som har hatt høyest gjennomsnittlig driftsmargin.

Ser vi på gjennomsnittlig driftsmargin over tid finner vi at det har variert hvilke gruppe som har hatt høyest og lavest gjennomsnittlig driftsmargin. Det er derfor ikke mulig å trekke noen klare konklusjoner om eventuelle stordriftsfordeler.

Tabell A.3.5. viser utvikling i gjennomsnittlig driftsmargin for de 3 størrelsesgruppene de to siste årene. Tall i prosent

Tabell A.3.5.	2015	2016
Gruppe 1	19,5	37,7
Gruppe 2	14,8	29,7
Gruppe 3	20,5	36,8

Alle de tre gruppene hadde en økning i gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg fra 2015 til 2016.

Tabell A.3.6. viser utvikling i gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg for de 3 størrelsesgruppene de to siste årene. Tall i kroner.

Tabell A.3.6.	2015	2016
Gruppe 1	25,07	27,91
Gruppe 2	24,79	32,31
Gruppe 3	27,05	31,39

Forskjellen i produksjonskostnad per kg mellom de ulike gruppene var større i 2016 enn i 2015. Kr 4,40 skiller gruppene med lavest og høyest produksjonskostnad pr. kg i 2016.

Mer detaljer om resultatet for selskap med matfiskproduksjon finner du i kapittel C.

A4. Resultater - settefiskproduksjon

Undersøkelsen er basert på opplysninger fra alle typer selskap med settefiskproduksjon av laks og regnbueørret (integreerte og enkeltstående selskap, små, mellomstore og store selskap).

Utvalget i årets undersøkelse representerer 83,4 prosent av alle tillatelser i drift i 2016.

Selskapene (utvalget) som inngår i lønnsomhetsundersøkelsen står for 96,4 prosent av all smolt og settefisk som ble solgt ifølge Fiskeridirektoratets foreløpige statistikk for akvakultur for 2016.

Lønnsomhetsundersøkelsen er basert på gjennomsnittresultater for utvalget i undersøkelsen.

Fiskeridirektoratets lønnsomhetsundersøkelse for selskaper med settefiskproduksjon av laks og regnbueørret i 2016 viser følgende:

- Forbedret driftsmargin
- Økt salgspris pr. stk.
- Økt fortjeneste pr. stk.
- Økte produksjonskostnad pr. stk.

Beregninger viser at settefisknæringen for laks og regnbueørret hadde et samlet resultat før skatt på 488 millioner kroner i 2016. Tilsvarende beregning for 2015 viste et samlet resultat før skatt på 366 millioner kroner.

Forbedringen i det økonomiske resultatet skyldes høyere salgspris pr. stk. i 2016 sammenlignet med 2015. Gjennomsnittlig salgspris pr. stk. rogn og yngel økte med 11,9 prosent fra 2015 til 2016.

Ser en nærmere på gjennomsnittlig salgspris pr. stk. finner en at salgsprisen på smolt økte med 13,7 prosent fra 2015 til 2016, mens salgspris for yngel ble redusert med 1,4 prosent fra 2015 til 2016.

Tabell A.4.1. viser en del økonomiske størrelser i gjennomsnitt pr. selskap i 2016.

Tabell A.4.1.		2016
Salg av smolt	Stk.	4 264 389
Salg av yngel	Stk.	519 454
Salg av fisk (yngel og smolt)	Stk.	4 783 842
Salgspris pr. stk.	Kr	10,65
Produksjonskostnad pr. stk.	Kr	10,04
Fortjeneste pr. stk.	Kr	0,61
Antall årsverk		13,1
Gj. Antall tillatelser pr. selskap	Stk.	2

Lønnsomhetsmålene driftsmargin og totalrentabilitet bekrefter at lønnsomheten i 2016 er høyere enn i 2015.

Tabell A.4.2. viser utviklingen i gjennomsnittlig totalrentabilitet og driftsmargin for 2015 og 2016. Tall i prosent.

Tabell A.4.2.	2015	2016
Totalrentabilitet	6,6	7,5
Driftsmargin	10,3	12,1

Vi måler produktivitet hos settefiskprodusentene som salg av fisk (yngel og smolt) pr. årsverk.

Historisk sett har settefiskprodusentene hatt en betydelig økning i produktivitet. De siste årene har imidlertid produktiviteten vært mer variert.

Produktiviteten ble redusert med 5,4 prosent fra 2015 til 2016. Gjennomsnittlig salg av fisk pr. årsverk var 365 516 stk. i 2016.

En økning i antall årsverk forklarer produktivetsreduksjonen. Gjennomsnittlig antall årsverk gikk opp fra 12,2 i 2015 til 13,1 i 2016.

Tabell A.4.3. viser utvikling i salg av fisk pr. årsverk. Tall i stykk.

Tabell A.4.3.	År	Salg av fisk pr. årsverk
	1985	59 532
	1990	141 939
	1995	182 786
	2000	289 520
	2005	417 586
	2010	412 957
	2015	386 315
	2016	365 516

Gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. stk. økte med 9,4 prosent fra 2015 til 2016. Størst, målt i både kroner og prosent, var økningen i rogn og yngelkostnad pr. stk.

Rogn og yngelkostnad utgjør 16,8 prosent av de totale produksjonskostnadene pr. stk. Økningen i rogn og yngelkostnad skyldes en økning i prisen på rogn og yngel fra 2015 til 2016.

Tabell A.4.4. viser gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. stk. solgt fisk (yngel og smolt) for alle selskap i utvalget for 2015 og 2016. Tall i kroner.

Tabell A.4.4.	2015	2016
Rogn og yngelkostnad	1,25	1,68
Førkostnad	1,76	1,74
Forsikringskostnad	0,08	0,09
Vaksinasjonskostnad	0,98	1,32
Lønnskostnad	1,77	1,94
Historiske avskrivninger	0,84	0,84
Elektrisitetskostnad	0,40	0,50
Annen driftskostnad	1,86	1,72
Netto finanskostnad	0,23	0,22
Produksjonskostnad pr. stk.	9,18	10,04

Vær oppmerksom på at endringer i forholdet mellom yngelproduksjon og smoltproduksjon fra ett år til ett annet kan påvirke utviklingen i produksjonskostnad pr. stk. Det samme kan endringer i størrelse på solgt smolt gjøre.

Høy andel av yngelsalg gir vanligvis lavere produksjonskostnader pr. stk. Andelen yngelsalg økte imidlertid fra 9,4 prosent 2015 til 10,9 prosent i 2016. Tiltross for dette var det en økning i produksjonskostnadene.

✓ Resultat etter produksjonsform

Utvalget i lønnsomhetsundersøkelsen for settefiskproduksjon av laks og regnbueørret består av selskaper med forskjellige produksjonsformer. Utvalget kan deles inn i to.

- Gruppe 1: selskap uten yngelsalg
- Gruppe 2: selskap med yngelsalg

For å avdekke hvorvidt ulike produksjonsformer kan gi forskjeller i lønnsomhet har en basert en slik undersøkelse på de størrelsesnøytrale resultatbegrepene driftsmargin, totalrentabilitet og produksjonskostnad pr. stk.

Tabell A.4.5. viser gjennomsnittlig driftsmargin, gjennomsnittlig totalrentabilitet og gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. stk. for 2016.

Tabell A.4.5.		Gruppe 1	Gruppe 2
Driftsmargin	%	14,3	9,6
Totalrentabilitet	%	6,2	11,2
Prod. Kost. pr. stk.	Kr	10,90	9,27
Antall selskaper	Stk.	55	22

Det var gruppe 1, selskap uten yngelsalg, som hadde høyest driftsmargin i 2016, mens det var gruppe 2, selskap med yngelsalg, som hadde høyest totalrentabilitet i 2016.

En sammenligning med resultatene for 2015 viser en forbedret driftsmargin for gruppe 1, og redusert driftsmargin for gruppe 2.

En vanlig årsak til variasjonen i produksjonskostnad pr. stk. er ulikt forhold mellom antall solgt yngel og smolt i de enkelte regioner.

Mer detaljer om resultat for selskap med settefiskproduksjon finnes i kapittel D.

B. Om undersøkelsen

Fiskeridirektoratet har siden 1982 gjennomført lønnsomhetsundersøkelse for produksjon av laks og regnbueørret.

Hjemmel for innhenting av nødvendige grunnlagsdata er gitt i lov om Akvakultur (Akvakulturloven) av 17. juni 2005. Loven gjelder produksjon av akvatisk organismer.

Denne rapporten inneholder resultater for henholdsvis selskap med matfisk- og settefiskproduksjon av laks og regnbueørret.

B1. Endringer

Det er ikke foretatt endringer i beregningsmetode eller presentasjonsform i forhold til 2015-undersøkelsen.

B2. Rapportinnhold

Kapittel A gir et sammendraget av hovedresultatene fra de to undersøkelsene, og de viktigste konklusjonene vi kan trekke på bakgrunn av tallmaterialet.

I kapittel C presenteres gjennomsnittresultater for selskap med matfiskproduksjon av laks og regnbueørret. I kapitlet prøver vi å forklare årsakene til utviklingen og de variasjoner som identifiseres.

I kapittel D presenteres gjennomsnittresultater for selskap med settefiskproduksjon av laks og regnbueørret. I kapitlet prøver vi å forklare årsakene til utviklingen og de variasjoner som identifiseres.

I kapittel E presenteres tabellverk med gjennomsnittresultater for selskap med matfiskproduksjon av laks og regnbueørret og gjennomsnittresultater for selskap med settefiskproduksjon av laks og regnbueørret.

I kapittel F er forklarede de ulike variabler og beregninger som er gjort i undersøkelsen. I kapittel G er det gitt et sammendrag av resultatene på engelsk.

Til slutt i rapporten er det i kapittel H lagt ved skjema som er benyttet ved innsamling av opplysninger til undersøkelse.

Det er kun gjennomsnittresultater som presenteres i undersøkelsen.

✓ Tabelloppbygging

For hver gruppering er det 6 ulike tabeller.

I tabellen «Utvalg» fremkommer antall selskaper og antall tillatelser som inngår i gruppering. I tillegg fremkommer hvor mange tillatelser grupperingens gjennomsnittsselskap har.

I tabellen «Resultatregnskap» fremkommer inntekter og kostnader for gjennomsnittsselskapet.

I tabellen «Balanseregnskap» fremkommer eiendeler, egenkapital og gjeld pr. 31.12. for gjennomsnittsselskapet.

I tabellen «Salg og andre lønnsomhetsmål» fremkommer flere produktivitetsmål for gjennomsnittsselskapet.

I tabellen «Beregnete nøkkeltall» fremkommer tall for rentabilitet, likviditet og soliditet for gjennomsnittsselskapet. Nøkkeltallene blir beregnet på grunnlag av resultat- og balanseregnskapet.

I tabellen «Beregnete kostnader pr. kg produsert fisk» eller «Beregnete kostnader pr. stk. solgt fisk» fremkommer de ulike kostnadspostene pr. kg/stk. Kostnader pr. kg/stk. blir beregnet på grunnlag av gjennomsnittstall i resultatregnskapet og informasjon om gjennomsnittlig produksjon/salg.

B3. Usikkerhet

✓ Usikkerhet – matfiskproduksjon

Fusjonering og oppkjøp av tillatelser fører til at selskapene blir større. Noen konsern har valgt å operere med årsregnskap på selskapsnivå mens andre konsern opererer med årsregnskap på regionsnivå. Samme konsern kan derfor ha levert inn flere årsregnskap fra ulike enheter i konsernet.

Lønnsomhetsundersøkelsen er basert på gjennomsnittstall. Gjennomsnittet beregnes ut fra antall innsendte årsregnskap. Hvert årsregnskap representerer i undersøkelsen således ett selvstendig selskap.

Ett selskap kan imidlertid inngå som en del av et større konsern. Når vi omtaler de presenterte resultater i forhold til antall selskap er det med henvisning til antall innleverte årsregnskap.

Hvor mange tillatelser som gjennomsnittsselskapet består av vises i tabellen «Utvalg».

Det er viktig å merke seg at lønnsomhetsundersøkelsen er basert på opplysninger fra alle typer selskap med produksjon av laks og regnbueørret (integreerte og enkeltstående selskap, små, mellomstore og store selskap).

✓ Usikkerhet - settefiskproduksjon

Utvalget består av selskap med salg av yngel og smolt. Disse selskapene kan deles inn i selskap uten yngelsalg og selskap med yngelsalg.

Yngelen blir solgt til andre selskaper med settefiskproduksjon. Kostnadene i forbindelse med yngelproduksjon er, som følge av kortere produksjonstid, lavere enn kostnadene ved smoltproduksjon.

Det har ved gjennomføring av undersøkelsen vist seg vanskelig å skille ut kostnader knyttet direkte til produksjon av yngel fra de samlede kostnader.

Utvalgets sammensetning i det enkelte undersøkelsesår, dvs. forholdet mellom de rene smoltprodusenter og selskap som produserer både yngel og smolt, vil dermed vanskeliggjøre sammenligningen av lønnsomhetstall og effektivitet over tid.

Et annet moment som kan virke kompliserende for slike sammenligninger er endringer i produksjon; hvorvidt selskapet i utvalget det enkelte undersøkelsesår endrer produksjonen med hensyn til årsklasse (0-, 1- eller 2-åringer) eller art (laks og/eller regnbueørret).

En annen faktor som påvirker produksjonskostnaden pr. stk. er størrelsen på smolten som produseres. Jo større smolt, jo høyere kostnad. Vi har ikke informasjon om størrelse på solgt smolt, og kan derfor ikke gruppere kostnader etter smoltstørrelse.

Det er grunn til å tro at forholdene nevnt ovenfor kan forklare noe av bevegelsene i de beregnede produksjonskostnader pr. stk. solgt fisk i de enkelte undersøkelsesår.

Et moment som styrker undersøkelsen for settefiskproduksjon er at 95,2 prosent av selskapene i 2016-undersøkelsen også deltok i 2015-undersøkelsen.

B4. Representativitet

I utgangspunktet skal alle tillatelser for kommersiell produksjon av laks og regnbueørret delta i Fiskeridirektoratets lønnsomhetsundersøkelser.

Det har imidlertid vist seg vanskelig å ha med selskap med fellesregnskap for oppdrett og annen næring. Dersom den prosentvise andel av annen inntekt er mindre enn 10 prosent, 30 prosent ved oppdrettsrelatert inntekt, deltar selskapene i lønnsomhetsundersøkelsen.

Selskaper som kombinerer produksjon av matfisk og settefisk er med i utvalget dersom selskapet kan levere regnskapsopplysninger fordelt på henholdsvis settefisk- og matfiskdelen. Eller dersom selskapet har levert egen regnskapsdel eller spesifiserte kostnader for settefiskproduksjonen.

Disse selskapene vil imidlertid ikke alltid ha egne balansetall for settefiskproduksjonen. Dersom det er tilfelle, vil selskapet være utelukket fra beregningen av gjennomsnittlig balansetall for settefiskproduksjon. I årets undersøkelse gjelder dette 11 selskap i undersøkelsen for settefiskproduksjon.

De samme selskapene vil imidlertid i sin helhet inngå i utvalget for matfiskproduksjon av laks og regnbueørret, dersom settefiskproduksjonen for disse selskapene utgjør mindre enn 30 prosent av bedriftens totale inntekter. Kostnadene ved settefiskproduksjonen er da ført under kostnader for annen virksomhet.

Det ble i mai 2017 sendt ut lønnsomhetsskjema til 115 selskap med matfiskproduksjon (matfiskselskap) og 113 selskap med settefiskproduksjon (settefiskselskap).

Av disse inngår henholdsvis 84 matfiskselskap og 77 settefiskselskap i lønnsomhetsundersøkelsene som presenteres i denne publikasjonen. Av mottatte selskap er 6 matfiskselskap og 2 settefiskselskap fusjonert sammen med et annet selskap som inngår i utvalget.

Frafallet var 25 matfiskselskap og 34 settefiskselskap i 2016-undersøkelsen.

Årsaker til frafall er mange. Det kan være at vi ikke har mottatt skjema og regnskap fra et selskap som er tilskrevet eller at mottatte skjema og regnskap ikke kan benyttes.

Tabell B.4.1. gir en oversikt over hovedårsakene til frafall i undersøkelsene og antall selskap som det gjelder i 2016-undersøkelsen.

Tabell B.4.1.

Årsaker:	Matfisk-selskap	Settefisk-selskap
Frafall totalt	25	34
Ikke mottatt skjema eller regnskap	8	1
Ikke inntekt/produksjon	5	17
Mangelfulle opplysninger	1	0
Høy andel annen virksomhet	6	5
Andre årsaker	5	11

✓ Utvalg - matfiskproduksjon

Det var ifølge Fiskeridirektoratets statistikk for akvakultur totalt 1099 tillatelser i drift i 2016. Ikke alle disse tillatelsene inngår i utvalget i lønnsomhetsundersøkelsen.

Tillatelser som driver med innlandsproduksjon og forskning i Akershus, Hedmark, Oslo og Telemark i alt 6 tillatelser, samt 5 tillatelser som kun er knyttet til forskning i de øvrige fylkene, inngår ikke utvalget.

Dermed består utvalget av 1088 tillatelser for matfiskproduksjon av laks og regnbueørret i 2016.

En optelling av tillatelsene i årets lønnsomhetsundersøkelse viser at de 84 selskapene i alt innehar 743 tillatelser.

Utvalget i årets undersøkelse for matfiskproduksjon representerer 68,3 prosent av tillatelsene i drift i 2016.

Selskap som har tillatelser i flere regioner er i oversikten samlet i en egen gruppe «Flere regioner». I 2016 var det 11 selskap som hadde tillatelser i flere regioner.

Representativiteten, målt i prosent, fremkommer ved at antall tillatelser i undersøkelsen blir sett i forhold til det totale antall tillatelser som er registrert i drift i regionen.

Representativiteten i de fleste regioner er forholdsvis høy. Lavest representativitet er i gruppen «Flere regioner».

Tabell B.4.2. gir en oversikt over antall tillatelser i drift, og antall tillatelser i lønnsomhetsundersøkelsen (utvalg), samt representativiteten i hver region i 2016.

Tabell B.4.2.

Regioner	I drift	Utvalg	Utvalg i %
Hele landet	1 088	743	68,3
Finnmark	38	38	100,0
Troms	54	47	87,0
Nordland	110	79	71,8
Nord-Trøndelag	52	35	67,3
Sør-Trøndelag	12	10	83,3
Møre og Romsdal	12	12	100,0
Sogn og Fjordane	48	46	95,8
Hordaland	143	132	92,3
Rogaland og Agder	47	31	72,1
Flere regioner	572	313	54,7

Utvalget som inngår i undersøkelsen står for 70,5 prosent av den totale mengde slaktet laks og 79 prosent av den totale mengde slaktet regnbueørret ifølge Fiskeridirektoratets statistikk for akvakultur for 2016.

✓ Utvalg - settefiskproduksjon

Det var ifølge Fiskeridirektoratets statistikk for akvakultur totalt 187 settefisktillatelser i drift i 2016.

En optelling av tillatelser i årets undersøkelse viser at de 77 selskapene som deltar i undersøkelsen i alt innehar 156 settefisktillatelser.

Utvalget i årets undersøkelse for settefiskproduksjon representerer 83,4 prosent av tillatelsene i drift i 2016.

I utvalget er det noen selskap som inkluderer tillatelser fra flere regioner. I 2016 gjelder dette 5 selskap. Selskap som har tillatelser i flere regioner er i oversikten samlet i gruppen «Flere regioner».

Representativiteten, målt i prosent, fremkommer ved at antall tillatelser i undersøkelsen er blitt sett i forhold til det totale antall tillatelser som er registrert i drift for samme region.

Representativiteten i de ulike regionene er forholdsvis høy. Lavest representativitet var det i gruppen «Rogaland, Agder og Telemark».

Tabell B.4.3. gir en oversikt over antall tillatelser i drift, og antall tillatelser i lønnsomhetsundersøkelsen (utvalg), samt representativiteten i hvert fylke/region i 2016.

Tabell B.4.3

Regioner:	I drift	Utvalg	Utvalg i %
Hele landet	187	156	83,4
Finnmark og Troms	13	11	84,6
Nordland	25	23	92,0
Trøndelag	16	13	81,3
Møre og Romsdal	17	11	64,7
Sogn og Fjordane	13	12	92,3
Hordaland	38	30	78,9
Rogaland, Agder og Telemark	15	8	53,3
Flere regioner	50	48	96,0

Utvalget som inngår i lønnsomhetsundersøkelsen står for 96,3 prosent av all smolt og settefisk som ble solgt ifølge Fiskeridirektoratets statistikk for akvakultur for 2016.

C. Matfiskproduksjon - resultatanalyse

I dette kapitlet skal vi se nærmere på gjennomsnittlig økonomisk resultat for selskap med matfiskproduksjon av laks og regnbueørret i 2016.

C1. Økonomiske resultat for hele landet

Vær oppmerksom på at endringer i størrelse på selskapene i utvalget kan forklare endringer i enkelte resultatstørrelser. Derfor er regnskapsanalysen hovedsakelig basert på størrelsesnøytrale poster.

Eksempel på størrelsesnøytrale poster er driftsmargin, fortjeneste pr. kg, salgspris pr. kg og produksjonskostnad pr. kg.

Representativiteten i undersøkelsen er god. Denne analysen er basert på opplysninger fra alle typer selskap med matfiskproduksjon av laks og regnbueørret (integreerte og enkeltstående selskap, små, mellomstore og store selskap).

Lønnsomhetsundersøkelsen for selskap med matfiskproduksjon av laks og regnbueørret i 2016 viser følgende hovedtrekk:

- Historisk høy driftsmargin
- Kraftig økning i salgspris pr. kg
- Økte produksjonskostnader pr. kg

2016 var et økonomisk gullår for norske produsenter av laks og regnbueørret.

Beregninger viser at matfisknæringen for laks og regnbueørret hadde et samlet resultat før skatt på 26,7 milliarder kroner i 2016. Tilsvarende beregninger for 2015 viste et samlet resultat før skatt på 10,3 milliarder kroner.

Det gode økonomiske resultatet henger sammen med en kraftig økning i salgspris pr. kg fra 2015 til 2016.

✓ Driftsmargin og totalrentabilitet

Vi har valgt å se nærmere på de størrelsesnøytrale postene driftsmargin og totalrentabilitet.

Driftsmargin gir uttrykk for hvor mye selskapet har tjent pr. omsatt krone, mens totalrentabiliteten gir

uttrykk for avkastningen på totalkapitalen i selskapet.

Driftsmargin: Driftsresultat dividert på sum driftsinntekt
Totalrentabilitet: Driftsresultat + finansinntekt dividert på sum eiendeler

Ser vi på utviklingen i driftsmargin over flere år finner vi en klar utviklingstrend, der tre-fire år med økonomisk oppgang normalt etterfølges av to år med økonomisk nedgang.

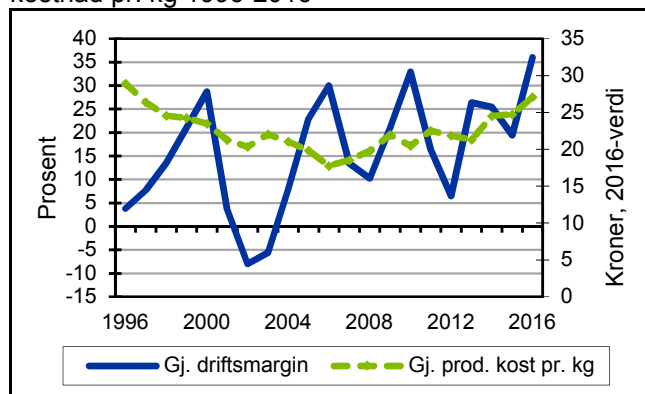
Figur 1 viser at denne utviklingstrenden fortsatt stemmer, men at nedgangen i 2014 og 2015 ikke var like kraftig som i tidligere nedgangsperioder.

Økningen i gjennomsnittlig driftsmargin i 2016 var som forventet, men endte på et rekordhøyt nivå. Gjennomsnittlig driftsmargin gikk opp fra 19,4 prosent i 2015 til 36 prosent i 2016.

Det er den høyeste gjennomsnittlig driftsmargin vi har registrert siden lønnsomhetsundersøkelsen startet i 1982. Kun to ganger tidligere har vi registrert en gjennomsnittlig driftsmargin på over 30 prosent, i 2006 og 2010.

Begrunnelsen for dette er fortsatt høye priser i 2017 og en forutsetning om at produksjonskostnadene ikke øker dramatisk fra nivået i 2016.

Figur 1.
Gjennomsnittlig driftsmargin og produksjonskostnad pr. kg 1996-2016

Økningen i driftsmargin og totalrentabilitet bekrefter at lønnsomheten er forbedret i 2016 sammenlignet med 2015.

Tabell C.1.1. viser driftsmargin og totalrentabilitet for de siste to årene. Tall i prosent.

Tabell C.1.1.	2015	2016
Totalrentabilitet	16,5	33,9
Driftsmargin	19,4	36,0

✓ Fortjeneste pr. kg

En annen størrelsesnøytral post som kan si noe om lønnsomheten er fortjeneste pr. kg produsert fisk.

Fortjeneste pr. kg (rundvekt):
Fortjenesten fremkommer ved å ta salgspris pr. kg (laks og regnbueørret) og trekke fra sum kostnad pr. kg produsert fisk

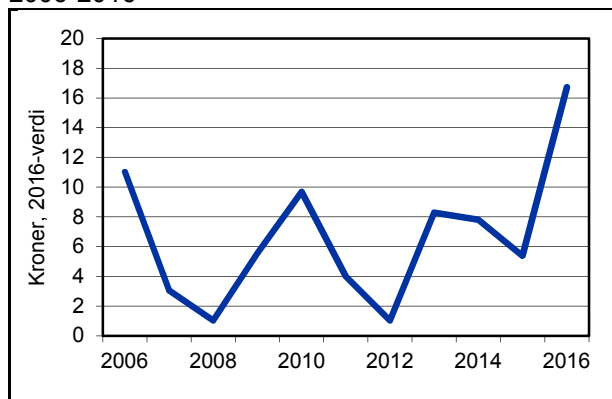
Fortjeneste pr. kg var kr 16,73 i 2016 mot kr 5,19 i 2015. Fortjeneste pr. kg i 2016 er den høyeste vi har registrert i lønnsomhetsundersøkelsen.

Utviklingen i fortjeneste pr. kg bekrefter den kraftige forbedringen i det økonomiske resultatet fra 2015 til 2016.

Historisk sett skyldes endringer i fortjeneste først og fremst endringer i salgspris.

Figur 2.

Gjennomsnittlig fortjeneste pr. kg produsert fisk 2006-2016

C2. Produksjon og produktivitet

Tabell C.2.1. viser produksjon av fisk og produksjon pr. årsverk for årene 2015 og 2016. Tall i kg.

Tabell C.2.1.	2015	2016
Produksjon av fisk	10 714 530	11 413 977
Produksjon pr. årsverk	361 461	310 089

Produksjonen av fisk (laks og regnbueørret) økte med 6,5 prosent fra 2015 til 2016. Produksjons-

økningen skyldes en kombinasjon av økt salg av fisk og økt biomasse fra 2015 til 2016.

Salg av fisk (laks og regnbueørret) økte med 5,2 prosent i perioden, mens biomasse (vekt av levende fisk) økte med 5,3 prosent fra 1.1. til 31.12.2016.

Tabell C.2.2. gir en oversikt over gjennomsnittlig beholdning av levende fisk for 2016, basert på utvalget i 2016-undersøkelsen.

Tabell C.2.2.		1.1.16	31.12.16
Laks	Stk.	3 219 396	3 372 148
Regnbueørret	Stk.	273 586	227 028
Biomasse	Kg	6 458 927	6 801 412
Gj. vekt	Kg	1,849	1,890

Andelen av selskap med produksjon av regnbueørret økte fra 18,2 prosent i 2015 til 19 prosent i 2016.

Produktiviteten, målt som gjennomsnittlig produksjon pr. årsverk, ble redusert fra 2015 til 2016. Gjennomsnittlig produksjon pr. årsverk var 310 089 kg i 2016.

Fra 2015 til 2016 gikk gjennomsnittlig antall årsverk opp fra 29,5 til 36,8. Det betyr at antall årsverk har hatt en negativ innvirkning på produktiviteten i 2016, og forklarer nedgangen som har vært i produksjon pr. årsverk.

Ser vi nærmere på antall årsverk finner vi at gjennomsnittlig antall arbeidstimer pr. selskap økte fra 2015 til 2016. Gjennomsnittlig antall arbeidstimer i 2016 var 67 912 timer, tilsvarende tall for 2015 var 54 690 timer.

Tabell C.2.3. viser utvikling i gjennomsnittlig produksjon pr. årsverk. Tall i kg.

Tabell C.2.3.

År	Produksjon pr. årsverk
1985	30 254
1990	61 401
1995	152 418
2000	299 476
2005	382 767
2010	368 801
2015	361 461
2016	310 089

Matfisknæringen har, historisk sett, hatt en økning i produktivitet. Frem til 2007 var det økning hvert år. Siden 2007 har produktiviteten vært mer variabel, og fra 2013 har den vært nedadgående.

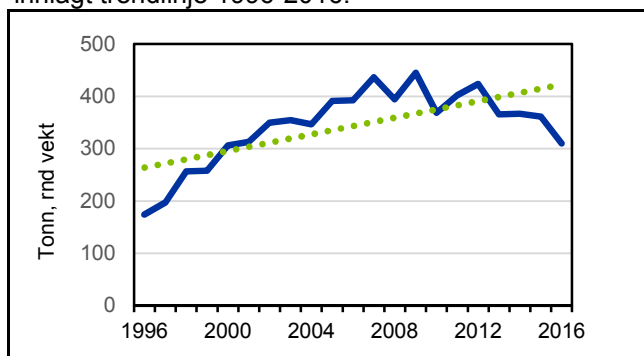

Det er flere årsaker til reduksjon i produktivitet de siste år. Økt arbeidsinnsats som følge av økte utfordringer knyttet til lakselus, anlegg og miljø er en årsak.

En annen årsak er at selskapene er blitt større. Et gjennomsnittsselskap bestod av 8,8 tillatelser i 2016 mot 7,8 tillatelser i 2016. Dette forklarer mye av økning i årsverk og antall arbeidstimer fra 2015 til 2016.

Figur 3.

Gjennomsnittlig produksjon pr. årsverk med innlagt trendlinje 1996-2016.

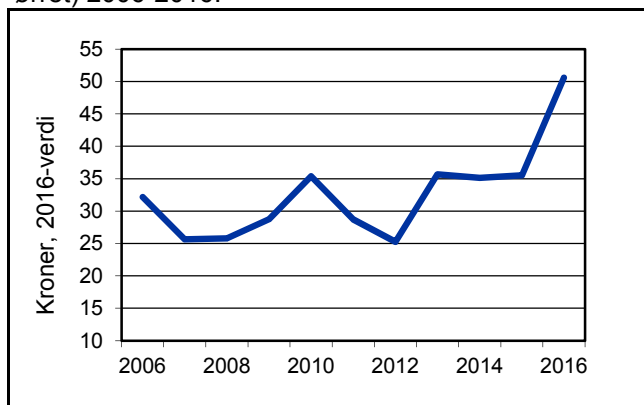
C3. Inntekt

Gjennomsnittlig salgspris pr. kg er beregnet på basis av bokført salgsinntekt og solgt mengde (rund vekt)

Prisutviklingen henger nøye sammen med markedsforholdene for laks og regnbueørret. I 2016 var det svært gode markedsforhold for laks og regnbueørret. Dette resulterte i rekordhøy salgspris.

Figur 4.

Gjennomsnittlig salgspris pr. kg (laks og regnbueørret) 2006-2016.

Gjennomsnittlig salgspris pr. kg laks økte med hele 47,6 prosent fra 2015 til 2016. Gjennomsnittlig salgspris pr. kg laks var kr 51,02 i 2016.

Gjennomsnittlig salgspris pr. kg regnbueørret var kr 46,31 i 2016 som tilsvarer en oppgang på hele 50,4 prosent fra 2015.

Tabell C.3.1. viser gjennomsnittlig salgspris pr. kg i 2015 og 2016. Tall i kroner.

Tabell C.3.1.	2015	2016
Salgspris pr. kg laks	34,57	51,02
Salgspris pr. kg regnbueørret	30,80	46,31
Salgspris pr. kg uansett fiskeslag	34,29	50,59

Andelen av selskaper som oppgir annen driftsinntekt har gått ned fra 2015 til 2016. De vanligste inntekter som er registrert som «annen driftsinntekt» er inntekter i forbindelse med eget slakteri.

C4. Kostnadsutvikling

✓ Historisk utvikling i produksjonskostnad pr. kg

Tabell C.4.1. gir en oversikt over utviklingen i gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg produsert fisk. Tall i 2016 kroner.

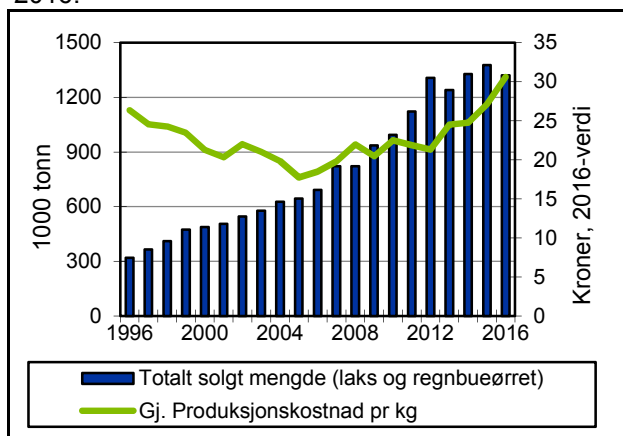
Tabell C.4.1.

År	Produksjonskostnad pr. kg
1985	76,60
1990	51,11
1995	28,91
2000	21,26
2005	17,76
2010	22,50
2015	27,09
2016	30,60

Ved sammenligning av produksjonskostnad pr. kg over en lengre tidsperiode har vi valgt å sammenligne kostnaden i 2016-kroneverdi.

Utviklingen viser at gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg (rund vekt) over tid har gått kraftig ned. Lavest produksjonskostnad pr. kg var det i 2005. I perioden etter 2005 har utviklingen vært mer varierende og siden 2012 økende.

Figur 5.
Totalt solgt mengde (laks og regnbueørret) og
gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg 1996-
2016.

✓ Endring i produksjonskostnad pr. kg fra 2015 til 2016

For øvrig i rapporten når vi analyserer endringer fra 2015 til 2016 er det nominelle verdier som gjelder.

Produksjonskostnad pr. kg (rund vekt) økte fra kr 26,15 i 2015 til kr 30,60 i 2016, en økning på 17 prosent.

De fleste kostnadsposter økte fra 2015 til 2016. Størst prosentvis økning var det for andre driftskostnader pr. kg.

På de neste sidene vil vi se nærmere på utviklingen i de ulike kostnadspostene fra 2015 til 2016.

Tabell C.4.2. viser kostnadspostene pr. kg produsert fisk i gjennomsnitt pr. selskap for årene 2015 og 2016. Tall i kroner.

	2015	2016
Smoltkostnad per kg	2,72	3,18
Førkostnad per kg	13,18	14,55
Forsikringskostnad per kg	0,13	0,13
Lønnskostnad per kg	2,07	2,28
Avskrivninger per kg	1,58	1,80
Andre driftskostnader per kg	6,31	8,71
Netto finanskostnad per kg	0,16	-0,04
Produksjonskostnad per kg	26,15	30,60
Slaktekostnad per kg (inkl. frakt)	2,95	3,26
Sum kostnad per kg	29,10	33,86

Vi vil imidlertid presisere at det er gjennomsnittsresultater som presenteres og at spredningen mellom de enkelte selskap er stor.

Ser en på produksjonskostnad pr. kg vil en finne selskaper med beregnet produksjonskostnad pr. kg under kr 15 og selskaper med beregnet produksjonskostnad pr. kg godt over kr 35.

Tabell C.4.3. viser antall selskaper i utvalget fordelt på produksjonskostnad pr. kg og hvilken andel av produksjonen de representerer i utvalget for 2016.

Tabell C.4.3.

Produksjonskostnad per kg	Ant. Selsk.	Gj. prod. kost. pr. kg	% ¹⁾
Mindre enn kr 15,00	1	13,42	0,5
Mellom kr 15,00 - 20,00	3	17,72	1,9
Mellom kr 20,00 - 25,00	14	22,95	8,1
Mellom kr 25,00 - 30,00	26	27,24	31,9
Høyere enn kr 30,00	40	35,59	57,6

¹⁾ Prosentvis andel av total slaktet mengde i lønnsomhetsundersøkelsen.

Tabell C.4.3. viser at ett selskap hadde en produksjonskostnad pr. kg under kr 15. For dette selskapet skyldes de lave kostnadene spesielle produksjonsforhold i 2016.

Tabell E.6.1. i kapittel E gir nærmere detaljer mht. variasjoner i produksjonskostnad pr. kg mellom ulike selskap.

✓ Smoltkostnad

Gjennomsnittlig smoltkostnad pr. kg produsert fisk økte med 16,9 prosent fra 2015 til 2016, fra kr 2,72 i 2015 til kr 3,18 i 2016.

Det er flere faktorer som påvirker utviklingen i gjennomsnittlig smoltkostnad pr. kg. De viktigste faktorene er prisen på smolt og produksjon av fisk.

Utviklingen i gjennomsnittlig smoltpris pr. stk., uansett fiskeslag viser en økning fra 2015 til 2016. Gjennomsnittlig smoltpris pr. stk. økte med 12,8 prosent fra 2015 til 2016.

Tabell C.4.4. viser gjennomsnittlig smoltpris pr. stk. laks og regnbueørret i 2015 og 2016 ifølge Fiskeridirektoratets statistikk for akvakultur. Tall i kroner.

	2015	2016
Smoltpris pr. stk.	11,13	12,55

Det er nevnte økning i smoltpris pr. stk. som er årsaken til økningen i smoltkostnad pr. kg fra 2015 til 2016.

Produksjonsøkningen på 6,4 prosent hadde en positiv effekt på smoltkostnaden, men økningen i

produksjon av fisk var ikke stor nok til å veie opp for økningen i smoltpris pr. stk.

✓ Fôrkostnad

Fôrkostnad utgjør nærmere halvparten av produksjonskostnadene pr. kg produsert fisk. Endringer i denne kostnadsposten har derfor stor betydning for de totale produksjonskostnader pr. kg.

Fôrkostnad pr. kg økte med 10,4 prosent fra 2015 til 2016. Fôrkostnad pr. kg var kr 14,55 i 2016.

Under punkt C.5. ser vi nærmere på fôrforbruk, fôrpris og fôrfaktor.

✓ Forsikringskostnad

Den totale forsikringskostnad (forsikringspremie) økte fra 2015 til 2016. Forsikringspremien utgjorde under 1 prosent av verdien på varer pr. 31.12.2016.

Tabell C.4.5. viser forholdet mellom gjennomsnittlig forsikringsutbetaling og gjennomsnittlig forsikringspremie i 2015 og 2016. Tall i kroner.

	2015	2016
Forsikringsutbetaling	1 425 953	803 265
Forsikringskostnad	1 340 088	1 453 121

Forsikringsutbetalingene ble redusert med 43,7 prosent fra 2015 til 2016. Forsikringsutbetalingen gjelder kun tap av fisk.

Ser vi på forsikringskostnad pr. kg så var den uendret fra 2015 til 2016. Forsikringskostnad pr. kg var kr 0,13 i 2016.

Forsikringskostnad pr. kg utgjør en liten andel av samlet produksjonskostnad pr. kg, og endringer i denne kostnadsposten påvirker derfor i liten grad utviklingen i produksjonskostnad pr. kg.

✓ Lønnskostnad

Gjennomsnittlig lønnskostnad pr. kg økte med 10,1 prosent fra 2015 til 2016. I samme tidsrom var det en økning i gjennomsnittlig antall årsverk og en nedgang i gjennomsnittlig brutto lønnskostnad pr. årsverk.

Gjennomsnittlig brutto lønnskostnad pr. årsverk var kr 705 636 i 2016, men gjennomsnittlig antall årsverk var 36,8.

Tabell C.4.6. gir en oversikt over utvikling i gjennomsnittlig brutto lønnskostnad pr. årsverk. Tall i 2016 kroner.

Tabell C.4.6.

År	Brutto lønnskostnad pr. årsverk
1985	278 412
1990	359 247
1995	435 885
2000	628 571
2005	679 504
2010	700 759
2015	776 037
2016	705 636

✓ Avskrivninger

Gjennomsnittlig avskrivninger pr. kg gikk opp fra kr 1,58 i 2015 til kr 1,80 i 2016. En økning på 13,9 prosent.

Verdi av varige driftsmidler økte med 16,8 prosent fra 2015 til 2016, og var kr 118 193 846 pr. 31.12.2016.

Undersøkelsen viser at verdien av oppdrettsutstyr (sjønlegg) og transportmidler utgjorde 75 prosent av de totale varige driftsmidler.

Økningen i verdi av varige driftsmidler forklarer utviklingen i gjennomsnittlig avskrivninger pr. kg fra 2015 til 2016.

✓ Annen driftskostnad

Posten «annen driftskostnad» økte, i likhet med de øvrige kostnadene, fra 2015 til 2016. Gjennomsnittlig annen driftskostnad pr. kg økte med 38 prosent fra kr 6,31 i 2015 til kr 8,71 i 2016.

Det var økningen i posten «annen driftskostnad» som bidro mest til økningen i produksjonskostnad pr. kg fra 2015 til 2016.

Annen driftskostnad er en restpost som omfatter alt fra reparasjoner og vedlikehold til rene administrasjonsutgifter.

Vi ser imidlertid at kostnadene knyttet til fiskehelse, samt kostnader knyttet til vedlikehold og miljø utgjør en stor del av kostnadsposten «annen driftskostnad».

Kostnadene knyttet til fiskehelse og miljø- og vedlikehold økte fra 2015 til 2016. Det gjorde også kostnadsposten «annet».

Tabell C.4.7. viser kostnadsposten «annen driftskostnad pr. kg» fordelt på ulike kostnadsarter i 2015 og 2016.

Tabell C.4.7

Kostnad	2015	2016
Fiskehelse	1,83	2,02
Miljø og vedlikehold	1,57	1,74
Annet	2,91	4,95
Annen driftskostnad	6,31	8,71

Det var størst økning i kostnadsposten «Annet» fra 2015 til 2016. Økningen var på hele 69,8 prosent.

Tabellen nedenfor viser at kostnadene knyttet til fiskehelse utgjorde 23,3 prosent, mens kostnadene knyttet til miljø- og vedlikehold utgjorde 20 prosent av annen driftskostnad i 2016.

Tabell C.4.8. viser kostnadsposten «annen driftskostnad pr. kg» fordelt på ulike kostnadsarter i 2016.

Tabell C.4.8.

Kostnad	Kroner	% vis
Fiskehelse	2,02	23,3
Miljø og vedlikehold	1,74	20,0
Annet	4,95	56,7
Annen driftskostnad	8,71	100,0

Vær oppmerksom på at «annen driftskostnad» også kan inneholde kostnader som ikke kan relateres til matfiskproduksjon av laks og regnbueørret. Dette skyldes at det i enkelte tilfeller har vært vanskelig å trekke ut samtlige kostnader knyttet til annen virksomhet fra årsregnskapet.

Ved beregning av posten «annen driftskostnad pr. kg» har vi trukket fra inntekt ved annen virksomhet. Vi forutsetter med andre ord at kostnadene ved annen virksomhet er lik inntektene ved slik drift.

✓ Netto finanskostnad

Netto finanskostnad:
Finanskostnadene minus finansinntektene

Netto finanskostnad pr. kg gikk ned fra 2015 til 2016. Netto finanskostnad pr. kg var kr -0,04 i 2016, mot kr 0,16 i 2015.

Det betyr at finansinntektene var større enn finanskostnadene i 2016. Det er første gang vi har registrert siden lønnsomhetsundersøkelsene startet i 1982.

Finanskostnader utgjør en svært liten andel av de totale kostnadene i denne næringen.

Den positive utviklingen i netto finanskostnad skyldes en kombinasjon av reduserte finanskostnader og økte finansinntekter fra 2015 til 2016.

Gjennomsnittlig finanskostnad ble redusert med 17,8 prosent, og var kr 5 897 263 i 2016.

I samme tidsrom var det som nevnt økning i finansinntektene. Gjennomsnittlig finansinntekt økte med 15 prosent, og var kr 6 317 500 i 2016.

Den positive utviklingen i finansinntekt- og finanskostnad, samt en økning i salgsinntektene som følge av gode priser, bidro til en reduksjon i posten «netto finanskostnad i prosent av sum driftsinntekt».

For hele landet under ett gikk netto finanskostnad i prosent av sum driftsinntekt ned fra 0,4 prosent i 2015 til -0,1 prosent i 2016.

Tabell C.4.9. gir en oversikt over utvikling i netto finanskostnad i prosent av sum driftsinntekt. Tall i prosent.

Tabell C.4.9.

År	Netto finanskost i prosent av sum driftsinntekt
1985	7,5
1990	10,5
1995	4,8
2000	2,1
2005	2,6
2010	0,9
2015	0,4
2016	-0,1

✓ Slaktekostnad inkl. fraktkostnad (ikke inkl. i produksjonskostnad pr. kg)

Denne kostnadsposten består kun av bokførte slakte- og fraktkostnader.

I 2016 undersøkelsen har samtlige selskap bokført slaktekostnad, mens 98,8 prosent av selskapene bokførte slaktekostnad i 2015.

Selskap som har eget slakteri har oppgitt et anslag over hvor mye kostnadene ved slakting av egenprodusert fisk er.

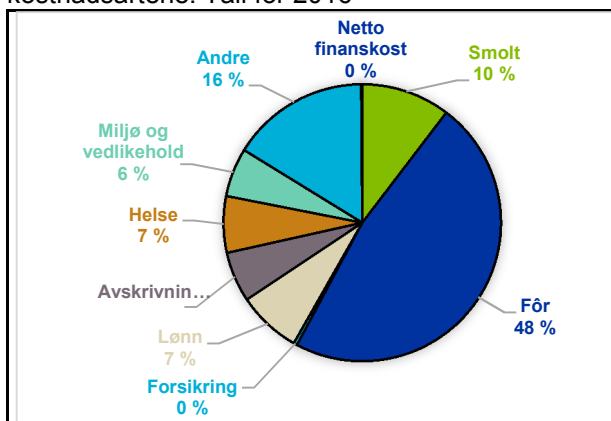
Slaktekostnad pr. kg økte med 10,5 prosent fra 2015 til 2016. Gjennomsnittlig slaktekostnad pr. kg var kr 3,26 i 2016.

C5. Fôrfaktor (økonomisk)

Det er stort fokus på hvordan selskapene med matfiskproduksjon av laks og regnbueørret kan redusere produksjonskostnadene. Fordi den største kostnadsposten ved matfiskproduksjon av laks og regnbueørret er fôr, vil fôrfaktor være en viktig produksjonsindikator.

I 2016 utgjorde fôrkostnadene 47,5 prosent av produksjonskostnadene pr. kg.

Figur 6.
Produksjonskostnader pr. kg fordelt på de ulike kostnadsartene. Tall for 2016

Det blir antydnet at et oppdrettsanlegg bør ha en fôrfaktor rundt 1, men at det er fullt mulig å komme ned i en fôrfaktor på under 1; se tabell C.5.3.

Det er mange forhold som påvirker det enkelte selskaps fôrfaktor. Vi kan nevne tilvekst, fôringskontroll, fôrtype, tap og lokalitet.

✓ Beregningsmetode

I lønnsomhetsundersøkelsen har vi samlet inn opplysninger om fôrforbruk direkte fra oppdretter.

Beregningsmetoden for fôrfaktor og produksjon er vist nedenfor:

Fôrfaktor (økonomisk): Fôrforbruk / Produsert mengde.
Fôrforbruk (i løpet av året): (Fôrlager 1.1. + Fôrkjøp – Fôrlager 31.12.)
Produksjon av fisk (rund vekt): (Solgt mengde + frossenfisk pr. 31.12.) + ((biomasse 31.12. – vekt på årets utsatt smolt – biomasse pr. 1.1.) /1,067) (omregningsfaktor fra levende vekt til rundvekt)

Dessverre har det vist seg umulig å skille mellom laks og regnbueørret i beregningen av produksjon. Vi har derfor benyttet omregningsfaktor (1,067) ved omregning av beholdning fra levende vekt til rundvekt i beregningen av produksjon av fisk. Dette er omregningsfaktoren for laks. Tilsvarende omregningsfaktor for regnbueørret er 1,070. Regnbueørret utgjør under 10 prosent av beholdningen av fisk.

For å kunne beregne fôrfaktor har vi innhentet opplysninger om beholdning av fôr – målt i antall kg – pr. 1.1. og 31.12, samt totalt fôrkjøp (kg) i undersøkelsesåret.

I tillegg har vi samlet inn opplysninger om slaktet mengde og biomasse av levende fisk pr. 1.1. og 31.12.

Som tidligere nevnt indikerer fôrfaktor hvor mye fisk oppdretteren har fått for det fôret som er brukt. Jo lavere fôrfaktor, jo mer fisk kan oppdretteren produsere for samme mengde fôr.

✓ Utvikling i fôrfaktor (økonomisk)

Opplysninger om fôrlager og fôrkjøp er samlet inn siden 1994. Det har vært variasjoner i gjennomsnittlig fôrfaktor over tid. Gjennomsnittlig fôrpris pr. kg har også variert relativt mye.

Tabell C.5.1. viser utvikling i gjennomsnittlig fôrfaktor og gjennomsnittlig fôrpris (nominell).

Tabell C.5.1.

År	Fôrfaktor	Fôrpris pr. kg
1995	1,19	7,59
2000	1,20	6,48
2005	1,23	6,22
2010	1,35	8,15
2011	1,24	8,88
2012	1,21	8,94
2013	1,25	9,19
2014	1,22	9,68
2015	1,23	10,68
2016	1,25	11,68

✓ Fôrfaktor (økonomisk) i 2016

Tabell C.5.2. gir en oversikt over gjennomsnittlig fôrforbruk og gjennomsnittlig økonomisk fôrfaktor for hele landet og for de ulike størrelsesgruppene i 2016. Fôrforbruk i kg.

Tabell C.5.2.	Fôrforbruk	Fôrfaktor
Hele landet	14 224 108	1,25
Små selskap	5 986 549	1,20
Mellomstore selskap	18 094 640	1,30
Store selskap	29 305 834	1,26

Gjennomsnittlig økonomisk fôrfaktor økte fra 2015 til 2016. Gjennomsnittlig økonomisk fôrfaktor for hele landet var 1,25 i 2016.

Vær oppmerksom på at spredningen i fôrfaktor mellom de enkelte selskap er stor. Det finnes selskaper med beregnet fôrfaktor under 0,9 og selskaper med beregnet fôrfaktor over 1,6.

Tabell C.5.3. viser antall selskaper i utvalget fordelt på fôrfaktor i 2016 undersøkelsen.

Tabell C.5.3.

Fôrfaktor	Ant. selskap	Fôrfaktor
Mindre enn 1	9	0,84
Mellom 1,0 – 1,09	5	1,05
Mellom 1,1 – 1,19	12	1,15
Mellom 1,2 – 1,29	20	1,25
Mellom 1,3 – 1,39	17	1,35
Mellom 1,4 – 1,49	6	1,43
Større enn 1,5	15	1,70

Det var en økning i gjennomsnittlig fôrpris pr kg fra 2015 til 2016. Gjennomsnittlig fôrpris gikk opp fra kr 10,68 pr. kg i 2015 til kr 11,68 pr. kg i 2016.

Tabell C.5.4. gir en oversikt over gjennomsnittlig fôrpris pr. kg for hele landet og for de ulike størrelsesgruppene i 2016.

Tabell C.5.4.	Fôrpris per kg
Hele landet	11,68
Små selskap	11,76
Mellomstore selskap	11,31
Store selskap	11,72

Gjennomsnittlig fôrpris pr. kg for de ulike størrelsesgruppene viser at prisen i 2016 er lavest i gruppen med de mellomstore selskapene. De mellomstore selskapene betalte i gjennomsnitt 45 øre mindre pr. kg for fôret enn de små selskapene.

Det var også de mellomstore selskapene som hadde lavest gjennomsnittlig fôrpris pr. kg i 2015. Samtidig var det de mellomstore selskapene som hadde høyest fôrfaktor.

Differansen i fôrpris pr. kg mellom de ulike størrelsesgruppene har økt i 2016 sammenlignet med 2015.

C6. Likviditet og soliditet

I likhet med målene for rentabilitet (driftsmargin og totalrentabilitet) finner en likviditetsmålene i tabellverket i tabellen «Beregnete nøkkeltall».

Likviditetsgrad 1: (Sum omløpsmidler / Kortsiktig gjeld)*100
Likviditetsgrad 2: ((Sum omløpsmidler – Varer) /Kortsiktig gjeld) *100

Med likviditet forstår vi den evne et selskap har til å betale sin gjeld.

Hovedregel er at forholdet mellom selskapets kontantbeholdning og bankinnskudd sammen med kundefordringer bør kunne dekke samlet kortsiktig gjeld. Med andre ord bør likviditetsgrad 2 være over 100 prosent.

Historisk sett har ikke gjennomsnittlig likviditetsgrad 2 noen gang vært over 100 prosent.

Gjennomsnittlig likviditetsgrad 2 var 92,7 prosent i 2016. Den høyeste registrerte likviditetsgrad 2 noensinne var 93 prosent i 2013.

Tabell C.6.1. viser utviklingen i gjennomsnittlig likviditet for de siste to årene. Tall i prosent.

Tabell C.6.1.	2015	2016
Likviditetsgrad 1	198,5	176,3
Likviditetsgrad 2	81,7	92,7

Som mål på soliditet bruker vi rentedekningsgrad, egenkapitalandel, andel av kortsiktig gjeld og andel av langsiktig gjeld.

Rentedekningsgraden viser i hvilken grad det resultatet som er skapt i perioden, er i stand til å dekke finanskostnadene.

Rentedekningsgraden bør være over 100 prosent slik at selskapene kan dekke alle sine finanskostnader.

I 2016 var det ett selskap som hadde negativ rentedekningsgrad. Ett selskap klarte å dekke mellom 0 og 100 prosent av finanskostnadene, mens de øvrige 82 selskap hadde mer enn 100 prosents dekning.

Tabell C.6.2. viser utvikling i rentedekningsgrad, egenkapitalandel og andel av kortsiktig og langsiktig gjeld de siste to årene. Tall i prosent.

Tabell C.6.2.	2015	2016
Rentedekningsgrad	1 150,9	3 748,3
Egenkapitalandel	43,5	41,8
Andel av kortsiktig gjeld	28,9	35,8
Andel av langsiktig gjeld	27,6	22,3

Egenkapitalen blir i lønnsomhetsundersøkelsen regnet som en restpost, der sum eiendeler fratrukket avsetning for forpliktelser, annen langsiktig gjeld og kortsiktig gjeld er lik egenkapitalen. Egenkapitalandelen sier hvor mye egenkapitalen utgjør av totalkapitalen.

Som det fremkommer av tabell C.6.2. var det en reduksjon i egenkapitalandelen fra 2015 til 2016. Denne reduksjonen skyldes en økning i kortsiktig gjeld. Gjennomsnittlig kortsiktig gjeld gikk opp med 62,2 prosent fra 2015 til 2016, og var kr 233 906 651 i 2016.

C7. Resultat etter størrelse

Ved gruppering har vi tatt utgangspunkt i eierskap. Vi har delt selskapene inn i tre ulike grupper; små selskap, mellomstore selskap og store selskap.

Definisjonen på de ulike gruppene er vist nedenfor:

- Gruppe 1: «små» selskap. Selskap med 1-9 tillatelser
- Gruppe 2: «mellomstore» selskap. Selskap med 10 – 19 tillatelser
- Gruppe 3: «store» selskap. Selskap med 20 eller flere tillatelser

Tabell C.7.1. gir en oversikt over hvor mange selskaper og tillatelser som finnes i utvalget for de 3 størrelsesgruppene i lønnsomhetsundersøkelsen for 2016.

Tabell C.7.1.	Ant. selskap	Ant. tillatelser
Gruppe 1	50	189
Gruppe 2	9	95
Gruppe 3	25	459

Hovedkonklusjonen en kan trekke på bakgrunn av innkommet materiale er at alle de tre gruppene hadde en kraftig forbedring i det økonomiske resultatet fra 2015 til 2016.

En sammenligning av driftsmargin og totalrentabilitet viser en større forskjell i lønnsomhet

mellom de ulike gruppene i 2016 enn for tidligere år.

Tabell C.7.2. viser gjennomsnittlig driftsmargin og totalrentabilitet for de ulike gruppene i 2016. Tall i prosent.

Tabell C.7.2.	Driftsmargin	Totalrentabilitet
Gruppe 1	37,7	33,8
Gruppe 2	29,7	30,6
Gruppe 3	36,8	34,6

Som det fremkommer av tabell C.7.2. var det gruppe 2 som hadde lavest driftsmargin og totalrentabilitet i 2016. Det var også gruppe 2 som hadde lavest driftsmargin og totalrentabilitet i 2015.

Ser vi nærmere på resultatet til gruppe 2 og sammenligner det med resultatet til de to øvrige gruppene finner vi at gruppe 2 i gjennomsnitt hadde høyere produksjonskostnad pr. kg enn de to andre gruppene i 2016.

Tabell C.7.3. viser utviklingen i gjennomsnittlig driftsmargin de to siste årene. Tall i prosent.

Tabell C.7.3.	2015	2016
Gruppe 1	19,5	37,7
Gruppe 2	14,8	29,7
Gruppe 3	20,5	36,8

Tabell C.7.3 viser at gruppe 1 hadde høyest driftsmargin i 2016, mens gruppe 3 hadde høyest driftsmargin i 2015.

Samtlige grupper hadde en kraftig økning i gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg fra 2015 til 2016.

En sammenligning av produksjonskostnad pr. kg for de tre størrelsesgruppene viser at forskjellen mellom gruppene var større i 2016 enn i 2015.

Tabell C.7.4. viser gjennomsnittlig produksjonskostnad per kg for de tre størrelsesgruppene for årene 2015 og 2016. Tall i kroner.

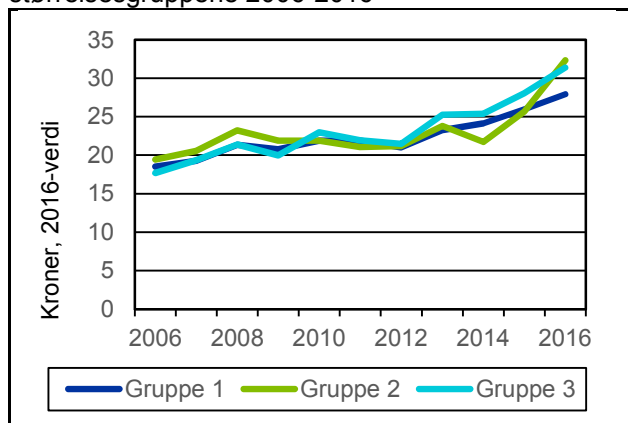
Tabell C.7.4.	2015	2016
Gruppe 1	25,07	27,91
Gruppe 2	24,79	32,31
Gruppe 3	27,05	31,39

Forskjellen mellom gruppe 2 med høyest produksjonskostnad og gruppe 1 med lavest produksjonskostnad i 2016 var kr 4,40.

Utviklingen i produksjonskostnad pr. kg over tid viser at det varierer hvilken gruppe som oppnår lavest produksjonskostnad pr. kg.

Figur 7.

Gjennomsnittlig produksjonskostnad for de ulike størrelsesgruppene 2006-2016

C8. Resultat etter region

For å kunne si noe om utviklingen i hver region har vi utelatt 11 selskap som har produksjon i flere regioner. Dette er gjort for å få rene regionsresultat som ikke er påvirket av resultater fra andre regioner.

Dette har medført at representativiteten i enkelte regioner i disse beregningene er lavere enn reell representativitet.

Resultater fra lønnsomhetsundersøkelsen for 2016 viser at de alle regioner hadde en kraftig forbedring i det økonomiske resultatet sammenlignet med 2015.

Gjennomsnittlig driftsmargin og fortjeneste pr. kg gikk kraftig opp som følge av høy salgspris pr. kg.

Gjennomsnittlig driftsmargin varierer en del fra region til region. En sammenligning mellom de ulike regionene viser at det var selskapene i Finnmark og Troms, samt selskapene i Rogaland og Agder som oppnådde høyest driftsmargin i 2016. I 2015 var selskapene i Nordland som oppnådde høyest driftsmargin.

Forskjellen i gjennomsnittlig driftsmargin mellom regionene var større i 2016 sammenlignet med 2015. I 2015 var forskjellen 17,7 prosentpoeng, mens forskjellen var 19,5 prosentpoeng i 2016.

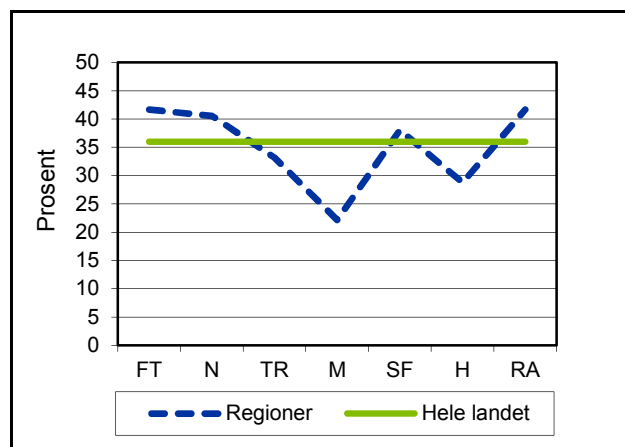
Tabell C.8.1. viser gjennomsnittlig driftsmargin for landsgjennomsnittet og de ulike regionene for årene 2015 og 2016.

		2015	2016
Hele landet	%	19,4	36,0
Finnmark og Troms	%	21,0	41,7
Nordland	%	25,8	40,6
Trøndelag	%	22,2	33,2
Møre og Romsdal	%	12,7	22,2
Sogn og Fjordane	%	18,6	38,1
Hordaland	%	8,1	28,8
Rogaland og Agder	%	16,0	41,7

Figur 8.

Gjennomsnittlig driftsmargin for de ulike regionene i 2016

I diagrammet er det lagt inn en linje som viser gjennomsnittlig driftsmargin for landsgjennomsnittet samme år.

Forkortelsene på x-aksen står for:

- FT : Finnmark og Troms
- N : Nordland
- TR : Nord- og Sør-Trøndelag
- M : Møre og Romsdal
- SF : Sogn og Fjordane
- H : Hordaland
- RA : Rogaland og Agder

Ikke alle regioner hadde en økning i gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg fra 2015 til 2016. Fylkene Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane hadde begge en nedgang i gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg.

Det var Møre og Romsdal som i gjennomsnitt hadde lavest produksjonskostnad pr. kg i 2016.

Forskjellen i gjennomsnittlig produksjonskostnad mellom høyest og laveste regional produksjonskostnad pr. kg var på kr 12,39 i 2016. Dette er en større forskjell enn i 2015.

Tabell C.8.2. viser gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg produsert fisk for landsgjennomsnittet og regionene for årene 2015 og 2016. Tall i kroner

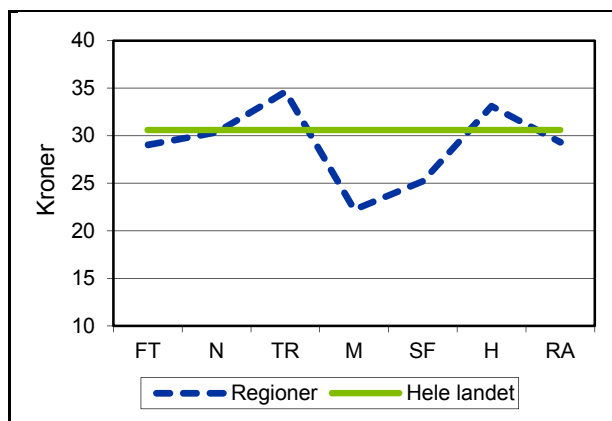
Tabell C.8.2.	2015	2016
Hele landet	26,15	30,60
Finnmark og Troms	26,69	29,04
Nordland	24,06	30,35
Trøndelag	22,68	34,63
Møre og Romsdal	29,26	22,24
Sogn og Fjordane	25,33	25,25
Hordaland	29,30	33,13
Rogaland og Agder	27,29	29,31

Utvalgte resultater for de ulike regioner er tilgjengelig på Fiskeridirektoratets nettsted under:

<http://www.fiskeridir.no/Akvakultur/Statistikk-akvakultur/Loennsomhetsundersokelse-for-laks-og-regnbueoerret/Matfiskproduksjon-laks-og-regnbueoerret>

Figur 9.

Gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg for de ulike regionene i 2016

I diagrammet er det lagt inn en linje som viser gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg for landsgjennomsnittet samme år.

Forkortelsene på x-aksen står for:

- FT : Finnmark og Troms
- N : Nordland
- TR : Nord- og Sør-Trøndelag
- M : Møre og Romsdal
- SF : Sogn og Fjordane
- H : Hordaland
- RA : Rogaland og Agder

D. Settefiskproduksjon - resultatanalyse

I dette kapitlet skal vi se nærmere på gjennomsnittlig økonomisk resultat for selskap med settefiskproduksjon av laks og regnbueørret i 2016.

D1. Økonomisk resultat for hele landet

Vær oppmerksom på at endringer i størrelse på selskapene i utvalget kan forklare endringer i enkelte resultatstørrelser. Derfor er regnskapsanalysen hovedsakelig basert på størrelsesnøytrale poster.

Eksempel på størrelsesnøytrale poster er driftsmargin, fortjeneste pr. stk., salgspris pr. stk. og produksjonskostnad pr. stk.

For produksjonskostnad pr. stk. kan imidlertid endringer skyldes endringer i forholdet mellom antall rene smoltprodusenter og produsenter som selger både yngel og smolt. I tillegg kan størrelse på produsert smolt har betydning for produksjonskostnadene pr. stk.

Lønnsomhetsundersøkelsen for selskap med settefiskproduksjon av laks og regnbueørret i 2016 viser følgende hovedtrekk:

- Forbedret driftsmargin
- Økt salgspris pr. stk.
- Økt fortjeneste pr. stk.
- Økte produksjonskostnad pr. stk.

Beregninger viser at settefisknæringen for laks og regnbueørret hadde et samlet resultat før skatt på 488 millioner kroner i 2016. Tilsvarende beregning for 2015 viste et samlet resultat før skatt på 366 millioner kroner.

Lønnsomhetsmålene driftsmargin og totalrentabilitet ble begge forbedret fra 2015 til 2016. Forbedringen i det økonomiske resultatet skyldes høyere salgspris pr. stk. i 2016 sammenlignet med 2015.

✓ Driftsmargin og totalrentabilitet

I vår vurdering av lønnsomheten ser vi nærmere på lønnsomhetsmålene driftsmargin og totalrentabilitet.

Driftsmargin gir uttrykk for hvor mye selskapet har tjent pr. omsatt krone, mens totalrentabiliteten gir uttrykk for avkastningen på totalkapitalen i selskapet. Lønnsomhetsmålene er definert som:

Driftsmargin:

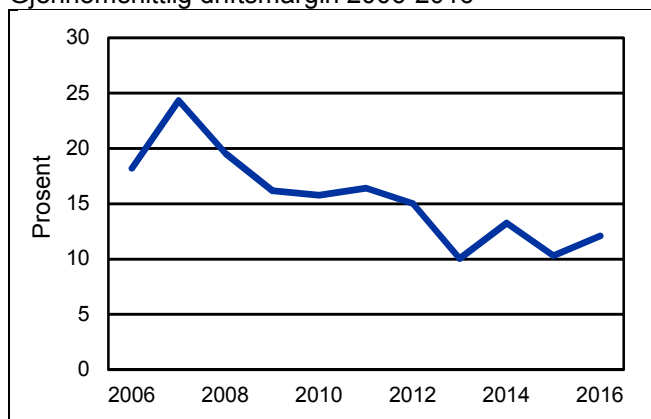
Driftsresultat dividert på sum driftsinntekt

Totalrentabilitet:

Driftsresultat + finansinntekt dividert på sum eiendeler

Ser vi på utviklingen i driftsmargin over flere år finner vi at den har variert mye for produsentene av smolt og settefisk av laks og regnbueørret. Det er ikke noen klar trend i utviklingen, slik vi bl.a. finner for matfiskprodusentene av laks og regnbueørret.

Figur 10.
Gjennomsnittlig driftsmargin 2006-2016

Økning i både driftsmargin og totalrentabilitet fra 2015 til 2016 bekrefter at lønnsomheten er forbedret i 2016 sammenlignet med 2015.

Tabell D.1.1. viser gjennomsnittlig driftsmargin og totalrentabilitet for 2015 og 2016. Tall i prosent.

Tabell D.1.1.	2015	2016
Totalrentabilitet	6,6	7,5
Driftsmargin	10,3	12,1

✓ Fortjeneste per stk.

En annen størrelse som kan si noe om lønnsomheten i 2016 er fortjeneste pr. stk. solgt fisk.

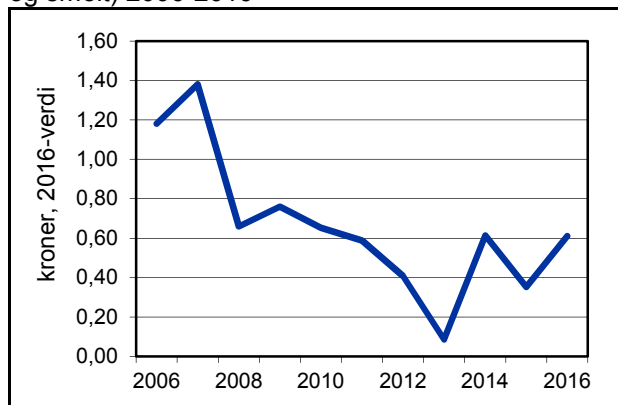
Fortjeneste pr. stk.

Salgspris pr. stk. (smolt og yngel) - produksjonskostnad pr. stk.

Fortjeneste pr. stk. økte også fra 2015 til 2016. Fortjeneste pr. stk. var kr 0,61 i 2016 mot kr 0,34 i 2015.

Figur 11

Gjennomsnittlig fortjeneste pr. stk. solgt fisk (yngel og smolt) 2006-2016

D2. Produksjon og produktivitet

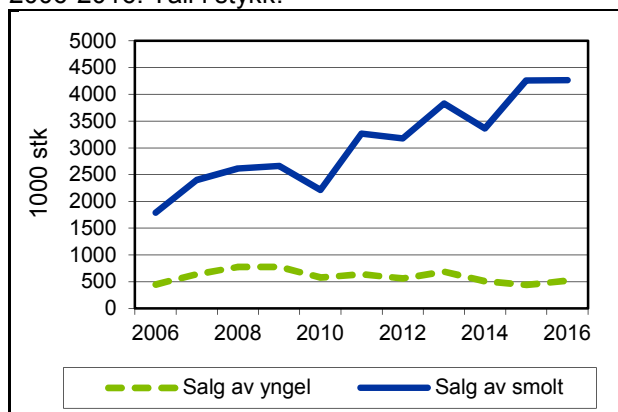
Tabell D.2.1. viser ulike resultatmål for produksjon og salg i gjennomsnitt pr. selskap for 2015 og 2016. Tall i stykk.

	2015	2016
Salg av smolt	4 260 398	4 264 389
Salg av yngel	441 994	519 454
Totalt salg av fisk	4 702 392	4 783 842
Andel av yngel (%)	9,4	10,9
Salg av rogn	2 457 603	953 208

Totalt salg av smolt og yngel økte med 1,7 prosent fra 2015 til 2016. I gjennomsnitt solgte en settefiskprodusent totalt 4 783 842 individer av yngel og smolt i 2016.

Figur 12

Gjennomsnittlig salg av yngel og smolt pr. selskap 2006-2016. Tall i stykk.

Gjennomsnittlig salg av smolt var uendret fra 2015 til 2016, mens gjennomsnittlig salg av yngel gikk opp med 17,5 prosent fra 2015 til 2016.

Økningen i salg av yngel har imidlertid liten innvirkning på det totale salget av yngel og smolt. Dette fordi salg av yngel er så mye lavere enn salg av smolt.

Salg av yngel utgjorde 10,9 prosent av det totale salget i 2016, men det i 2015 utgjorde 9,4 prosent av det totale salget.

Tabell D.2.2. viser gjennomsnittlig beholdning av rogn og yngel pr. 1.1. og 31.12, basert på utvalget i 2016-undersøkelsen. Tall i stykk.

	1.1.	31.12.
Rognkorn	778 714	603 870
Lakseyngel	4 032 961	4 104 168
Regnbueørretyngel	117 883	105 852
Totalt yngel	4 150 844	4 210 019

Gjennomsnittlig beholdningen av rognkorn for utvalget ble redusert med 22,5 prosent fra 2015 til 2016. Fiskeridirektoratets statistikk for akvakultur bekrefter nedgangen i beholdning av rognkorn fra 2015 til 2016. I følge statistikk for akvakultur var det en nedgang på 24,7 prosent fra 2015 til 2016.

Siden antall klekket yngel har gått opp fra 2015 til 2016 ifølge Fiskeridirektoratets statistikk for akvakultur kan nedgangen beholdning av rognkorn skyldes endrede tidspunkt for klekking.

Gjennomsnittlig beholdning av lakseyngel økte med 1,8 prosent fra 2015 til 2016, mens gjennomsnittlig beholdning av regnbueørretyngel ble redusert med 10,2 prosent fra 2015 til 2016.

Produktiviteten, målt som salg av fisk (yngel og smolt) pr. årsverk, ble redusert med 5,4 prosent fra 2015 til 2016.

Gjennomsnittlig salg av fisk pr. årsverk var 365 516 stk. i 2016. Reduksjonen kan relateres til en økning i antall årsverk fra 2015 til 2016. Gjennomsnittlig antall årsverk gikk opp fra 12,2 i 2015 til 13,1 i 2016.

Ser vi nærmere på antall årsverk finner vi at antall arbeidstimer pr. selskap gikk opp fra 2015 til 2016. Gjennomsnittlig antall arbeidstimer i 2016 var 24 147 timer, tilsvarende tall for 2015 var 22 458 timer.

Historisk sett har settefiskprodusentene hatt en betydelig økning i produktivitet. De siste årene har imidlertid produktiviteten vært mer variert.

For å illustrere økningen i produktiviteten kan vi nevne at gjennomsnittlig salg av fisk pr. årsverk var i underkant av 60 000 stk. i 1985.

Tabell D.2.3. viser utviklingen i gjennomsnittlig salg av fisk pr. årsverk. Tall i stykk.

Tabell D.2.3.

År	Salg av fisk pr. årsverk
1985	59 532
1990	141 939
1995	182 786
2000	289 520
2005	417 586
2010	412 957
2015	386 315
2016	365 516

D3. Inntekt

Gjennomsnittlig salgpris pr. stk. er beregnet på basis av bokført salgsinntekt og oppgitt antall solgt yngel og smolt.

Det er flere forhold som påvirker salgpris pr. stk. En faktor som påvirker salgsprisen er etterspørsel etter yngel og smolt. En annen faktor er størrelsen på smolt. De siste årene har det vært økt etterspørsel etter større smolt. Større smolt har lenger produksjonstid og dermed høyere salgpris pr. stk.

Tabell D.3.1 viser gjennomsnittlig salgpris pr. stk. for hele landet i 2015 og 2016. Tall i kroner.

Tabell D.3.1.	2015	2016
Salgpris pr. stk. solgt smolt	10,15	11,54
Salgpris pr. stk. solgt yngel	3,45	3,40
Salgpris pr. stk. solgt fisk	9,52	10,65

Gjennomsnittlig salgpris pr. stk. smolt økte med 13,7 prosent fra 2015 til 2016, mens salgpris for yngel ble redusert med 1,4 prosent fra 2015 til 2016.

Andelen av selskaper som oppgir annen driftsinntekt har gått ned fra 53,8 prosent i 2015 til 50,6 prosent i 2016.

D4. Kostnadsutvikling

✓ Beregningsmetode for produksjonskostnad pr. stk. solgt fisk

I lønnsomhetsanalysen presenterer vi produksjonskostnader pr. stk. solgt fisk (yngel og smolt).

Utvalget i undersøkelsen består, som tidligere nevnt, av selskaper som selger både yngel og smolt og selskaper som kun selger smolt.

Yngelen selges til andre settefiskprodusenter for utsett i ferskvann, mens smolten selges til matfiskprodusentene for utsett i sjøvann.

Det har ved gjennomføring av undersøkelsen vist seg vanskelig å skille ut kostnader som kan knyttes direkte til produksjon av yngel fra samlede kostnader. Dette gjør det vanskelig å beregne produksjonskostnader pr. stk. for selskaper med settefiskproduksjon.

Vi har pga. overnevnte forhold sett oss nødt til å beregne produksjonskostnad pr. stk. etter totalt antall solgt fisk, dvs. kostnader for det samlede salg av både yngel og smolt. Disse beregningene er basert på alle selskaper i utvalget, dvs. at selskaper som kun har solgt smolt også inngår i denne beregningen.

Et annet moment som påvirker produksjonskostnaden pr. stk. er størrelsen på smolten som produseres. Jo større smolt, jo høyere kostnad. Vi har ikke informasjon om størrelse på solgt smolt, og kan derfor ikke gruppere kostnader etter smoltstørrelse.

✓ Historisk utvikling i produksjonskostnad pr. stk.

Ved en sammenligning av produksjonskostnad pr. stk. over en lengre tidsperiode har vi valgt å sammenligne kostnaden i 2016-kroneverdi.

Historisk sett var det en kraftig reduksjon i gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. stk. frem til 2005. Siden 2005 har utviklingen i gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. stk. vært varierende, men viser en stigende tendens.

Tabell D.4.1. gir en oversikt over utviklingen i gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. stk. solgt fisk. Tall i 2016 kroner.

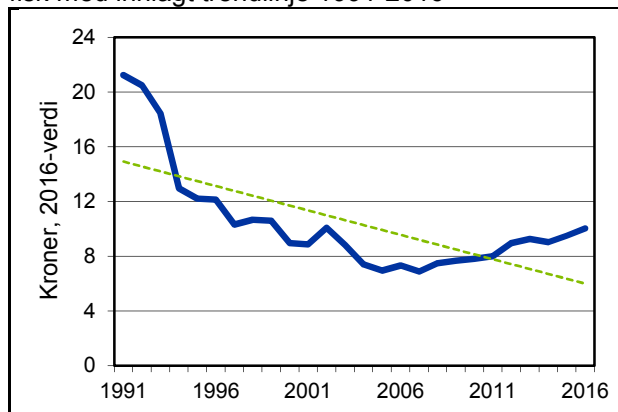
Tabell D.4.1.

År	Produksjonskostnad pr. stk.
1990	22,31
1995	12,21
2000	8,97
2005	6,96
2010	7,83
2015	9,51
2016	10,04

Utvikling i produksjonskostnad pr. stk. solgt fisk, basert på alle selskaper i utvalget, er vist i figur 11.

Figur 13

Gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. stk. solgt fisk med innlagt trendlinje 1991-2016

✓ Endring i produksjonskostnad pr. stk. fra 2015 til 2016

For øvrig i rapporten når vi analyserer endring fra 2015 til 2016 er det nominelle verdier som gjelder.

Gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. stk. økte med 9,4 prosent fra 2015 til 2016. Størst, målt i både kroner og prosent, var økningen i rogn og yngelkostnad pr. stk.

Rogn og yngelkostnad utgjør 16,8 prosent av de totale produksjonskostnadene pr. stk.

Tabell D.4.2. viser produksjonskostnader pr. stk. solgt fisk i gjennomsnitt pr. selskap for årene 2015 og 2016. Tall i kroner.

	2015	2016
Rogn og yngelkostnad pr. stk.	1,25	1,68
Fôrkostnad pr. stk.	1,76	1,74
Forsikringskostnad pr. stk.	0,08	0,09
Vaksinasjonskostnad pr. stk.	0,98	1,32
Lønnskostnad pr. stk.	1,77	1,94
Avskrivninger pr. stk.	0,84	0,84
Elektrisitetskostnad pr. stk.	0,40	0,50
Annen driftskostnad pr. stk.	1,86	1,72
Netto finanskostnad pr. stk.	0,23	0,22
Produksjonskostnad pr. stk.	9,18	10,04

Vi vil presisere at det er gjennomsnittsresultater som presenteres, og at spredningen mellom de enkelte selskaper er stor.

Ser en på produksjonskostnad pr. stk. vil en finne selskaper med beregnet produksjonskostnad pr. stk. under kr 5 og selskaper med beregnet produksjonskostnad pr. stk. over kr 20.

Tabell D.4.3. viser antall selskaper fordelt på produksjonskostnad pr. stk. solgt fisk i 2016.

Tabell D.4.3.

Produksjonskost pr. stk.	Ant. selskap	Gj. prod. kost pr. stk.
Mindre enn kr 4,00	0	0
Mellom kr 4,00 - 8,00	10	6,31
Mellom kr 8,00 – 12,00	48	10,01
Høyere enn kr 12,00	19	14,94

Selskapene med lavest produksjonskostnad pr. stk. produserer hovedsakelig yngel for salg til andre settefiskanlegg.

✓ Rogn og yngelkostnad

Gjennomsnittlig rogn og yngelkostnad pr. stk. økte fra kr 1,25 pr. stk. i 2015 til kr 1,68 pr. stk. i 2016. En økning på 34,4 prosent.

Utviklingen i rogn og yngelkostnad henger sammen med endringer i gjennomsnittlig pris på rogn og yngel, samt endringer i antall solgt yngel og smolt.

Det er ikke åpenbart hva som er årsaken til økningen i rogn og yngelkostnad pr. stk. i 2016. Men en kombinasjon av økt pris på lakserogn og små endringer i antall solgt yngel og smolt ser ut til å forklare økningen i rogn og yngelkostnad pr. stk. fra 2015 til 2016.

✓ Fôrkostnad

For selskapene med settefiskproduksjon var det en reduksjon i gjennomsnittlig fôrkostnad fra 2015 til 2016. Gjennomsnittlig fôrkostnad pr. stk. var kr 1,76 i 2015 og kr 1,74 i 2016.

For selskapene med smoltproduksjon utgjorde fôrkostnad pr. stk. "kun" 17,3 prosent av produksjonskostnadene i 2016. Tilsvarende tall for selskaper med matfiskproduksjon var at fôrkostnad pr. kg utgjorde 47,5 prosent av produksjonskostnadene i 2016.

✓ Forsikringskostnad

Gjennomsnittlig forsikringsutbetaling til smoltprodusentene var i 2016 lavere enn gjennomsnittlig innbetalt premie samme år. Det samme var tilfelle for undersøkelsesåret 2015.

Forsikringspremien utgjorde 2,5 prosent av verdien på varer pr. 31.12.2016.

Gjennomsnittlig forsikringsutbetalinger ble redusert med 1,9 prosent fra 2015 til 2016. Antall selskap som har oppgitt å ha mottatt forsikringsutbetaling som følge av tap av fisk ble også redusert i 2016 sammenlignet med 2015.

Tabell D.4.4. viser forholdet mellom gjennomsnittlig forsikringsutbetaling og gjennomsnittlig betalt forsikringspremie i 2015 og 2016. Tall i kroner.

Tabell D.4.4	2015	2016
Forsikringsutbetaling	294 073	288 397
Forsikringspremie	388 491	416 356

Den totale forsikringskostnad (forsikringspremie) økte med 7,2 prosent fra 2015 til 2016.

Forsikringskostnad pr. stk. var så å si uendret fra 2015 til 2016. Forsikringskostnad pr. stk. var kr 0,09 pr. stk. i 2016.

✓ Vaksinasjonskostnad

Vaksinasjonskostnad pr. stk. viser kostnader i forbindelse med vaksinasjon av yngel. Vaksinasjonskostnad pr. stk. i 2016 var kr 1,32. Dette er en økning på 34,7 prosent fra 2015

Av total produksjonskostnad pr. stk. utgjorde vaksinasjonskostnad pr. stk. 13,1 prosent i 2016. Tilsvarende tall i 2015 var 10,7 prosent.

✓ Lønnskostnad

Av produksjonskostnad pr. stk. utgjør lønnskostnad 19,3 prosent i 2016. Tilsvarende tall for selskaper med matfiskproduksjon var 7,5 prosent. Eventuelle endringer i lønnskostnad vil derfor ha større betydning for selskapene med settefiskproduksjon enn for selskapene med matfiskproduksjon.

Lønnskostnad pr. stk. økte med 9,6 prosent fra 2015 til 2016. Dette kan forklares med en kraftig økning i de totale lønnskostnader bl.a. som følge av økning i antall årsverk fra 2015 til 2016

For å se på utviklingen i lønnskostnad bruker vi brutto lønnskostnad pr. årsverk. Selskapene med settefiskproduksjon hadde en brutto lønnskostnad pr. årsverk på kr 709 863 i 2016.

For første gang har vi registrert en noe høyere bruttolønn pr. årsverk for selskapene med settefiskproduksjon enn for selskapene med matfiskproduksjon. Selskapene med matfiskproduksjon hadde en brutto lønnskostnad pr. årsverk på kr 705 636 i 2016.

Tabell D.4.5. gir en oversikt over utviklingen i gjennomsnittlig brutto lønnskostnad pr. årsverk. Tall i 2016 kroner.

Tabell D.4.5.

År	Brutto lønnskostnad per årsverk
1990	379 743
1995	437 806
2000	490 560
2005	566 266
2010	634 500
2015	705 975
2016	709 863

✓ Avskrivninger

Gjennomsnittlig avskrivninger pr. stk. var uendret fra 2015 til 2016. Gjennomsnittlig avskrivninger pr. stk. var kr 0,84 i 2016.

Verdien av varige driftsmidler økte med 17,2 prosent fra 2015 til 2016, og var kr 50 849 519 pr. 31.12.2016. Undersøkelsen viser at det først og fremst var verdien av bygninger og annen fast eiendom som økte fra 2015 til 2016.

✓ Elektrisitetskostnad

Et settefiskanlegg vil naturlig ha et større forbruk av elektrisitet enn et matfiskanlegg. Dette skyldes at produksjonen av smolt foregår innendørs, og at man bruker kunstig varme, kunstig lys etc. for å få ønsket produksjon av smolt.

I 2016 var det 81 prosent av selskapene i utvalget som oppgir å ha benyttet kunstig varme i produksjonen. Tilsvarende tall for 2015 var 83 prosent.

Gjennomsnittlig elektrisitetskostnad pr. stk. solgt yngel og smolt økte fra 2015 til 2016. Gjennomsnittlig elektrisitetskostnad pr. stk. var kr 0,50 i 2016.

✓ Annen driftskostnad

«Annen driftskostnad» er en restpost som fremkommer når kostnadene til rogn, yngel, fôr, forsikring, vaksinasjon, lønn og elektrisitet er skilt ut som egne poster.

Annen driftskostnad omfatter alt fra reparasjoner og vedlikehold til rene administrasjonsutgifter.

Annen driftskostnad pr. stk. ble redusert med 7,5 prosent fra 2015 til 2016. Gjennomsnittlig annen driftskostnad pr. stk. var kr 1,72 i 2016. Da posten

ikke er nærmere spesifisert kan vi ikke si noe om årsaken til endringer i denne kostnadsposten.

Annen driftskostnad er imidlertid en post som varierer sterkt i betydning fra selskap til selskap. Eventuelle endringer kan derfor også skyldes endringer i sammensetningen av utvalget fra år til år.

✓ Netto finanskostnad

Netto finanskostnad:
Finanskostnad fratrukket finansinntekt.

Netto finanskostnad pr. stk. var så å si uendret fra 2015 til 2016. Netto finanskostnad pr. stk. var kr 0,22 i 2016.

Finanskostnader økte med 7,4 prosent fra 2015 til 2016. I samme tidsrom var det en økning i de totale finansinntektene med 56 prosent. Denne kombinasjon førte til små endringer i netto finansposter fra 2015 til 2016.

Nevnte utvikling i de totale finansinntekter og finanskostnader bidro til at netto finanskostnad i prosent av sum driftsinntekt ble redusert fra 2,3 prosent i 2015 til 2 prosent i 2016.

Tabell D.4.6. gir en oversikt over utviklingen i netto finanskostnad i prosent av sum driftsinntekt. Tall i prosent.

Tabell D.4.6.

År	Netto finanskostnad i prosent av sum driftsinntekt
1985	5,2
1990	17,7
1995	4,3
2000	3,8
2005	2,5
2010	1,1
2015	2,3
2016	2,0

D5. Likviditet og soliditet

I likhet med målene for rentabilitet (driftsmargin og totalrentabilitet) finner en likviditetsmålene i tabellverket i tabellen «Beregnete nøkkeltall».

Med likviditet forstår vi den evne et selskap har til å betale sin gjeld.

Likviditetsgrad 1
(Sum omløpsmidler / Kortsiktig gjeld)*100

Likviditetsgrad 2
((Sum omløpsmidler – varer) / Kortsiktig gjeld) *100

Hovedregel er at forholdet mellom selskapets kontantbeholdning og bankinnskudd sammen med kundefordringer bør kunne dekke samlet kortsiktig gjeld. Med andre ord bør likviditetsgrad 2 være over 100 prosent.

Historisk sett har ikke gjennomsnittlig likviditetsgrad 2 noen gang vært over 100 prosent.

Gjennomsnittlig likviditetsgrad 2 var 65 prosent i 2016. Den høyeste gjennomsnittlige likviditetsgrad 2 som vi har registrert for selskap med settefiskproduksjon var i 1995 med 85,7 prosent.

Verdien av omløpsmidler minus varer økte mindre enn gjennomsnittlig kortsiktig gjeld fra 2015 til 2016. Dette førte til at likviditetsgrad 2 gikk ned fra 2015 til 2016.

Tabell D.5.1. viser utviklingen i likviditet for de siste to årene. Tall i prosent.

Tabell D.5.1	2015	2016
Likviditetsgrad 1	158,7	137,6
Likviditetsgrad 2	76,6	65,0

Som mål på soliditet bruker vi rentedeckningsgrad, egenkapitalandel, andel av kortsiktig gjeld og andel av langsiktig gjeld.

Rentedeckningsgrad viser i hvilken grad det resultat som er skapt i perioden, er i stand til å dekke finanskostnadene.

Rentedeckningsgraden bør være over 100 prosent slik at selskapene kan dekke alle sine finanskostnader.

I 2016 var det 11 selskaper som hadde negativ rentedeckningsgrad. 1 selskap klarte å dekke mellom 0 og 100 prosent av finanskostnadene. De øvrige 65 selskapene hadde mer enn 100 prosent dekning.

Tabell D.5.2. viser utviklingen i resultatmålene for soliditet de siste to årene. Tall i prosent.

Tabell D.5.2	2015	2016
Rentedekningsgrad	373,3	454,8
Egenkapitalandel	37,9	36,9
Andel av kortsiktig gjeld	23,2	25,2
Andel av langsiktig gjeld	38,9	37,9

Egenkapitalen blir i lønnsomhetsundersøkelsen regnet som en restpost, der sum eiendeler fratrukket avsetning for forpliktelser, annen langsiktig gjeld og kortsiktig er lik egenkapitalen. Egenkapitalandelen sier hvor mye egenkapitalen utgjør av total kapital.

Egenkapitalandelen i 2016 var 36,9 prosent; som er ned et prosentpoeng fra 2015.

D6. Resultat etter produksjonsform

Utvalget for selskapene med settefiskproduksjon kan deles inn i to produksjonsgrupper. Disse er:

- Gruppe 1: Selskap uten yngelsalg
- Gruppe 2: Selskap med yngelsalg

Yngelen selges til andre settefiskprodusenter for utsett i ferskvann, mens smolten selges til matfiskprodusentene for utsett i sjøvann.

Vi har basert analysen på størrelsesnøytrale resultatstørrelser. Resultatbegrepene driftsmargin, totalrentabilitet og produksjonskostnad pr. stk. er egnede størrelser i en slik sammenligning.

✓ Utvalg

Utvalget i de to gruppene viser at gruppe 2 har færre selskap og færre tillatelser enn gruppe 1.

Tabell D.6.1. gir en oversikt over hvor mange selskap og tillatelser som finnes i de to gruppene i 2016.

Tabell D.6.1.	Gruppe 1	Gruppe 2
Antall selskap	55	22
Antall tillatelser	81	75

✓ Lønnsomhet

Resultatet viser forbedret driftsmargin for gruppe 1, og redusert driftsmargin for gruppe 2 fra 2015 til 2016.

Tabell D.6.3. viser gjennomsnittlig driftsmargin og totalrentabilitet for de to gruppene i 2016. Tall i prosent.

Tabell D.6.3.	Driftsmargin	Totalrentabilitet
Gruppe 1	14,3	6,2
Gruppe 2	9,6	11,2

Av tabellen ser vi at det var gruppe 1 om hadde høyeste driftsmargin, mens det var gruppe 2 som hadde høyeste totalrentabilitet.

Forskjellen i driftsmargin og totalrentabilitet mellom de to gruppene har økt fra 2015 til 2016. Over tid har imidlertid forskjellen i driftsmargin og totalrentabilitet mellom gruppene variert.

Tabell D.6.4. viser gjennomsnittlig driftsmargin for de to gruppene i 2015 og 2016. Tall i prosent.

Tabell D.6.4.	2015	2016
Gruppe 1	10,3	14,3
Gruppe 2	10,2	9,6

D7. Resultat etter regioner

For å kunne si noe om utviklingen i hver region har vi utelatt 5 selskap som har tillatelser i flere regioner. Dette er gjort for å kunne få rene regionsresultat som ikke er påvirket av resultater fra andre regioner.

Dette har medført at representativiteten i enkelte regioner i disse beregningene er lavere enn reell representativitet.

Ser en nærmere på de 5 selskapene, som har tillatelser i flere regioner, finner en at de har en andel på 30,8 prosent av totalt antall solgt smolt i 2016.

Vi har målt representativiteten for de rene regionselskapene ved å ta antall solgt smolt og dividere på totalt antall solgt smolt av laks og regnbueørret i regionen. På den måten fremkommer prosentvis andel av solgt mengde som disse selskapene representerer.

Tabell D.7.1. viser prosentvis andel av antall solgt smolt som lønnsomhetsberegningen er basert på i 2016 fordelt på region. Tall i prosent.

Tabell D.7.1.	Andel av smoltsalg
Finmark og Troms	92,2
Nordland	83,1
Trøndelag	37,5
Møre og Romsdal	36,2
Sogn og Fjordane	77,6
Hordaland	76,1
Rogaland, Agder og Telemark	69,4

Vær oppmerksom på at Trøndelag og Møre og Romsdal er de regionene med flest tillatelser som inngår i selskap med tillatelser på tvers av regionsgrensene.

✓ Lønnsomhet

På regionsnivå var det ingen entydig utvikling i det økonomiske resultatet fra 2015 til 2016. Over tid viser tallene at det kan være store ulikheter mellom regionene og at endringene fra år til år varierer.

Utviklingen i gjennomsnittlig driftsmargin viser at to regioner hadde en nedgang i det økonomiske resultatet fra 2015 til 2016, mens fem regioner hadde en forbedring i det økonomiske resultatet.

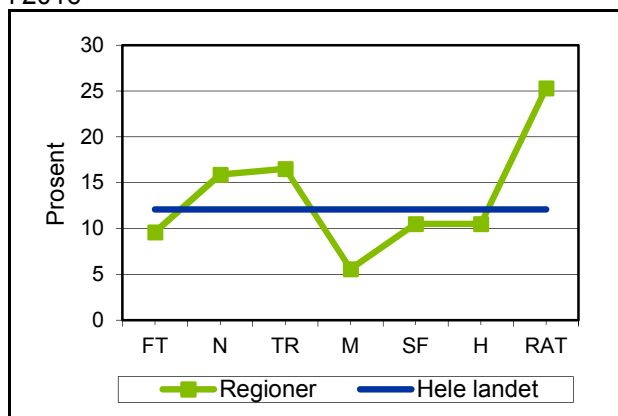
Tabell D.7.2. viser gjennomsnittlig driftsmargin for landsgjennomsnittet og regionene for 2015 og 2016. Tall i prosent.

	2015	2016
Hele landet	10,3	12,1
Finnmark og Troms	12,2	9,6
Nordland	13,0	15,9
Trøndelag	11,9	16,5
Møre og Romsdal	-7,5	5,6
Sogn og Fjordane	10,3	10,5
Hordaland	15,2	10,5
Rogaland, Agder og Telemark	14,5	25,3

Høyest gjennomsnittlig driftsmargin i 2016 hadde Rogaland, Agder og Telemark, med 25,3 prosent. Møre og Romsdal hadde lavest gjennomsnittlig driftsmargin i 2016. Det var også tilfelle i 2015.

Figur 14

Gjennomsnittlig driftsmargin for de ulike regionene i 2016

I diagrammet er det lagt inn en linje som viser gjennomsnittlig driftsmargin pr. stk. for landsgjennomsnittet samme år.

Forkortelsene på x-aksen står for:

- F/T : Finnmark og Troms
- N : Nordland
- TR : Trøndelag (Nord og Sør)
- M : Møre og Romsdal
- SF : Sogn og Fjordane
- H : Hordaland
- RAT : Rogaland, Agder og Telemark

Ser vi på fortjeneste pr. stk. solgt fisk bekrefter den en variert utvikling i det økonomiske resultatet på regionsnivå fra 2015 til 2016.

Tabell D.7.3. viser fortjeneste pr. stk. solgt fisk (yngel og smolt) for landsgjennomsnittet og regionene for 2015 og 2016. Tall i kroner.

	2015	2016
Hele landet	0,34	0,61
Finnmark og Troms	-0,08	0,71
Nordland	0,80	1,11
Trøndelag	-0,45	1,10
Møre og Romsdal	-1,52	-0,01
Sogn og Fjordane	0,51	1,17
Hordaland	0,77	0,58
Rogaland, Agder og Telemark	1,23	1,01

Det var Sogn og Fjordane som hadde høyest fortjeneste pr. stk. i 2016, mens selskap fra Møre og Romsdal hadde negativ fortjeneste pr. stk. solgt fisk.

Som nevnt er det ingen entydig utvikling i det økonomiske resultatet på regionsnivå fra 2015 til 2016. Det er derfor vanskelig å gi en generell forklaring på årsaken til utviklingen i det økonomiske resultatet for regionene, annet enn å si at det økonomiske resultatet henger sammen med utviklingen i gjennomsnittlig salgspris og produksjonskostnad pr. stk. i den enkelte region.

Tabeller med resultater for de ulike regioner er tilgjengelig på Fiskeridirektoratets nettside under:

<http://www.fiskeridir.no/Akvakultur/Statistikk-akvakultur/Loennsomhet/Settefiskproduksjon-laks-og-regnbueoerret>

E. Tabellverk

E1. Matfiskproduksjon. Resultat pr. selskap for hele landet

E.1.1. Utvalg

		2014	2015	2016
Antall selskap i undersøkelsen	stk	88	88	84
Antall tillatelser i undersøkelsen	stk	685	683	743
Gj. antall tillatelser pr. selskap	stk	7,8	7,8	8,8
Antall tillatelser i drift (populasjonen) ¹⁾	stk	1 009	1 059	1 088

1) Kilde: Fiskeridirektoratets statistikk for akvakultur, endelige tall

E.1.2. Resultatregnskap

Gjennomsnittstall pr. selskap - hele landet

		2014	2015	2016
Salgsinntekt av laks	kr	323 814 089	346 815 739	528 152 092
Salgsinntekt av regnbueørret	kr	26 029 287	24 282 998	47 735 477
Forsikringsutbetaling	kr	757 984	1 425 953	803 265
Annen driftsinntekt	kr	13 115 057	23 988 318	19 408 310
Sum driftsinntekter	kr	363 716 417	396 513 007	596 099 144
Smoltkostnad	kr	26 908 202	29 176 755	36 283 432
Førkostnad	kr	126 461 796	141 249 962	166 094 845
Forsikringskostnad (fisk)	kr	1 096 912	1 340 088	1 453 121
Slaktekostnad inkl. fraktkostnad	kr	26 269 093	31 613 237	37 199 114
Beholdningsendring fisk og varer (+/-)	kr	15 784 712	14 673 153	24 812 430
Lønnskostnader	kr	20 528 302	22 172 459	25 967 405
Avskrivninger på immaterielle eiendeler	kr	0	0	-148 548
Avskrivninger på driftsmidler	kr	13 516 055	16 955 696	20 553 992
Kostnad vedr. annen virksomhet	kr	6 119 272	6 629 534	6 644 765
Annen driftskostnad	kr	66 227 556	84 977 577	112 133 518
Sum driftskostnader	kr	271 342 478	319 442 156	381 369 214
Driftsresultat	kr	92 373 939	77 070 852	214 729 929
Finansinntekt	kr	5 406 885	5 494 974	6 317 500
Finanskostnad	kr	7 539 694	7 173 877	5 897 263
Netto finanskostnader	kr	-2 132 809	-1 678 903	420 238
Ord. resultat før skattekostnad	kr	90 241 130	75 391 949	215 150 167

E.1.3. Balanseregnskap

Gjennomsnittstall pr. selskap - hele landet

Eiendeler:		2014	2015	2016
Immaterielle eiendeler	kr	72 492 278	73 130 856	78 133 395
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	kr	20 653 613	19 483 141	22 489 102
Oppdrettsutstyr og båter	kr	61 802 203	76 994 630	88 699 312
Driftsløsøre	kr	7 424 101	4 706 556	7 005 432
Sum varige driftsmidler	kr	89 879 917	101 184 327	118 193 846
Finansielle anleggsmidler	kr	37 534 092	38 803 388	44 040 431
Sum anleggsmidler	kr	199 906 287	213 118 571	240 367 671
Varer	kr	156 049 645	168 359 219	195 394 607
Fordringer og investeringer	kr	143 026 978	92 297 319	144 289 496
Bankinnskudd og kontanter	kr	26 731 675	25 567 273	72 599 045
Sum omløpsmidler	kr	325 808 297	286 223 811	412 283 148
Sum eiendeler	kr	525 714 584	499 342 381	652 650 819

E.1.3. Balanseregnskap

Gjennomsnittstall pr. selskap - hele landet

Gjeld og egenkapital		2014	2015	2016
Egenkapital	kr	192 944 251	217 287 854	273 105 989
Avsetning for forpliktelser	kr	44 928 824	42 430 728	49 928 700
Annen langsiktig gjeld	kr	100 222 081	95 394 202	95 709 479
Kortsiktig gjeld	kr	187 619 428	144 229 597	233 906 651
Sum gjeld	kr	332 770 333	282 054 527	379 544 830
Sum egenkapital og gjeld	kr	525 714 584	499 342 381	652 650 819

E.1.4. Salg og andre lønnsomhetsmål

Gjennomsnittstall pr. selskap - hele landet

		2014	2015	2016
Solgt mengde av laks (rund vekt)	kg	9 757 230	10 032 842	10 351 950
Solgt mengde av regnbueørret (rund vekt)	kg	776 971	788 320	1 030 831
Produksjon av fisk (rund vekt)	kg	10 689 182	10 714 530	11 413 977
Produksjon pr. årsverk	kg	366 559	361 461	310 089
Antall årsverk		29,2	29,6	36,8
Fôrfaktor (økonomisk)		1,22	1,23	1,25
Fôrpris pr. kg	kr	9,68	10,68	11,68
Salgspris pr. kg solgt laks	kr	33,19	34,57	51,02
Salgspris pr. kg solgt regnbueørret	kr	33,50	30,80	46,31
Salgspris pr. kg solgt fisk (laks og regnb.ørret)	kr	33,21	34,29	50,59
Produksjonsverdi	kr	365 628 088	385 771 889	600 699 998
Produksjonsverdi pr. årsverk	kr	12 538 295	13 014 248	16 319 516

E.1.5. Beregnede nøkkeltall

Gjennomsnittstall pr. selskap - hele landet

		2014	2015	2016
Total rentabilitet	%	18,6	16,5	33,9
Driftsmargin	%	25,4	19,4	36,0
Overskuddsgrad	%	26,7	21,4	36,8
Likviditetsgrad 1	%	173,7	198,5	176,3
Likviditetsgrad 2	%	90,5	81,7	92,7
Rentedekningsgrad	%	1 296,9	1 150,9	3 748,3
Egenkapitalandel	%	36,7	43,5	41,8
Andel kortsiktig gjeld	%	35,7	28,9	35,8
Andel langsiktig gjeld	%	27,6	27,6	22,3

E.1.6. Beregnede kostnader pr. kg produsert fisk (rund vekt)

Gjennomsnittstall pr. selskap - hele landet

		2014	2015	2016
Smoltkostnad pr. kg	kr	2,52	2,72	3,18
Fôrkostnad pr. kg	kr	11,83	13,18	14,55
Forsikringskostnad pr. kg	kr	0,10	0,13	0,13
Lønnskostnad pr. kg	kr	1,92	2,07	2,28
Avskrivninger pr. kg	kr	1,26	1,58	1,80
Annen driftskostnad pr. kg	kr	5,54	6,31	8,71
Netto finanskostnad pr. kg	kr	0,20	0,16	-0,04
Produksjonskostnad pr. kg	kr	23,38	26,15	30,60
Slaktekostnad inkl. fraktkostnad pr. kg	kr	2,46	2,95	3,26
Sum kostnad pr. kg	kr	25,83	29,10	33,86

E2. Matfiskproduksjon. Resultat etter størrelse, gruppe 1 (små selskap)

E.2.1. Utvalg

		2014	2015	2016
Antall selskap i undersøkelsen	stk	55	53	50
Antall konsern i undersøkelsen	stk	50	52	48
Antall tillatelser i undersøkelsen	stk	185	193	189
Gj. antall tillatelser pr. konsern	stk	3,7	3,7	3,9

E.2.2. Resultatregnskap

Gjennomsnittstall pr. selskap - gruppe 1

		2014	2015	2016
Salgsinntekt av laks	kr	131 276 234	156 322 742	212 872 801
Salgsinntekt av regnbueørret	kr	15 575 831	14 711 091	26 095 433
Forsikringsutbetaling	kr	133 007	1 084 566	273 478
Annen driftsinntekt	kr	4 567 377	5 781 685	5 857 065
Sum driftsinntekter	kr	151 552 448	177 900 084	245 098 777
Smoltkostnad	kr	11 938 774	14 131 252	15 782 274
Fôrkostnad	kr	54 388 925	68 349 166	70 424 868
Forsikringskostnad (fisk)	kr	547 278	621 099	937 054
Slaktekostnad inkl. fraktkostnad	kr	12 024 318	15 071 224	14 892 680
Beholdningsendring fisk og varer (+/-)	kr	6 326 264	3 130 677	7 795 659
Lønnskostnader	kr	7 627 758	9 134 234	10 289 974
Avskrivninger på immaterielle eiendeler	kr	0	0	0
Avskrivninger på driftsmidler	kr	4 721 665	5 831 364	6 744 779
Kostnad vedr. annen virksomhet	kr	1 412 670	795 650	585 323
Annen driftskostnad	kr	25 857 287	32 322 677	40 731 635
Sum driftskostnader	kr	112 192 412	143 125 989	152 592 928
Driftsresultat	kr	39 360 037	34 774 094	92 505 849
Finansinntekt	kr	2 142 469	1 857 213	2 196 643
Finanskostnad	kr	2 106 476	2 318 004	2 072 415
Netto finanskostnader	kr	35 993	-460 791	124 228
Ord. resultat før skattekostnad	kr	39 396 030	34 313 304	92 630 077

E.2.3. Balanseregnskap

Gjennomsnittstall pr. selskap - gruppe 1

		2014	2015	2016
Immaterielle eiendeler	kr	18 103 181	20 835 831	17 453 253
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	kr	6 667 603	7 565 643	7 287 654
Oppdrettsutstyr og båter	kr	20 041 783	26 284 880	29 534 349
Driftsløsøre	kr	2 240 345	3 076 532	6 304 437
Sum varige driftsmidler	kr	28 949 731	36 927 055	43 126 441
Finansielle anleggsmidler	kr	15 240 762	20 867 101	33 832 547
Sum anleggsmidler	kr	62 293 674	78 629 987	94 412 241
Varer	kr	62 365 497	70 657 892	76 484 336
Fordringer og investeringer	kr	35 415 443	46 976 873	51 385 326
Bankinnskudd og kontanter	kr	18 523 508	19 966 467	58 029 574
Sum omløpsmidler	kr	116 304 447	137 601 232	185 899 235
Sum eiendeler	kr	178 598 121	216 231 218	280 311 477
Sum egenkapital	kr	89 680 336	102 740 373	145 881 623
Avsetning for forpliktelser	kr	15 784 690	15 220 092	18 741 933
Annen langsiktig gjeld	kr	29 917 348	38 797 869	40 060 526
Kortsiktig gjeld	kr	43 215 747	59 472 884	75 627 395
Sum gjeld	kr	88 917 785	113 490 845	134 429 853
Sum egenkapital og gjeld	kr	178 598 121	216 231 218	280 311 477

E.2.4. Salg og andre lønnsomhetsmål

Gjennomsnittstall pr. selskap - gruppe 1

		2014	2015	2016
Solgt mengde av laks (rund vekt)	kg	4 012 268	4 572 173	4 302 427
Solgt mengde av regnbueørret (rund vekt)	kg	471 419	507 198	675 809
Produksjon av fisk (rund vekt)	kg	4 464 843	5 021 446	4 998 495
Produksjon pr. årsverk	kg	399 529	369 650	346 396
Antall årsverk		11,2	13,6	14,4
Fôrfaktor (økonomisk)		1,25	1,27	1,20
Fôrpris pr. kg	kr	9,73	10,70	11,76
Salgspris pr. kg solgt laks	kr	32,72	34,19	49,48
Salgspris pr. kg solgt regnbueørret	kr	33,04	29,00	38,61
Salgspris pr. kg solgt fisk (laks og regnb.ørret)	kr	32,75	33,67	48,00
Produksjonsverdi	kr	153 178 329	174 164 510	246 763 893
Produksjonsverdi pr. årsverk	kr	13 706 898	12 820 977	17 100 755

E.2.5. Beregnede nøkkeltall

Gjennomsnittstall pr. selskap - gruppe 1

		2014	2015	2016
Total rentabilitet	%	23,2	16,9	33,8
Driftsmargin	%	26,0	19,5	37,7
Overskuddsgrad	%	27,1	21,0	38,4
Likviditetsgrad 1	%	269,1	231,4	245,8
Likviditetsgrad 2	%	124,8	112,6	144,7
Rentedekningsgrad	%	1 970,2	1580,3	4 569,7
Egenkapitalandel	%	50,2	47,5	52,0
Andel kortsiktig gjeld	%	24,2	27,5	27,0
Andel langsiktig gjeld	%	25,6	25,0	21,0

E.2.6. Beregnede kostnader pr. kg produsert fisk (rund vekt)

Gjennomsnittstall pr. selskap - gruppe 1

		2014	2015	2016
Smoltkostnad pr. kg	kr	2,67	2,81	3,16
Fôrkostnad pr. kg	kr	12,18	13,61	14,09
Forsikringskostnad pr. kg	kr	0,12	0,12	0,19
Lønnskostnad pr. kg	kr	1,71	1,82	2,06
Avskrivninger pr. kg	kr	1,06	1,16	1,35
Annen driftskostnad pr. kg	kr	5,08	5,44	7,09
Netto finanskostnad pr. kg	kr	-0,01	0,09	-0,02
Produksjonskostnad pr. kg	kr	22,82	25,07	27,91
Slaktekostnad inkl. fraktkostnad pr. kg	kr	2,69	3,00	2,98
Sum kostnad pr. kg	kr	25,51	28,07	30,89

E3. Matfiskproduksjon. Resultat etter størrelse, gruppe 2 (mellomstore selskap)

E.3.1. Utvalg

		2014	2015	2016
Antall selskap i undersøkelsen	stk	7	9	9
Antall konsern i undersøkelsen	stk	6	8	8
Antall tillatelser i undersøkelsen	stk	62	90	95
Gj. antall tillatelser pr. konsern	stk	10,3	11,3	11,9

E.3.2. Resultatregnskap

Gjennomsnittstall pr. selskap - gruppe 2

		2014	2015	2016
Salgsinntekt av laks	kr	355 950 701	470 369 355	658 239 237
Salgsinntekt av regnbueørret	kr	19 426 088	31 777 511	36 714 292
Forsikringsutbetaling	kr	2 723 273	4 298 274	0
Annen driftsinntekt	kr	16 952 196	45 535 122	71 763 990
Sum driftsinntekter	kr	395 052 258	551 980 261	766 717 520
Smoltkostnad	kr	33 803 634	40 946 860	42 157 342
Førkostnad	kr	147 122 992	182 923 794	204 691 839
Forsikringskostnad (fisk)	kr	1 346 188	2 082 552	1 900 702
Slaktekostnad inkl. fraktkostnad	kr	37 598 276	52 880 389	46 190 455
Beholdningsendring fisk og varer (+/-)	kr	15 176 269	15 653 241	24 902 586
Lønnskostnader	kr	16 133 124	23 205 075	27 583 058
Avskrivninger på immateielle eiendeler	kr	0	0	0
Avskrivninger på driftsmidler	kr	10 508 802	31 034 701	24 632 262
Kostnad vedr. annen virksomhet	kr	850 240	4 324 499	4 823 443
Annen driftskostnad	kr	54 698 609	148 416 320	212 229 735
Sum driftskostnader	kr	286 885 595	470 160 948	539 306 250
Driftsresultat	kr	108 166 663	81 819 313	227 411 270
Finansinntekt	kr	3 952 333	5 011 459	3 850 141
Finanskostnad	kr	7 912 718	7 691 947	6 595 699
Netto finanskostnader	kr	-3 960 385	-2 680 489	-2 745 558
Ord. resultat før skattekostnad	kr	104 206 279	79 138 825	224 665 712

E.3.3. Balanseregnskap

Gjennomsnittstall pr. selskap - gruppe 2

		2014	2015	2016
Immaterielle eiendeler	kr	81 942 345	93 842 262	93 842 262
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	kr	10 451 899	19 326 855	32 301 463
Oppdrettsutstyr og båter	kr	40 836 231	94 643 279	112 279 721
Driftsløsøre	kr	2 232 339	2 112 885	2 258 145
Sum varige driftsmidler	kr	53 520 469	116 083 018	146 839 329
Finansielle anleggsmidler	kr	69 988 509	64 420 755	80 843 161
Sum anleggsmidler	kr	205 451 323	274 346 035	321 524 753
Varer	kr	176 177 218	228 648 058	254 039 768
Fordringer og investeringer	kr	71 079 026	89 055 125	141 635 718
Bankinnskudd og kontanter	kr	10 765 593	18 930 853	37 926 611
Sum omløpsmidler	kr	258 021 837	336 634 036	433 602 096
Sum eiendeler	kr	463 473 161	610 980 071	755 126 849
Sum egenkapital	kr	195 565 175	268 413 136	319 147 474
Avsetning for forpliktelser	kr	49 708 320	58 210 215	65 164 704
Annen langsiktig gjeld	kr	79 940 533	117 315 195	129 084 494
Kortsiktig gjeld	kr	138 259 133	167 041 525	241 730 177
Sum gjeld	kr	267 907 986	342 566 936	435 979 375
Sum egenkapital og gjeld	kr	463 473 161	610 980 071	755 126 849

E.3.4. Salg og andre lønnsomhetsmål

Gjennomsnittstall pr. selskap - gruppe 2

		2014	2015	2016
Solgt mengde av laks (rund vekt)	kg	11 384 075	13 372 611	13 553 172
Solgt mengde av regnbueørret (rund vekt)	kg	553 468	998 104	807 162
Produksjon av fisk (rund vekt)	kg	12 245 693	15 733 237	13 898 171
Produksjon pr. årsverk	kg	496 610	463 986	338 925
Antall årsverk		24,7	33,9	41,0
Fôrfaktor (økonomisk)		1,28	1,09	1,30
Fôrpris pr. kg	kr	9,36	10,65	11,31
Salgspris pr. kg solgt laks	kr	31,27	35,17	48,57
Salgspris pr. kg solgt regnbueørret	kr	35,10	31,84	45,49
Salgspris pr. kg solgt fisk (laks og regnbueørret)	kr	31,45	34,94	48,39
Produksjonsverdi	kr	390 553 058	517 800 107	719 856 116
Produksjonsverdi pr. årsverk	kr	15 838 430	15 270 335	17 554 612

E.3.5. Beregnede nøkkeltall

Gjennomsnittstall pr. selskap - gruppe 2

		2014	2015	2016
Total rentabilitet	%	24,2	14,2	30,6
Driftsmargin	%	27,4	14,8	29,7
Overskuddsgrad	%	28,7	16,8	32,1
Likviditetsgrad 1	%	186,6	201,5	179,4
Likviditetsgrad 2	%	59,2	64,6	74,3
Rentedekningsgrad	%	1 416,9	1 128,9	3 506,2
Egenkapitalandel	%	42,2	43,9	42,3
Andel kortsiktig gjeld	%	29,8	27,3	32,0
Andel langsiktig gjeld	%	28,0	28,7	25,7

E.3.6. Beregnede kostnader pr. kg produsert fisk (rund vekt)

Gjennomsnittstall pr. selskap - gruppe 2

		2014	2015	2016
Smoltkostnad pr. kg	kr	2,76	2,60	3,03
Fôrkostnad pr. kg	kr	12,01	11,63	14,73
Forsikringskostnad pr. kg	kr	0,11	0,13	0,14
Lønnskostnad pr. kg	kr	1,32	1,47	1,98
Avskrivninger pr. kg	kr	0,86	1,97	1,77
Annen driftskostnad pr. kg	kr	3,15	6,81	10,45
Netto finanskostnad pr. kg	kr	0,32	0,17	0,20
Produksjonskostnad pr. kg	kr	20,54	24,79	32,31
Slaktekostnad inkl. fraktkostnad pr. kg	kr	3,07	3,36	3,32
Sum kostnad pr. kg	kr	23,61	28,15	35,63

E4. Matfiskproduksjon. Resultat etter størrelse, gruppe 3 (store selskap)

E.4.1. Utvalg

		2014	2015	2016
Antall selskap i undersøkelsen	stk	26	26	25
Antall konsern i undersøkelsen	stk	8	7	8
Antall tillatelser i undersøkelsen	stk	438	400	459
Gj. antall tillatelser pr. konsern	stk	54,8	57,1	57,4

E.4.2. Resultatregnskap

Gjennomsnittstall pr. selskap - gruppe 3

		2014	2015	2016
Salgsinntekt av laks	kr	722 453 542	692 359 825	1 111 879 300
Salgsinntekt av regnbueørret	kr	49 920 150	41 200 707	94 983 191
Forsikringsutbetaling	kr	1 550 936	1 127 593	2 152 014
Annen driftsinntekt	kr	30 163 612	53 643 330	27 662 756
Sum driftsinntekter	kr	804 088 240	788 331 456	1 236 677 260
Smoltkostnad	kr	56 717 839	55 772 166	75 171 140
Fôrkostnad	kr	273 361 009	275 429 874	343 539 882
Forsikringskostnad (fisk)	kr	2 192 487	2 548 713	2 324 127
Slaktekostnad inkl. fraktkostnad	kr	53 352 107	57 971 788	78 575 099
Beholdningsendring fisk og varer (+/-)	kr	35 956 780	37 862 784	58 813 517
Lønnskostnader	kr	49 001 232	48 392 936	56 740 631
Avskrivninger på immaterielle eiendeler	kr	0	0	-499 120
Avskrivninger på driftsmidler	kr	32 929 219	34 758 718	46 704 241
Kostnad vedr. annen virksomhet	kr	17 494 132	19 319 578	19 419 323
Annen driftskostnad	kr	154 730 150	170 353 001	218 902 647
Sum driftskostnader	kr	603 821 394	626 683 989	782 064 454
Driftsresultat	kr	200 266 845	161 647 467	454 612 807
Finansinntekter	kr	12 703 992	13 077 781	15 447 463
Finanskostnader	kr	18 932 612	16 893 057	13 295 521
Netto finanskostnader	kr	-6 228 620	-3 815 276	2 151 943
Ord. resultat før skattekostnad	kr	194 038 225	157 832 190	456 764 750

E.4.3. Balanseregnskap

Gjennomsnittstall pr. selskap - gruppe 3

Eiendeler:		2014	2015	2016
Immaterielle eiendeler	kr	185 001 888	172 562 920	193 838 486
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	kr	52 986 018	43 830 602	49 359 547
Oppdrettsutstyr og båter	kr	155 786 238	174 255 358	198 540 288
Driftsløsøre	kr	19 787 521	8 927 105	10 116 446
Sum varige driftsmidler	kr	228 559 776	227 013 064	258 016 281
Finansielle anleggsmidler	kr	75 955 332	66 498 270	51 207 215
Sum anleggsmidler	kr	489 516 997	466 074 254	503 061 982
Varer	kr	348 808 687	346 650 401	412 102 892
Fordringer og investeringer	kr	390 037 365	185 803 603	331 053 196
Bankinnskudd og kontanter	kr	48 393 665	39 281 524	114 220 063
Sum omløpsmidler	kr	787 239 718	571 735 528	857 376 151
Sum eiendeler	kr	1 276 756 714	1 037 809 782	1 360 438 133
Sum egenkapital	kr	410 681 513	433 091 275	510 979 785
Avsetning for forpliktelser	kr	105 293 090	92 436 433	106 817 274
Annen langsiktig gjeld	kr	254 404 049	203 175 614	194 992 380
Kortsiktig gjeld	kr	506 378 062	309 106 460	547 648 694
Sum gjeld	kr	866 075 202	604 718 507	849 458 347
Sum egenkapital og gjeld	kr	1 276 756 714	1 037 809 782	1 360 438 133

E.4.4. Salg og andre lønnsomhetsmål

Gjennomsnittstall pr. selskap - gruppe 3

		2014	2015	2016
Solgt mengde av laks (rund vekt)	kg	21 472 039	20 008 131	21 298 556
Solgt mengde av regnbueørret (rund vekt)	kg	1 483 506	1 288 758	1 821 395
Produksjon av fisk (rund vekt)	kg	23 436 993	20 582 417	23 350 631
Produksjon pr. årsverk	kg	342 548	337 977	291 683
Antall årsverk		68,4	60,9	80,1
Fôrfaktor (økonomisk)		1,20	1,25	1,26
Fôrpris pr. kg	kr	9,71	10,67	11,72
Salgspris pr. kg solgt laks	kr	33,65	34,60	52,20
Salgspris pr. kg solgt regnbueørret	kr	33,65	31,97	52,15
Salgspris pr. kg solgt fisk (laks og regnbueørret)	kr	33,65	34,44	52,20
Produksjonsverdi	kr	808 330 472	771 423 316	1 265 676 007
Produksjonsverdi pr. årsverk	kr	11 814 309	12 667 290	15 810 120

E.4.5. Beregnede nøkkeltall

Gjennomsnittstall pr. selskap - gruppe 3

		2014	2015	2016
Total rentabilitet	%	16,7	16,8	34,6
Driftsmargin	%	24,9	20,5	36,8
Overskuddsgrad	%	26,3	22,6	37,1
Likviditetsgrad 1	%	155,5	185,0	156,6
Likviditetsgrad 2	%	86,6	72,8	81,3
Rentedekningsgrad	%	1 124,9	1 034,3	3 535,5
Egenkapitalandel	%	32,2	41,7	37,6
Andel kortsiktig gjeld	%	39,7	29,8	40,3
Andel langsiktig gjeld	%	28,2	28,5	22,2

E.4.6. Beregnede kostnader pr. kg produsert fisk (rund vekt)

Gjennomsnittstall pr. selskap - gruppe 3

		2014	2015	2016
Smoltkostnad pr. kg	kr	2,42	2,71	3,22
Fôrkostnad pr. kg	kr	11,66	13,38	14,71
Forsikringskostnad pr. kg	kr	0,09	0,12	0,10
Lønnskostnad pr. kg	kr	2,09	2,35	2,43
Avskrivninger pr. kg	kr	1,41	1,69	2,00
Annen driftskostnad pr. kg	kr	6,06	6,61	9,02
Netto finanskostnad pr. kg	kr	0,27	0,19	-0,09
Produksjonskostnad pr. kg	kr	24,00	27,05	31,39
Slaktekostnad inkl. fraktkostnad pr. kg	kr	2,28	2,82	3,37
Sum kostnad pr. kg	kr	26,28	29,87	34,76

E5. Matfiskproduksjon. Resultat pr. tillatelse for hele landet

E.5.1. Utvalg

		2014	2015	2016
Antall selskap i utvalget	stk	88	88	84
Antall tillatelser i utvalget	stk	685	683	743
Gj. antall tillatelser pr. selskap	stk	7,8	7,8	8,8
Antall tillatelser i drift (populasjonen) ¹⁾	stk	1 009	1 059	1 088

1) Kilde: Fiskeridirektoratets statistikk for akvakultur, endelige tall

E.5.2. Resultatregnskap

Gjennomsnittstall pr. tillatelse - hele landet

		2014	2015	2016
Salgsinntekt av laks	kr	41 599 474	44 684 897	59 710 331
Salgsinntekt av regnbueørret	kr	3 343 908	3 128 702	5 396 743
Forsikringsutbetaling	kr	97 376	183 725	90 813
Annen driftsinntekt	kr	1 684 854	3 090 735	2 194 210
Sum driftsinntekter	kr	46 725 613	51 088 060	67 392 097
Smoltkostnad	kr	3 456 820	3 759 230	4 102 030
Førkostnad	kr	16 246 187	18 199 117	18 777 883
Forsikringskostnad (fisk)	kr	140 917	172 661	164 283
Slaktekostnad inkl. fraktkostnad	kr	3 374 716	4 073 155	4 205 553
Beholdningsendring fisk og varer (+/-)	kr	2 027 817	1 890 538	2 805 174
Lønnskostnader	kr	2 637 213	2 856 774	2 935 750
Avskrivninger på immaterielle eiendeler	kr	0	0	-16 794
Avskrivninger på driftsmidler	kr	1 736 369	2 184 628	2 323 735
Kostnad vedr. annen virksomhet	kr	786 126	854 171	751 225
Annen driftskostnad	kr	8 508 066	10 948 795	12 677 275
Sum driftskostnader	kr	34 858 596	41 157 994	43 115 766
Driftsresultat	kr	11 867 017	9 930 066	24 276 331
Finansinntekt	kr	694 607	707 991	714 226
Finanskostnad	kr	968 603	924 306	666 716
Netto finanskostnader	kr	-273 996	-216 315	47 510
Ord. Resultat før skattekostnad	kr	11 593 021	9 713 750	24 323 841

E.5.3. Balanseregnskap

Gjennomsnittstall pr. tillatelse - hele landet

		2014	2015	2016
Immaterielle eiendeler	kr	9 312 877	9 422 424	8 833 385
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	kr	2 653 311	2 510 273	2 542 509
Oppdrettsutstyr og båter	kr	7 939 553	9 920 245	10 027 917
Driftsløsøre	kr	953 753	606 408	792 000
Sum varige driftsmidler	kr	11 546 617	13 036 926	13 362 427
Finansielle anleggsmidler	kr	4 821 898	4 999 558	4 978 999
Sum anleggsmidler	kr	25 681 392	27 458 908	27 174 811
Varer	kr	20 047 254	21 691 964	22 090 373
Fordringer og investeringer	kr	18 374 269	11 891 895	16 312 675
Bankinnskudd og kontanter	kr	3 434 142	3 294 173	8 207 698
Sum omløpsmidler	kr	41 855 664	36 878 031	46 610 746
Sum eiendeler	kr	67 537 056	64 336 939	73 785 557
Sum egenkapital	kr	24 786 999	27 996 092	30 876 047
Avsetning for forpliktelser	kr	5 771 878	5 466 917	5 644 698
Annen langsiktig gjeld	kr	12 875 245	12 290 907	10 820 453
Kortsiktig gjeld	kr	24 102 934	18 583 023	26 444 359
Sum gjeld	kr	42 750 057	36 340 847	42 909 510
Sum gjeld og egenkapital	kr	67 537 056	64 336 939	73 785 557

E.5.4. Salg og andre lønnsomhetsmål

Gjennomsnittstall pr. tillatelse - hele landet

		2014	2015	2016
Solgt mengde av laks (rundvekt, WFE)	kg	1 253 484	1 292 665	1 170 342
Solgt mengde av regnbueørret (rundvekt, WFE)	kg	99 815	101 570	116 541
Produksjon av fisk (rundvekt, WFE)	kg	1 373 209	1 380 496	1 290 409
Produksjon pr. årsverk	kg	366 559	361 461	1 035 475
Antall årsverk		3,7	3,8	1,2
Fôrfaktor (økonomisk)		1,22	1,23	11,68
Fôrpris pr. kg	kr	9,68	10,68	51,02
Salgspris pr. kg solgt laks	kr	33,19	34,57	51,02
Salgspris pr. kg solgt regnbueørret	kr	33,50	30,80	46,31
Salgspris pr. kg solgt fisk (laks og regnbueørret)	kr	33,21	34,29	50,59
Produksjonsverdi	kr	46 971 200	49 704 138	67 912 247
Produksjonsverdi pr. årsverk	kr	12 538 295	13 014 248	54 495 429

E.5.5. Beregnede nøkkeltall

Gjennomsnittstall pr. tillatelse - hele landet

		2014	2015	2016
Total rentabilitet	%	18,6	16,5	33,9
Driftsmargin	%	25,4	19,4	36,0
Overskuddsgrad	%	26,7	21,4	36,8
Likviditetsgrad 1	%	173,7	198,5	176,3
Likviditetsgrad 2	%	90,5	81,7	92,7
Rentedekningsgrad	%	1296,9	1150,9	3 748,3
Egenkapitalandel	%	36,7	43,5	41,8
Andel kortsiktig gjeld	%	35,7	28,9	35,8
Andel langsiktig gjeld	%	27,6	27,6	22,3

E.5.6. Beregnede kostnader pr. kg produsert fisk (rund vekt)

Gjennomsnittstall pr. tillatelse - hele landet

		2014	2015	2016
Smoltkostnad pr. kg	kr	2,52	2,72	3,18
Fôrkostnad pr. kg	kr	11,83	13,18	14,55
Forsikringskostnad pr. kg	kr	0,10	0,13	0,13
Lønnskostnad pr. kg	kr	1,92	2,07	2,28
Avskrivninger pr. kg	kr	1,26	1,58	1,80
Annen driftskostnad pr. kg	kr	5,54	6,31	8,71
Netto finanskostnad pr. kg	kr	0,20	0,16	-0,04
Produksjonskostnad pr. kg	kr	23,38	26,15	30,60
Slaktekostnad inkl. fraktkostnad pr. kg	kr	2,46	2,95	3,26
Sum kostnad pr. kg	kr	25,83	29,10	33,86

E6. Matfiskproduksjon. Spredningstabeller

E.6.1. Produksjonskostnader pr. kg for hvert enkelt selskap, plassering i utvalget, samt ulike spredningsmål i 2016

Plass	Kroner	Plass	Kroner	Plass	Kroner	Spredningsmål	Prod. kostn. pr. kg
1.	13,42	41.	29,19	81.	42,58	Gjennomsnitt	30,60
2.	16,64	42.	29,22	82.	44,99	Maksimum	53,57
3.	17,61	43.	29,37	83.	45,41	Minimum	13,42
4.	18,91	44.	29,46	84.	53,57	Standardavvik	6,96
5.	20,26	45.	30,12			Std/gj.snitt	0,23
6.	21,06	46.	30,25				
7.	21,45	47.	30,34				
8.	21,59	48.	30,39				
9.	21,74	49.	30,44				
10.	21,88	50.	31,29				
11.	22,43	51.	31,38				
12.	24,03	52.	31,90				
13.	24,15	53.	31,93				
14.	24,16	54.	31,98				
15.	24,46	55.	31,99				
16.	24,57	56.	32,06				
17.	24,79	57.	32,20				
18.	24,80	58.	32,22				
19.	25,08	59.	32,26				
20.	25,11	60.	32,27				
21.	25,12	61.	32,80				
22.	25,34	62.	33,03				
23.	25,39	63.	33,50				
24.	25,47	64.	33,69				
25.	25,48	65.	34,12				
26.	26,05	66.	34,12				
27.	26,31	67.	34,37				
28.	26,89	68.	34,65				
29.	27,02	69.	34,90				
30.	27,13	70.	35,78				
31.	27,16	71.	36,11				
32.	27,62	72.	36,60				
33.	27,73	73.	37,24				
34.	27,81	74.	37,79				
35.	27,90	75.	39,60				
36.	28,09	76.	40,81				
37.	28,22	77.	41,12				
38.	28,31	78.	41,18				
39.	28,62	79.	41,28				
40.	29,13	80.	41,37				

E.6.2. Økonomisk førfaktor for hvert enkelt selskap, plassering i utvalget, samt ulike spredningsmål i 2016

Plass	Faktor	Plass	Faktor	Plass	Faktor	Spredningsmål	Økonomisk førfaktor
1.	0,49	41.	1,27	81.	1,78	Gjennomsnitt	1,25
2.	0,69	42.	1,28	82.	1,81	Maksimum	2,04
3.	0,81	43.	1,28	83.	1,85	Minimum	0,49
4.	0,85	44.	1,28	84.	2,04	Standardavvik	0,26
5.	0,89	45.	1,28			Std/gj.snitt	0,21
6.	0,92	46.	1,29				
7.	0,96	47.	1,30				
8.	0,97	48.	1,30				
9.	0,98	49.	1,32				
10.	1,02	50.	1,32				
11.	1,04	51.	1,33				
12.	1,05	52.	1,33				
13.	1,05	53.	1,34				
14.	1,09	54.	1,34				
15.	1,11	55.	1,34				
16.	1,11	56.	1,35				
17.	1,12	57.	1,35				
18.	1,13	58.	1,35				
19.	1,13	59.	1,36				
20.	1,13	60.	1,38				
21.	1,14	61.	1,39				
22.	1,16	62.	1,39				
23.	1,17	63.	1,39				
24.	1,18	64.	1,40				
25.	1,18	65.	1,42				
26.	1,18	66.	1,43				
27.	1,20	67.	1,43				
28.	1,20	68.	1,43				
29.	1,20	69.	1,47				
30.	1,22	70.	1,50				
31.	1,23	71.	1,56				
32.	1,24	72.	1,57				
33.	1,25	73.	1,59				
34.	1,25	74.	1,60				
35.	1,25	75.	1,65				
36.	1,26	76.	1,66				
37.	1,26	77.	1,67				
38.	1,26	78.	1,68				
39.	1,26	79.	1,74				
40.	1,27	80.	1,76				

E.6.3. Driftsmargin for hvert enkelt selskap, plassering i utvalget, samt ulike spredningsmål i 2016

Class.	Prosent	Class.	Prosent	Class.	Prosent	Spredningsmål	Driftsmargin
1.	57,8	41.	39,4	81.	14,5	Gjennomsnitt	36,00
2.	53,7	42.	39,3	82.	14,0	Maksimum	57,80
3.	53,6	43.	38,7	83.	13,5	Minimum	-22,77
4.	53,3	44.	38,2	84.	-22,8	Standardavvik	12,12
5.	53,2	45.	38,0			Std/gj.snitt	0,34
6.	53,0	46.	37,7				
7.	52,2	47.	37,5				
8.	51,9	48.	37,2				
9.	50,6	49.	36,9				
10.	50,4	50.	36,7				
11.	49,7	51.	36,5				
12.	48,9	52.	36,3				
13.	48,4	53.	35,9				
14.	48,4	54.	35,7				
15.	48,3	55.	35,3				
16.	48,2	56.	35,3				
17.	47,4	57.	35,1				
18.	46,7	58.	33,4				
19.	46,4	59.	32,9				
20.	46,4	60.	32,6				
21.	45,7	61.	32,4				
22.	45,5	62.	31,6				
23.	45,4	63.	30,9				
24.	45,4	64.	30,9				
25.	44,8	65.	30,5				
26.	44,6	66.	28,8				
27.	44,3	67.	27,9				
28.	43,5	68.	27,6				
29.	43,2	69.	27,1				
30.	42,9	70.	27,0				
31.	42,8	71.	26,6				
32.	42,5	72.	26,3				
33.	41,6	73.	26,2				
34.	41,5	74.	25,1				
35.	41,1	75.	24,6				
36.	40,6	76.	23,2				
37.	40,1	77.	22,6				
38.	39,9	78.	21,6				
39.	39,9	79.	20,9				
40.	39,6	80.	19,8				

E7. Settefiskproduksjon. Resultat pr. selskap for hele landet

E.7.1. Utvalg

		2014	2015	2016
Antall selskaper i undersøkelsen	stk	77	78	77
Antall tillatelser i undersøkelsen	stk	130	153	156
Gj. antall tillatelser pr. selskap	stk	1,7	2,0	2,0
Antall tillatelser i drift (populasjonen) ¹⁾	stk	189	189	187

1) Kilde: Fiskeridirektoratets statistikk for akvakultur, endelige tall

E.7.2. Resultatregnskap

Gjennomsnittstall pr. selskap - Hele landet

		2014	2015	2016
Salgsinntekt av smolt	kr	33 692 021	43 244 466	49 198 765
Salgsinntekt av yngel	kr	1 621 834	1 523 786	1 768 545
Salgsinntekt av rogn	kr	462 000	1 451 212	684 597
Forsikringsutbetalinger	kr	187 244	294 073	288 397
Annen driftsinntekt	kr	349 067	1 077 760	434 744
Sum driftsinntekter	kr	36 312 167	47 591 297	52 375 049
Rogn/yngelkostnad	kr	6 055 805	5 890 521	8 050 259
Fôrkostnad	kr	4 477 730	8 270 496	8 327 267
Forsikringskostnad	kr	318 003	388 491	416 356
Vaksinasjonskostnad	kr	4 262 908	4 610 234	6 291 125
Beholdningsendring (+/-)	kr	729 640	-608 525	958 370
Lønnskostnad	kr	5 955 047	8 313 603	9 299 209
Avskrivninger på immaterielle eiendeler	kr	0	0	0
Avskrivninger på driftsmidler	kr	3 215 617	3 950 380	3 994 611
Elektrisitetskostnad	kr	1 541 123	1 899 626	2 377 817
Annen driftskostnad	kr	6 403 576	8 765 262	8 246 066
Sum driftskostnader	kr	31 500 170	42 697 137	46 044 339
Driftsresultat	kr	4 811 997	4 894 160	6 330 711
Finansinntekter	kr	374 267	288 882	450 655
Finanskostnader	kr	1 180 696	1 388 596	1 491 118
Netto finansposter	kr	-806 429	-1 099 715	-1 040 463
Ord. resultat før skattekostnad	kr	4 005 568	3 794 445	5 290 248

E.7.3. Balanseregnskap

Gjennomsnittstall pr. selskap - Hele landet

Eiendeler:		2014	2015	2016
Immaterielle eiendeler	kr	699 807	942 416	722 962
Bygninger og annen fast eiendom	kr	23 917 928	24 001 649	29 888 904
Produksjonsutstyr	kr	13 852 997	18 168 654	19 941 607
Driftsløsøre	kr	1 745 911	1 228 623	1 019 007
Sum varige driftsmidler	kr	39 516 836	43 398 926	50 849 519
Finansielle anleggsmidler	kr	3 739 352	5 218 603	7 651 372
Sum anleggsmidler	kr	43 955 995	49 559 945	59 223 853
Varer	kr	14 017 835	14 902 527	16 588 833
Fordringer og investeringer	kr	9 781 905	9 085 067	8 261 108
Kontanter og bankinnskudd	kr	3 952 435	4 819 506	6 576 142
Sum omløpsmidler	kr	27 752 176	28 807 100	31 426 084
Sum eiendeler	kr	71 708 171	78 367 045	90 649 937
Egenkapital	kr	26 651 835	29 726 586	33 483 006
Avsetning for forpliktelse	kr	4 078 055	4 017 449	4 360 965
Annen langsiktig gjeld	kr	23 327 988	26 474 456	29 961 978
Kortsiktig gjeld	kr	17 650 292	18 148 554	22 843 988
Sum gjeld	kr	45 056 335	48 640 459	57 166 931
Sum gjeld og egenkapital	kr	71 708 171	78 367 045	90 649 937

E.7.4. Salg og andre lønnsomhetsmål

Gjennomsnittstall pr. selskap - Hele landet

		2014	2015	2016
Salg av smolt	stk	3 365 108	4 260 398	4 264 389
Salg av yngel	stk	509 776	441 994	519 454
Salg av fisk (yngel og smolt)	stk	3 874 884	4 702 392	4 783 842
Andel yngel av totalt salg	%	13,2	9,4	10,9
Salg av rogn	stk	481 026	2 457 603	953 208
Antall årsverk		8,7	12,2	13,1
Salg av fisk pr. årsverk	stk	446 609	386 315	365 516
Salgspris pr. stk solgt smolt	kr	10,01	10,15	11,54
Salgspris pr. stk solgt yngel	kr	3,18	3,45	3,40
Salgspris pr. stk solgt yngel og smolt	kr	9,11	9,52	10,65
Produksjonsverdi	kr	36 505 495	45 610 939	52 610 278
Produksjonsverdi pr. årsverk	kr	4 207 528	3 747 068	4 019 758

E.7.5. Beregnede nøkkeltall

Gjennomsnittstall pr. selskap - Hele landet

		2014	2015	2016
Totalrentabilitet	%	7,2	6,6	7,5
Driftsmargin	%	13,3	10,3	12,1
Overskuddsgrad	%	14,2	11,4	12,9
Likviditetsgrad 1	%	157,2	158,7	137,6
Likviditetsgrad 2	%	77,8	76,6	65,0
Rentedekningsgrad	%	439,3	373,3	454,8
Egenkapitalandel	%	37,2	37,9	36,9
Andel av kortsiktig gjeld	%	24,6	23,2	25,2
Andel av langsiktig gjeld	%	38,2	38,9	37,9

E.7.6. Beregnede kostnader pr. stk solgt fisk (smolt og yngel)

Gjennomsnittstall pr. selskap - Hele landet

		2014	2015	2016
Rogn og yngelkostnad pr. stk	kr	1,56	1,25	1,68
Fôrkostnad pr. stk	kr	1,16	1,76	1,74
Forsikringskostnad pr. stk	kr	0,08	0,08	0,09
Vaksinasjonskostnad pr. stk	kr	1,10	0,98	1,32
Lønnskostnad pr. stk	kr	1,54	1,77	1,94
Avskrivninger pr. stk	kr	0,83	0,84	0,84
Elektrisitetskostnad pr. stk	kr	0,40	0,40	0,50
Annen driftskostnad pr. stk	kr	1,65	1,86	1,72
Netto finanskostnad pr. stk	kr	0,21	0,23	0,22
Produksjonskostnader pr. stk	kr	8,53	9,18	10,04

E8. Settefiskproduksjon. Resultat etter produksjonsform, selskap uten yngelsalg

E.8.1. Utvalg

		2014	2015	2016
Antall selskaper i undersøkelsen	stk	47	55	55
Antall tillatelser i undersøkelsen	stk	68	76	81
Gj. antall tillatelser pr. selskap	stk	1,4	1,4	1,5

E.8.2. Resultatregnskap

Gjennomsnittstall pr. selskap - selskap uten yngelsalg

		2014	2015	2016
Salgsinntekt av smolt	kr	28 959 137	33 442 537	37 251 345
Salgsinntekt av yngel	kr	0	0	0
Salgsinntekt av rogn	kr	0	5 355	782 400
Forsikringsutbetalinger	kr	236 502	415 219	236 632
Annen driftsinntekt	kr	198 440	887 487	579 639
Sum driftsinntekter	kr	29 394 079	34 750 598	38 850 016
Rogn/yngelkostnad	kr	4 954 431	5 453 352	5 698 739
Førkostnad	kr	3 835 196	4 719 647	5 714 435
Forsikringskostnad	kr	269 143	329 234	335 563
Vaksinasjonskostnad	kr	3 098 802	3 660 562	4 533 777
Beholdningsendring (+/-)	kr	961 819	560 457	537 252
Lønnskostnad	kr	4 558 429	5 225 535	5 984 887
Avskrivninger på immaterielle eiendeler	kr	0	0	0
Avskrivninger på driftsmidler	kr	2 797 330	3 498 136	3 548 469
Elektrisitetskostnad	kr	1 369 259	1 428 178	1 566 010
Annen driftskostnad	kr	5 632 783	7 405 324	6 459 160
Sum driftskostnader	kr	25 553 554	31 159 510	33 303 788
Driftsresultat	kr	3 840 525	3 591 088	5 546 228
Finansinntekter	kr	393 619	197 379	334 868
Finanskostnader	kr	1 237 290	1 143 615	1 129 097
Netto finansposter	kr	-843 670	-946 236	-794 229
Ord. Resultat før skattekostnad	kr	2 996 854	2 644 852	4 752 000

E.8.3. Balanseregnskap

Gjennomsnittstall pr. selskap - selskap uten yngelsalg

		2014	2015	2016
Immaterielle eiendeler	kr	666 463	1 014 657	827 769
Bygninger og annen fast eiendom	kr	26 111 829	27 796 753	32 040 988
Produksjonsutstyr	kr	13 211 520	17 944 088	18 609 923
Driftsløsøre	kr	804 755	716 412	978 040
Sum varige driftsmidler	kr	40 128 104	46 457 253	51 628 951
Finansielle anleggsmidler	kr	917 893	4 483 501	9 151 222
Sum anleggsmidler	kr	41 712 460	51 955 411	61 607 942
Varer	kr	13 231 876	15 001 929	16 380 423
Fordringer og investeringer	kr	10 375 765	9 201 283	9 082 788
Kontanter og bankinnskudd	kr	4 294 528	5 442 705	7 082 390
Sum omløpsmidler	kr	27 902 169	29 645 917	32 545 601
Sum eiendeler	kr	69 614 629	81 601 328	94 153 543
Egenkapital	kr	23 094 509	30 882 060	36 334 587
Avsetning for forpliktelse	kr	3 308 707	3 652 334	4 059 731
Annen langsiktig gjeld	kr	25 423 669	30 213 775	32 531 545
Kortsiktig gjeld	kr	17 787 745	16 853 159	21 227 680
Sum gjeld	kr	46 520 120	50 719 267	57 818 956
Sum gjeld og egenkapital	kr	69 614 629	81 601 328	94 153 543

E.8.4. Salg og andre lønnsomhetsmål

Gjennomsnittstall pr. selskap - selskap uten yngelsalg

		2014	2015	2016
Salg av smolt	stk	2 782 028	3 146 040	3 178 672
Salg av yngel	stk	0	0	0
Salg av fisk (yngel og smolt)	stk	2 782 028	3 146 040	3 178 672
Andel yngel av totalt salg	%	0	0	0
Salg av rogn	stk	0	10 909	1 140 582
Antall årsverk		6,9	8,0	8,4
Salg av fisk pr. årsverk	stk	402 411	391 414	376 953
Salgspris pr. stk solgt smolt	kr	10,41	10,63	11,72
Salgspris pr. stk solgt yngel	kr	-	-	-
Salgspris pr. stk solgt yngel og smolt	kr	10,41	10,63	11,72
Produksjonsverdi	kr	29 920 956	34 008 349	38 570 997
Produksjonsverdi pr. årsverk	kr	4 327 963	4 231 138	4 574 063

E.8.5. Beregnede nøkkeltall

Gjennomsnittstall pr. selskap - selskap uten yngelsalg

		2014	2015	2016
Totalrentabilitet	%	6,1	4,6	6,2
Driftsmargin	%	13,1	10,3	14,3
Overskuddsgrad	%	14,2	11,1	15,2
Likviditetsgrad 1	%	156,9	175,9	153,3
Likviditetsgrad 2	%	82,5	86,9	76,2
Rentedekningsgrad	%	342,2	331,3	520,9
Egenkapitalandel	%	33,2	37,8	38,6
Andel av kortsiktig gjeld	%	25,6	20,7	22,5
Andel av langsiktig gjeld	%	41,3	41,5	38,9

E.8.6. Beregnede kostnader pr. stk solgt fisk

Gjennomsnittstall pr. selskap - selskap uten yngelsalg

		2014	2015	2016
Rogn og yngelkostnad pr. stk	kr	1,78	1,73	1,79
Fôrkostnad pr. stk	kr	1,38	1,50	1,80
Forsikringskostnad pr. stk	kr	0,10	0,10	0,11
Vaksinasjonskostnad pr. stk	kr	1,11	1,16	1,43
Lønnskostnad pr. stk	kr	1,64	1,66	1,88
Avskrivninger pr. stk	kr	1,01	1,11	1,12
Elektrisitetskostnad pr. stk	kr	0,49	0,45	0,49
Annen driftskostnad pr. stk	kr	2,02	2,35	2,03
Netto finanskostnad pr. stk	kr	0,30	0,30	0,25
Produksjonskostnader pr. stk	kr	9,83	10,38	10,90

E9. Settefiskproduksjon. Resultat etter produksjonsform, selskap med yngelsalg

E.9.1. Utvalg

		2014	2015	2016
Antall selskaper i undersøkelsen	stk	30	23	22
Antall tillatelser i undersøkelsen	stk	62	77	75
Gj. antall tillatelser pr. selskap	stk	2,1	3,3	3,4

E.9.2. Resultatregnskap

Gjennomsnittstall pr. selskap - selskap med yngelsalg

		2014	2015	2016
Salgsinntekt av smolt	kr	41 106 873	66 683 861	79 067 316
Salgsinntekt av yngel	kr	4 162 707	5 167 622	6 189 908
Salgsinntekt av rogn	kr	1 185 800	4 908 696	440 091
Forsikringsutbetalinger	kr	110 074	4 376	417 810
Annen driftsinntekt	kr	585 050	1 532 760	72 507
Sum driftsinntekter	kr	47 150 505	78 297 316	86 187 632
Rogn/yngelkostnad	kr	7 781 291	6 935 926	13 929 059
Førkostnad	kr	5 484 367	16 761 657	14 859 345
Forsikringskostnad	kr	394 550	530 192	618 339
Vaksinasjonskostnad	kr	6 086 675	6 881 188	10 684 495
Beholdningsendring (+/-)	kr	365 893	-3 403 916	2 011 164
Lønnskostnad	kr	8 143 082	15 698 113	17 585 014
Avskrivninger på immaterielle eiendeler	kr	0	0	0
Avskrivninger på driftsmidler	kr	3 870 934	5 031 835	5 109 965
Elektrisitetskostnad	kr	1 810 377	3 027 001	4 407 335
Annen driftskostnad	kr	7 611 151	12 017 287	12 713 330
Sum driftskostnader	kr	40 816 534	70 287 114	77 895 716
Driftsresultat	kr	6 333 971	8 010 202	8 291 916
Finansinntekter	kr	343 949	507 691	740 122
Finanskostnader	kr	1 092 033	1 974 420	2 396 170
Netto finansposter	kr	-748 085	-1 466 729	-1 656 049
Ord. resultat før skattekostnad	kr	5 585 887	6 543 473	6 635 867

E.9.3. Balanseregnskap

Gjennomsnittstall pr. selskap - selskap med yngelsalg

Eiendeler:		2014	2015	2016
Immaterielle eiendeler	kr	754 491	759 913	427 036
Bygninger og annen fast eiendom	kr	20 319 930	14 414 016	23 812 432
Produksjonsutstyr	kr	14 905 019	18 735 980	23 701 656
Driftsløsøre	kr	3 289 408	2 522 629	1 134 680
Sum varige driftsmidler	kr	38 514 356	35 672 626	48 648 768
Finansielle anleggsmidler	kr	8 366 545	7 075 702	3 416 502
Sum anleggsmidler	kr	47 635 392	43 508 241	52 492 306
Varer	kr	15 306 809	14 651 407	17 177 286
Fordringer og investeringer	kr	8 807 975	8 791 471	5 941 073
Kontanter og bankinnskudd	kr	3 391 403	3 245 107	5 146 735
Sum omløpsmidler	kr	27 506 187	26 687 985	28 265 095
Sum eiendeler	kr	75 141 579	70 196 226	80 757 401
Egenkapital	kr	32 485 851	26 807 494	25 431 482
Avsetning for forpliktelse	kr	5 339 787	4 939 846	5 211 508
Annen langsiktig gjeld	kr	19 891 072	17 027 756	22 706 731
Kortsiktig gjeld	kr	17 424 869	21 421 131	27 407 681
Sum gjeld	kr	42 655 729	43 388 732	55 325 919
Sum gjeld og egenkapital	kr	75 141 579	70 196 226	80 757 401

E.9.4. Salg og andre lønnsomhetsmål

Gjennomsnittstall pr. selskap - selskap med yngelsalg

		2014	2015	2016
Salg av smolt	stk	4 278 599	6 925 169	6 978 681
Salg av yngel	stk	1 308 425	1 498 936	1 818 088
Salg av fisk (yngel og smolt)	stk	5 587 023	8 424 105	8 796 769
Andel yngel av totalt salg	%	23,4	17,8	20,7
Salg av rogn	stk	1 234 633	8 308 391	484 773
Antall årsverk		11,4	22,1	24,7
Salg av fisk pr. årsverk	stk	488 462	381 872	355 765
Salgspris pr. stk solgt smolt	kr	9,61	9,63	11,33
Salgspris pr. stk solgt yngel	kr	3,18	3,45	3,40
Salgspris pr. stk solgt yngel og smolt	kr	8,10	8,53	9,69
Produksjonsverdi	kr	46 821 273	73 356 264	87 708 479
Produksjonsverdi pr. årsverk	kr	4 093 484	3 325 307	3 547 164

E.9.5. Beregnede nøkkeltall

Gjennomsnittstall pr. selskap - selskap med yngelsalg

		2014	2015	2016
Totalrentabilitet	%	8,9	12,1	11,2
Driftsmargin	%	13,4	10,2	9,6
Overskuddsgrad	&	14,3	11,6	10,3
Likviditetsgrad 1	%	157,9	124,6	103,1
Likviditetsgrad 2	%	70,0	56,2	40,5
Rentedekningsgrad	%	611,5	431,4	376,9
Egenkapitalandel	%	43,2	38,2	31,5
Andel av kortsiktig gjeld	%	23,2	30,5	33,9
Andel av langsiktig gjeld	%	33,6	31,3	34,6

E.9.6. Beregnede kostnader pr. stk solgt fisk

Gjennomsnittstall pr. selskap - selskap med yngelsalg

		2014	2015	2016
Rogn og yngelkostnad pr. stk	kr	1,39	0,82	1,58
Fôrkostnad pr. stk	kr	0,98	1,99	1,69
Forsikringskostnad pr. stk	kr	0,07	0,06	0,07
Vaksinasjonskostnad pr. stk	kr	1,09	0,82	1,21
Lønnskostnad pr. stk	kr	1,46	1,86	2,00
Avskrivninger pr. stk	kr	0,69	0,60	0,58
Elektrisitetskostnad pr. stk	kr	0,32	0,36	0,50
Annen driftskostnad pr. stk	kr	1,36	1,43	1,45
Netto finanskostnad pr. stk	kr	0,13	0,17	0,19
Produksjonskostnader pr. stk	kr	7,50	8,11	9,27

E10. Settefiskproduksjon. Spredningstabeller

E.10.1. Salg av fisk (yngel og smolt) for hvert enkelt selskap, plassering i utvalget, samt ulike spredningsmål for salg av fisk i 2016

Plass.	Stk	Plass.	Stk	Spredningsmål	Salg av fisk
1.	64 460 000	41.	2 484 000	Gjennomsnitt	4 783 842
2.	20 698 000	42.	2 400 000	Maksimum	64 460 000
3.	16 962 000	43.	2 385 000	Minimum	489 000
4.	14 076 000	44.	2 295 000	Standardavvik	7 929 124
5.	11 291 285	45.	2 271 000	Std. avvik/gj.snitt	1,66
6.	11 248 000	46.	2 230 000		
7.	11 192 000	47.	1 932 107		
8.	10 678 633	48.	1 887 000		
9.	10 555 000	49.	1 830 000		
10.	9 017 620	50.	1 822 000		
11.	8 107 000	51.	1 736 000		
12.	7 506 000	52.	1 727 000		
13.	7 496 000	53.	1 595 000		
14.	7 311 000	54.	1 573 000		
15.	7 160 000	55.	1 496 000		
16.	7 100 000	56.	1 410 000		
17.	5 242 000	57.	1 386 000		
18.	5 100 000	58.	1 380 000		
19.	5 094 000	59.	1 260 000		
20.	5 000 000	60.	1 237 000		
21.	4 667 000	61.	1 200 000		
22.	4 644 000	62.	1 146 000		
23.	4 498 000	63.	1 144 000		
24.	4 451 000	64.	1 120 000		
25.	4 151 000	65.	1 094 786		
26.	4 080 000	66.	1 059 000		
27.	4 001 000	67.	1 022 000		
28.	3 929 000	68.	1 000 000		
29.	3 804 000	69.	944 000		
30.	3 429 000	70.	867 000		
31.	3 300 000	71.	799 000		
32.	3 216 000	72.	797 000		
33.	3 161 391	73.	767 000		
34.	3 031 000	74.	735 029		
35.	3 000 000	75.	648 000		
36.	2 950 000	76.	617 000		
37.	2 947 000	77.	489 000		
38.	2 869 000				
39.	2 648 000				
40.	2 500 000				

E.10.2. Produksjonskostnader pr. stk solgt fisk (yngel og smolt) for hvert enkelt selskap, plassering i utvalget, samt ulike spredningsmål for produksjonskostnad pr. stk i 2016

Plass.	Kroner	Plass.	Kroner	Spredningsmål	Prod. kost. pr. stk
1.	4,43	41.	10,39	Gjennomsnitt	10,04
2.	4,89	42.	10,43	Maksimum	23,41
3.	5,34	43.	10,46	Minimum	4,43
4.	5,93	44.	10,48	Standardavvik	3,41
5.	6,05	45.	10,60	Std. avvik/gj.snitt	0,34
6.	7,02	46.	10,73		
7.	7,13	47.	10,79		
8.	7,16	48.	10,84		
9.	7,41	49.	11,22		
10.	7,71	50.	11,32		
11.	8,35	51.	11,48		
12.	8,35	52.	11,72		
13.	8,39	53.	11,79		
14.	8,54	54.	11,82		
15.	8,67	55.	11,86		
16.	8,69	56.	11,86		
17.	8,76	57.	11,97		
18.	8,77	58.	11,98		
19.	8,83	59.	12,05		
20.	8,85	60.	12,21		
21.	8,92	61.	12,37		
22.	9,05	62.	12,47		
23.	9,14	63.	12,53		
24.	9,16	64.	12,54		
25.	9,23	65.	12,55		
26.	9,25	66.	12,62		
27.	9,44	67.	12,64		
28.	9,61	68.	12,72		
29.	9,61	69.	13,62		
30.	9,62	70.	13,89		
31.	9,69	71.	14,54		
32.	9,74	72.	15,20		
33.	9,78	73.	15,69		
34.	9,79	74.	18,12		
35.	9,83	75.	21,35		
36.	9,96	76.	23,34		
37.	9,98	77.	23,41		
38.	10,16				
39.	10,23				
40.	10,33				

E.10.3. Driftsmargin for hvert enkelt selskap, plassering i utvalget, samt ulike spredningsmål for driftsmargin i 2016

Class.	Prosent	Class.	Prosent	Spredningsmål	Driftsmargin
1.	56,3	41.	9,8	Gjennomsnitt	12,1
2.	35,6	42.	9,7	Maksimum	56,3
3.	35,3	43.	9,6	Minimum	-46,8
4.	34,5	44.	9,4	Standardavvik	14,8
5.	27,9	45.	9,0	Std. avvik/gj.snitt	1,2
6.	27,4	46.	8,2		
7.	26,5	47.	8,0		
8.	22,6	48.	7,7		
9.	21,9	49.	7,2		
10.	21,8	50.	6,5		
11.	21,7	51.	6,3		
12.	21,5	52.	5,9		
13.	21,4	53.	5,1		
14.	21,3	54.	4,7		
15.	21,2	55.	4,7		
16.	20,4	56.	4,3		
17.	20,3	57.	4,2		
18.	20,0	58.	3,9		
19.	19,0	59.	3,3		
20.	18,4	60.	3,2		
21.	18,1	61.	3,0		
22.	17,9	62.	2,2		
23.	17,8	63.	1,9		
24.	17,6	64.	1,5		
25.	17,3	65.	1,2		
26.	16,8	66.	-0,3		
27.	16,4	67.	-0,7		
28.	16,2	68.	-2,9		
29.	15,8	69.	-4,8		
30.	14,9	70.	-7,1		
31.	14,3	71.	-8,3		
32.	13,5	72.	-10,1		
33.	13,2	73.	-14,5		
34.	12,9	74.	-15,5		
35.	12,6	75.	-19,7		
36.	12,2	76.	-33,0		
37.	11,9	77.	-46,8		
38.	11,4	78.			
39.	11,3				
40.	10,7				

F. Definisjoner

Vi skal her se på ulike definisjoner og beregninger som er brukt i lønnsomhetsundersøkelsen for produksjon av laks og regnbueørret i 2016.

Noen definisjoner er lik for både matfisk- og settefiskproduksjon. Disse definisjonene blir presentert først under F1. Definisjoner som er særegen for matfiskproduksjon er presentert under F2, mens definisjoner som er særegen for settefiskproduksjon fremkommer under F3.

F1. Definisjoner - felles

F.1.1. Forsikringsutbetaling

Her er det tatt med alle forsikringsutbetalinger som gjelder tap av fisk, og som er bokført i 2016. Dette er gjort for å få med forsikringsutbetalingene det året de får innvirkning på inntektene i årsregnskapet.

F.1.2. Annen driftsinntekt

Ordinære inntekter som ikke inngår i hovedvirksomheten, men som likevel har en naturlig tilknytning til hovedvirksomheten. Dette kan f.eks. være salg av rogn, fôr, videreformidling av smolt, leieinntekter, pakkeinntekter etc.

På grunn av disse inntektene vil kostnader ved oppdrettsdelen ikke være helt reelle. Grensen for å utelate ett selskap med høy annen driftsinntekt er:

- 10 prosent; dersom annen ordinær driftsinntekt ikke er knyttet til oppdrettsvirksomheten f.eks. butikk og,
- 30 prosent; dersom annen ordinær driftsinntekter er knyttet til oppdrettsvirksomhet f.eks inntekter fra eget slakteri.

F.1.3. Sum driftsinntekt

Er definert som summen av salgsinntekter, forsikringsutbetalinger og annen driftsinntekt.

F.1.4. Avskrivninger på immaterielle eiendeler

Avskrivninger på immaterielle eiendeler som er oppgitt i regnskapene. Immaterielle eiendeler omfatter tillatelser/konsesjoner, goodwill etc. Goodwill kan også omfatte inntektsføring av negativ goodwill i forbindelse med virksomhets overtakelse.

F.1.5. Avskrivninger på driftsmidler

Avskrivninger på driftsmidler som er oppgitt i regnskapene. Driftsmidler omfatter bygninger, fast

eiendom, produksjonsutstyr, kar, merder, nøter, båter etc.

F.1.6. Annen driftskostnad

Omfatter vedlikehold, leiekostnader, kontorutgifter, reparasjoner etc.

F.1.7. Driftsresultat

Er definert som sum driftsinntekt minus sum driftskostnad

F.1.8. Netto finansposter

Renter på lån og andre finanskostnader fratrukket renter av bankinnskudd og andre finansinntekter.

F.1.9. Ord. resultat før skattekostnad

Er definert som driftsresultat pluss finansinntekt minus finanskostnader.

F.1.10. Immaterielle eiendeler

Verdi per 31.12. på tillatelser, goodwill etc. som er oppgitt i regnskapene.

F.1.11. Finansielle anleggsmidler

Eksempel på finansielle anleggsmidler er andeler i salgslag, andre oppdrettsanlegg, slakterier m.m., samt aksjer.

F.1.12. Sum anleggsmidler

Er definert som summen av immaterielle, varige driftsmidler og finansielle anleggsmidler.

F.1.13. Sum omløpsmidler

Er definert som summen av varer, fordringer og investeringer, bankinnskudd og kontanter.

F.1.14. Sum eiendeler

Er definert som sum anleggsmidler pluss sum omløpsmidler.

F.1.15. Egenkapital

Egenkapital blir regnet som en restpost, der sum eiendeler fratrukket avsetning for forpliktelse, annen langsiktig gjeld og kortsiktig gjeld er lik egenkapital.

F.1.16. Kortsiktig gjeld

Kortsiktig gjeld er gjeld som forfaller innen ett år eller som er knyttet til driftssyklusen, f.eks. leverandørgjeld, skyldig merverdiavgift og kassekreditt.

F.1.17. Antall årsverk

Antall årsverk som er utført i anlegget i løpet av året. Vi bruker det samme timetallet per årsverk som Budsjettmemnda for jordbruket, der et årsverk er satt til 1845 timer. Både lønnet og ulønnet arbeidsinnsats er tatt med.

F.1.18. Totalrentabilitet

$$\frac{(\text{Driftsresultat} + \text{Finansinntekt}) * 100}{\text{Sum eiendeler}}$$

F.1.19. Driftsmargin

$$\frac{\text{Driftsresultat} * 100}{\text{Sum driftsinntekt}}$$

F.1.20. Overskuddsgrad

$$\frac{(\text{Driftsresultat} + \text{Finansinntekter}) * 100}{\text{Produksjonsverdi}}$$

F.1.21. Likviditetsgrad 1

$$\frac{\text{Sum omløpsmidler} * 100}{\text{Kortsiktig gjeld}}$$

F.1.22. Likviditetsgrad 2

$$\frac{(\text{Sum omløpsmidler} - \text{varer}) * 100}{\text{Kortsiktig gjeld}}$$

F.1.23. Rentedeckningsgrad

$$\frac{(\text{Driftsresultat} + \text{Finansinntekter}) * 100}{\text{Finanskostnader}}$$

F.1.24. Egenkapitalandel

$$\frac{\text{Egenkapital} * 100}{\text{Sum eiendeler}}$$

F.1.25. Andel av kortsiktig gjeld

$$\frac{\text{Kortsiktig gjeld} * 100}{\text{Sum eiendeler}}$$

F.1.26. Andel av langsiktig gjeld

$$\frac{(\text{Avs. for forplikt.} + \text{annen langs. gjeld}) * 100}{\text{Sum eiendeler}}$$

F.2.3. Beholdningsendring fisk og varer

Beholdningsendring på fisk og varer som er oppgitt i regnskapene.

F.2.4. Kostnad vedr. annen virksomhet

Omfatter kostnader som oppdrettselskapet har, og som ikke kan knyttes til matfiskproduksjon av laks og regnbueørret, f.eks. kostnader ved drift av eget slakteri eller kostnader ved drift av settefiskanlegg.

F.2.5. Sum driftskostnader

Er definert som summen av smoltkostnad, førkostnad, forsikringskostnad, slaktekostnad, lønnskostnad, avskrivninger, kostnader vedrørende annen virksomhet, annen driftskostnad fratrukket beholdningsendring fisk og varer.

F.2.6. Tomter bygninger og annen fast eiendom

Verdi per 31.12. på bygninger, fast eiendom og annen faste installasjoner oppgitt i regnskapene.

F.2.7. Oppdrettsutstyr og båter

Verdi per 31.12. på merder, nøter, førautomater og annen produksjonsutstyr, samt båter.

F.2.8. Varer

Verdi av levende fisk, frossenfisk på lager etc.

F2. Definisjoner – matfiskproduksjon

F.2.1. Salgsinntekt av laks

Den inntekt selskapet har hatt på egenprodusert laks ved leveranse til slakt og/eller leveranse av mindre levende fisk til videre produksjon.

F.2.2. Salgsinntekt av regnbueørret

Den inntekt selskapet har hatt på egenprodusert regnbueørret ved leveranse til slakt og/eller leveranse av mindre levende fisk til videre produksjon.

F.2.9. Solgt mengde av laks og regnbueørret

Solgt mengde er oppgitt til rund vekt (Whole fish equivalent (WFE)). Ved omregning til rund vekt fra sløyd vekt og sløyd hodekappet vekt har vi benyttet omregningsfaktorer fra NS 9417:2012 "Laks og regnbueørret. Enhetlig terminologi og metoder for dokumentasjon av produksjon".

Omregningsfaktor for laks

Tilstand	Hodekappet = 1	Sløyd vekt = 1	Rund vekt = 1	Levende vekt = 1
Levende vekt	1,350	1,200	1,067	1,000
Rund vekt (WFE)	1,266	1,125	1,000	1,067
Sløyd vekt	1,125	1,000	0,889	1,200
Hodekappet vekt	1,000	0,889	0,790	1,350

Omregningsfaktor for regnbueørret

Tilstand	Hodekappet = 1	Sløyd vekt = 1	Rund vekt = 1	Levende vekt = 1
Levende vekt	1,355	1,215	1,070	1,000
Rund vekt (WFE)	1,266	1,135	1,000	1,070
Sløyd vekt	1,115	1,000	0,881	1,215
Hodekappet vekt	1,000	0,897	0,790	1,355

F.2.10. Produksjon av fisk

(Solgt mengde (laks og regnbueørret) + beholdning av frossenfisk per 31.12.(kg)) + ((beholdning av levende fisk 31.12. (kg) – vekt på utsatt smolt - beholdning av levende fisk 1.1. (kg)) / 1,067).

For å unngå å få en blanding av ulike vekttyper (levende/rund/sløyd) i produksjonsberegningen har vi valgt å omregne levende fisk til rund vekt.

Omregningsfaktor fra levende vekt til rund vekt etter sulting og bløgging er satt til 1,067. Det har vist seg umulig for oss å skille mellom laks og regnbueørret ved beregningen av produksjon. Siden regnbueørret utgjør mindre enn 10 prosent av produsert mengde har vi valgt å benytte omregningsfaktor for laks ved omregning fra levende vekt til rund vekt.

F.2.11. Produksjon pr. årsverk

Antall kilo produsert fisk dividert med antall utførte årsverk. Produksjon er definert som salg +/- beholdningsendring (kg). Gir uttrykk for produktivitet.

F.2.12. Økonomisk fôrfaktor

Økonomiske fôrfaktor beregnes med utgangspunkt i forlager, fôrkjøp og produksjon målt i kilo, og er definert som:

$$\frac{\text{Fôrlager 1.1.} + \text{Fôrkjøp} - \text{Fôrlager 31.12.}}{\text{Produksjon av fisk}}$$

F.2.13. Salgspris pr. kg solgt laks

Salgsinntekt av laks dividert på solgt mengde av laks.

F.2.14. Salgspris pr. kg solgt regnbueørret

Salgsinntekt av regnbueørret dividert på solgt mengde av regnbueørret.

F.2.15. Salgspris pr. kg solgt fisk (laks og regnbueørret)

Salgsinntekt av laks og regnbueørret dividert på solgt mengde av laks og regnbueørret.

F.2.16. Produksjonsverdi

Produksjon er definert som salg +/- beholdningsendring. Produksjonsverdi blir da sum salgsinntekt pluss sum beholdningsendring.

F.2.17. Kostnader pr. kg produsert fisk

Hver kostnadsart er dividert med produksjon av fisk, slik at vi får kostnad pr. kg.

F.2.18. Annen driftskostnad pr. kg

Kostnader ved annen virksomhet pluss annen driftskostnad minus annen driftsinntekt dividert på produksjon av fisk.

F.2.19. Netto finanskostnad pr. kg

Renter på lån og andre finanskostnader fratrukket renter av bankinnskudd og andre finansinntekter dividert på produksjon av fisk.

F3. Definisjoner – settefiskproduksjon

F.3.1. Salgsinntekt av smolt

Den inntekt selskapet har fått ved salg av smolt (både laks og regnbueørret) for utsett i sjø.

F.3.2. Salgsinntekt av yngel

Den inntekt selskapet har fått ved salg av yngel (både laks og regnbueørret) til et annet selskapet med settefiskproduksjon (utsett i ferskvann).

F.3.3. Salgsinntekt av rogn

Den inntekt selskapet har hatt ved salg av lakse- rogn og regnbueørretrogn.

F.3.4. Beholdningsendring

Beholdningsendring på rogn og yngel oppgitt i årsregnskapene.

F.3.5. Sum driftskostnad

Er definert som summen av rogn og yngelkostnad, førkostnad, forsikringskostnad, vaksinasjonskostnad, lønnskostnad, avskrivninger på immaterielle eiendeler, avskrivninger på driftsmidler, elektrisitetskostnad, annen driftskostnad fratrukket beholdningsendring.

F.3.6. Produksjonsutstyr

Verdi per 31.12. på kar, fôrautomer og annen produksjonsutstyr, samt transportmidler oppgitt i årsregnskapene.

F.3.7. Varer

Verdi av rogn, yngel, vaksine og fôr oppgitt i årsregnskapene.

F.3.8. Salg av smolt

Antall (stk) smolt av laks og regnbueørret som er solgt til et matfiskselskap for utsetting i sjøvann.

F.3.9. Salg av yngel

Antall (stk) yngel av laks og regnbueørret som er solgt til annet settefiskselskap for utsetting i ferskvann.

F.3.10. Andel yngel av totalt salg

$$\frac{\text{Salg av yngel} * 100}{(\text{Salg av smolt} + \text{salg av yngel})}$$

F.3.11. Salg av rogn

Antall rognkorn som er solgt fra selskapet.

F.3.12. Salg av fisk per årsverk

$$\frac{(\text{Salg av smolt} + \text{Salg av yngel}) * 100}{\text{Antall årsverk}}$$

F.3.13. Salgpris pr. stk solgt smolt

Er definert som salgsinntekt av smolt dividert på antall solgt smolt.

F.3.14. Salgpris pr. stk solgt yngel

Er definert som salgsinntekt av yngel dividert på antall solgt yngel.

F.3.15. Produksjonsverdi

Er definert som sum salgsinntekt pluss beholdningsendring rogn og yngel.

F.3.16. Produksjonsverdi pr. årsverk

Produksjonsverdi dividert med antall utførte årsverk.

F.3.17. Kostnader pr. stk solgt fisk (yngel og smolt)

Hver kostnadsart er dividert med antall solgt yngel og smolt, slik at vi får kostnad pr. stk solgt fisk.

Beregning av produksjonskostnad pr. stk solgt fisk er basert på alle selskap i utvalget, også anlegg som kun har solgt smolt.

F.3.18. Netto finanskostnad pr. stk

Renter på lån og andre finanskostnader fratrukket renter av bankinnskudd og andre finansinntekter dividert på antall solgt yngel og smolt.

G. Summary in English

In Norway, and especially in the coastal regions of Norway, the farming of Atlantic salmon and rainbow trout is an important industry generating export revenues.

As from 1982, the Directorate of Fisheries has made surveys of the profitability of this industry. Consequently we possess more than a 30 year-long time series showing the development of profitability of the aquaculture industry in Norway. This period covers the years when the industry expanded in volume.

G1. Results for fish farms

Presented results is based on collected data from a sample of 84 farms with production and sale of Atlantic salmon and rainbow trout. These 84 farms employed 743 licences for production of Atlantic salmon and rainbow trout. This is 68,3 per cent of the number of licences that were in production in 2016.

Presented figures are arithmetic averages based on all fish farms in the sample.

Due to an on-going integration in the industry each companies contains more licences than before. Several companies have also licences in more than one county. It is therefore not possible to present results per county.

The main results from the profitability survey of Norwegian fish farms in 2016 are as follows:

- All time high Operating Margin
- Increased sales prices for Atlantic salmon and rainbow trout
- Increased production costs per kg

An large increase in sales prices from 2015 to 2016 resulted in record high Operating Margin for the Norwegian fish farmers.

The total profit on ordinary activities before taxation in the fish farming industry has been calculated to 26.7 billion NOK in 2016. For 2015 the total profit before taxation was calculated to 10.3 billion NOK.

In table G.1.1. some key figures as regards the average firm in the sample are presented.

Table G.1.1		2015	2016
Sales price per kg (salmon/trout)	NOK	34.29	50.59
Production costs per kg	NOK	26.15	30.60
Total costs per kg	NOK	29.10	33.86
Profit per kg	NOK	5.19	16.73
Economic feed conversion ratio		1.23	1.25
Number of man-year		29.6	36.8

The positive development in financial results are confirm by an increase in Operating Margin and Return on Total Assets from 2015 to 2016.

In table G.1.2. the average key figures for 2015 and 2016 are presented. Figures are given in per cent.

Table G.1.2.	2015	2016
Return on Total Assets	16.5	33.9
Operating Margin	19.4	36.0
Profit Margin	21.4	36.8
Current Ratio	198.5	176.3
Quick Ratio	81.7	92.7
Interest Cover	1 150.9	3 748.3
Equity Ratio	43.5	41.8
Short-term liabilities Ratio	28.9	35.8
Long-term liabilities Ratio	27.6	22.3

Productivity, calculated as average production per man-year, was decreased from 2015 to 2016. Average production per man/year was 310 089 kg in 2016. The main reason for this reduction was an increase in number of man-year from 2015 to 2016.

The development in average production per man-year is presented in Table G.1.3. Figures in kg.

Year	Production per man-year
1985	30 254
1990	61 401
1995	152 418
2000	299 476
2005	382 767
2010	368 801
2015	361 461
2016	310 089

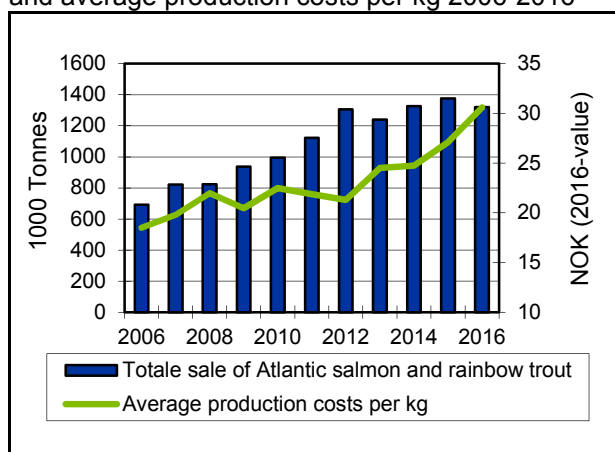
Production costs per kg increased by 17 per cent from 2015 to 2016. The average production costs per kg was NOK 30.60 in 2016. The main reason for this negative development was an increase in other operating expenses..

In table G.1.4. average production costs per kg produced fish for 2015 and 2016 are presented. Figures in Norwegian kroner (NOK).

	2015	2016
Smolt costs	2.72	3.18
Feeding costs	13.18	14.55
Insurance costs	0.13	0.13
Wages and salaries	2.07	2.28
Estimated depreciation	1.58	1.80
Other operating expenses	6.31	8.71
Net Financial expenses	0.16	-0.04
Prod. costs per kg	26.15	30.60

Figure 14.

Total sale of Atlantic salmon and rainbow trout and average production costs per kg 2006-2016

G2. Results for hatcheries

The survey is based on data collected from a sample of 77 hatcheries with production of fry and smolt of Atlantic salmon and rainbow trout. These 77 hatcheries employed 156 licences for production of smolt, which is 83.4 per cent of the total number of licences that were in production in 2016.

Presented figures are arithmetic averages based on all hatcheries in the sample.

The main results from the profitability survey of Norwegian hatcheries in 2016 are as follows:

- Increased Operating Margin
- Increased Net profit per sold fry and smolt
- Increased sales prices per fish
- Increased production costs per sold fry and smolt

The total profit on ordinary activities before taxation in the hatcheries is calculated to approximately 488 million NOK in 2016. For 2015 the total profit before taxation was calculated to 366 million NOK.

The increase in profitability can be explained by increased sales prices from 2015 to 2016.

In table G.2.1. some key figures as regards the average firm in the sample are presented.

		2015	2016
Sales price per sold fish	NOK	9.52	10.65
Prod. costs per sold fish	NOK	9.18	10.04
Profit per sold fish	NOK	0.34	0.61
Number of man-year		12.2	13.1

Developments in Return on Total Assets and Operating Margin confirm increased profitability from 2015 to 2016.

In table G.2.2. average Operating Margin and average Return on Total Assets are given. Figures are given in per cent.

	2015	2016
Return on Total Assets	6.6	7.5
Operating Margin	10.3	12.1

Productivity, calculated as sales of fry and smolt per man-year, decreased by 5.4 per cent from 2015 to 2016. This development was due to an increase in the number of man-year.

In table G.2.3. average sales of fry and smolt per man-year are presented. Figures are presented in numbers.

Table G.2.3.

Year	Sales of fry and smolt per man-year
1985	59 532
1990	141 939
1995	182 786
2000	289 520
2005	417 586
2010	412 957
2015	386 315
2016	365 516

Production costs per sold fry and smolt increased from NOK 9.18 in 2015 to NOK 10.04 in 2016. The main reason for this negative development was an increase in roe and fry costs from 2015 to 2016

The proportion of juvenile sales increased from 2015 to 2016. The proportion of juvenile sales was 10.9 per cent in 2016.

In table G.2.4. average production costs per sold fry/smolt for 2015 and 2016 are presented. Figures in Norwegian kroner (NOK).

Table G.2.4.	2015	2016
Roe- and fry costs	1.25	1.58
Feeding costs	1.76	1.74
Insurance costs	0.08	0.09
Vaccination costs	0.98	1.32
Wages and salaries	1.77	1.94
Depreciation	0.84	0.84
Electricity costs	0.40	0.50
Other operating expenses	1.86	1.72
Net Financial expenses	0.23	0.22
Production costs per sold	9.18	10.04

G3. Tables – average results for Norwegian fish farms

G.3.1. Sample

		2014	2015	2016
Number of companies	No.	88	88	84
Number of licenses	No.	685	683	743
Average number of licenses per companies	No.	7.8	7.8	8.8
Total number of licences with production ¹⁾	No.	1 009	1 059	1088

1) Sources: The Directorate of Fisheries, based on final figures from the Aquaculture Statistics

G.3.2. Profit and loss account

		2014	2015	2016
Sales revenues of salmon	NOK	323 814 089	346 815 739	528 152 092
Sales revenues of rainbow trout	NOK	26 029 287	24 282 998	47 735 477
Compensations	NOK	757 984	1 425 953	803 265
Other ordinary earnings	NOK	13 115 057	23 988 318	19 408 310
Operating revenues	NOK	363 716 417	396 513 007	596 099 144
Smolt costs	NOK	26 908 202	29 176 755	36 283 432
Feeding costs	NOK	126 461 796	141 249 962	166 094 845
Insurance costs (fish)	NOK	1 096 912	1 340 088	1 453 121
Slaughter costs and freight charges	NOK	26 269 093	31 613 237	37 199 114
Changes in stocks	NOK	15 784 712	14 673 153	24 812 430
Wages and salaries	NOK	20 528 302	221 724 549	25 967 405
Depreciation of intangible fixed assets	NOK	0	0	-148 548
Depreciation of tangible fixed assets	NOK	13 516 055	16 955 696	20 553 992
Costs not related to production of fish	NOK	6 119 272	6 629 534	6 644 765
Other operating expenses	NOK	66 227 556	84 977 577	112 133 518
Operational expenditure	NOK	271 342 478	319 442 156	381 369 214
Operating profit	NOK	92 373 939	77 070 852	214 729 929
Financial revenues	NOK	5 406 885	5 494 974	6 317 500
Financial expenses	NOK	7 539 694	7 173 877	5 897 263
Result of financial items	NOK	-2 132 809	-1 678 903	420 238
Profit on ord. activities before taxation	NOK	90 241 130	75 391 949	215 150 167

G.3.3. Balance sheet

		2014	2015	2016
Intangible fixed assets	NOK	72 492 278	73 130 856	78 133 395
Land, buildings and other real property	NOK	20 653 613	19 483 141	22 489 102
Plant and machinery	NOK	6 180 203	76 994 630	88 699 312
Operating equipment	NOK	7 424 101	4 706 556	7 005 432
Total tangible fixed assets	NOK	89 879 917	101 184 327	118 193 846
Financial fixed assets	NOK	37 534 092	38 803 388	44 040 431
Total fixed assets	NOK	199 906 287	213 118 571	240 367 671
Stocks	NOK	156 049 645	168 359 219	195 394 607
Receivables and investments	NOK	143 026 978	92 297 319	144 289 496
Bank deposits, cash at bank etc.	NOK	26 731 675	25 567 273	72 599 045
Current assets	NOK	325 808 297	286 223 811	412 283 148
Total assets	NOK	525 714 584	499 342 381	652 650 819

G.3.3. Balance sheet - continues

		2014	2015	2016
Equity	NOK	192 944 251	217 287 854	273 105 989
Provisions for liabilities and charges	NOK	44 928 824	42 430 728	49 928 700
Other long-term liabilities	NOK	100 222 081	95 394 202	95 709 479
Current liabilities	NOK	187 619 428	144 229 597	233 906 651
Total liabilities	NOK	332 770 333	282 054 527	379 544 830
Total equity and liabilities	NOK	525 714 584	499 342 381	652 650 819

G.3.4. Sale, estimated production, a/o

		2014	2015	2016
Sale of Atlantic salmon	Kg	9 757 230	10 032 842	10 351 950
Sale of Rainbow trout	Kg	776 971	788 320	1 030 831
Production of fish	Kg	10 689 182	10 714 530	11 413 977
Production per man-year	Kg	366 559	361 461	310 089
Number of man-year		29.2	29.6	36.8
Feed conversion ratio		1.22	1.23	1.25
Feed price per kilo	NOK	9.68	10.68	11.68
Sales price per kilo, salmon	NOK	33.19	34.57	51.02
Sales price per kilo, rainbow trout	NOK	33.50	30.80	46.31
Sales price per kilo, salmon and rainbow trout	NOK	33.21	34.29	50.59
Production value	NOK	365 628 088	385 771 889	60 069 998
Production value per man-year	NOK	12 538 295	13 014 248	16 319 516

G.3.5. Estimated financial ratios

		2014	2015	2016
Return on Total Assets	%	18.5	16.5	33.9
Operating Margin	%	25.4	19.4	36.0
Profit Margin	%	26.7	21.4	36.8
Current Ratio	%	173.7	198.5	176.3
Quick Ratio	%	90.5	81.7	92.7
Interest Cover	%	1 296.9	1 150.9	3 748.3
Equity Ratio	%	36.7	43.5	41.8
Short-term liabilities Ratio	%	35.7	28.9	35.8
Long-term liabilities Ratio	%	27.6	27.6	22.3

G.3.6. Estimated costs per kg produced Atlantic salmon and Rainbow trout

		2014	2015	2016
Smolt costs per kg	NOK	2.52	2.72	3,18
Feeding costs per kg	NOK	11.83	13.18	14,55
Insurance costs (fish per kg)	NOK	0.10	0.13	0,13
Wages and salaries per kg	NOK	1.92	2.07	2,28
Depreciation per kg	NOK	1.26	1.58	1,80
Other operating expenses per kg	NOK	5.54	6.31	8,71
NET Financial Expenses per kg	NOK	0.20	0.16	-0,04
Production costs per kg	NOK	23.38	26.15	30,60
Slaughter costs and freight charges per kg	NOK	2.46	2.95	3,26
Total costs per kg	NOK	25.83	29.10	33,86

G4. Tables – average results for Norwegian hatcheries

G.4.1. Sample

		2014	2015	2016
Number of companies in the sample	No.	77	78	77
Number of licenses	No.	130	153	156
Average number of licenses per companies	No.	1.7	2.0	2.0
Total number of licences with production ¹⁾	No.	189	189	187

1) Sources: The Directorate of Fisheries, based on final figures from the Aquaculture Statistics

G.4.2. Profit and loss account

		2014	2015	2016
Revenues of smolt	NOK	33 692 021	43 244 466	49 198 765
Revenues of fry	NOK	1 621 834	1 523 786	1 768 545
Revenues of roe	NOK	462 000	1 451 212	684 597
Compensations	NOK	187 244	294 073	288 397
Other operating revenues	NOK	349 067	1 077 760	434 744
Operating revenues	NOK	36 312 167	47 591 297	52 375 049
Roe and fry costs	NOK	6 055 805	5 890 521	8 050 259
Feeding costs	NOK	4 477 730	8 270 496	8 327 267
Insurance costs	NOK	318 003	388 491	416 356
Vaccination costs	NOK	4 262 908	4 610 234	629 125
Changes in stocks	NOK	729 640	-608 525	958 370
Wages and salaries	NOK	5 955 047	8 313 603	9 299 209
Depreciation of intangible fixed assets	NOK	0	0	0
Depreciation of tangible fixed assets	NOK	3 215 617	3 950 380	3 994 611
Electricity costs	NOK	1 541 123	1 899 626	2 377 817
Other operating expenses	NOK	6 403 576	8 765 262	8 246 066
Operating expenses	NOK	31 500 170	42 697 137	46 044 339
Operating profit	NOK	4 811 997	4 894 160	6 330 711
Financial revenues	NOK	374 267	288 882	450 655
Financial expenses	NOK	1 180 696	1 388 596	1 491 118
Net financial items	NOK	-806 429	-1 099 715	-1 040 463
Profit before taxation	NOK	4 005 568	3 794 445	5 290 248

G.4.3. Balance sheet

		2014	2015	2016
Intangible fixed assets	NOK	699 807	942 416	722 962
Land, buildings and other real property	NOK	23 917 928	24 001 649	29 888 904
Plant and machinery	NOK	13 852 997	18 168 654	19 941 607
Operating equipment	NOK	1 745 911	1 228 623	1 019 007
Total tangible fixed assets	NOK	39 516 836	43 398 926	50 549 519
Financial fixed assets	NOK	3 739 352	5 218 603	7 651 372
Total fixed assets	NOK	43 955 995	49 559 945	59 223 853
Stocks	NOK	14 017 835	14 902 527	16 588 833
Receivables and investments	NOK	9 781 905	9 085 067	8 261 108
Bank deposits, cash at bank etc.	NOK	3 952 435	4 819 506	6 576 142
Current assets	NOK	27 752 176	28 807 100	31 426 084
Total assets	NOK	71 708 171	78 367 045	90 649 937

G.4.3. Balance sheet - continues

		2014	2015	2016
Equity	NOK	26 651 835	29 726 586	33 483 006
Provisions for liabilities and charges	NOK	4 078 055	4 017 449	4 360 965
Other long-term liabilities	NOK	23 327 988	26 474 456	29 961 978
Current liabilities	NOK	17 650 292	18 148 554	22 843 988
Total liabilities	NOK	45 056 335	48 640 459	57 166 931
Total equity and liabilities	NOK	71 708 171	78 367 045	90 649 937

G.4.4. Sale a/o

		2014	2015	2016
Sale of smolt	No.	3 365 108	4 260 398	4 264 389
Sale of fry	No.	509 776	441 994	519 454
Sale of fish (smolt and fry)	No	3 874 884	4 702 392	4 783 842
Percentage of fry of total sales	%	13.2	9.4	10.9
Sale of roe	No.	481 026	2 457 603	953 208
Number of man-year		8.7	12.2	13.1
Sale of fry and smolt per man-year	No.	446 609	386 315	365 516
Sales price per sold smolt	NOK	10.01	10.15	11.54
Sales price per sold fry	NOK	3.18	3.45	3.40
Sales price per sold fry and smolt	NOK	9.11	9.52	10.65
Production value	NOK	36 505 495	45 610 939	52 610 278
Production value per man-year	NOK	4 207 528	3 747 068	4 019 758

G.4.5. Financial ratios

		2014	2015	2016
Return on Total Assets	%	7.2	6.6	7.5
Operating Margin	%	13.3	10.3	12.1
Profit Margin	%	14.2	11.4	12.9
Current Ratio	%	157.2	158.7	137.6
Quick Ratio	%	77.8	76.6	65.0
Interest Cover	%	439.3	373.3	454.8
Equity Ratio	%	37.2	37.9	36.9
Short-term liabilities Ratio	%	24.6	23.2	25.2
Long-term liabilities Ratio	%	38.2	38.9	37.9

G.4.6. Production costs per sold fry and smolt

		2014	2015	2016
Roe and fry costs	NOK	1.56	1.25	1.68
Feeding costs	NOK	1.16	1.76	1.74
Insurance costs	NOK	0.08	0.08	0.09
Vaccination costs	NOK	1.10	0.98	1.32
Wages and salaries	NOK	1.54	1.77	1.94
Depreciation	NOK	0.83	0.84	0.84
Electricity costs	NOK	0.40	0.40	0.50
Other operating expenses	NOK	1.65	1.86	1.72
Net financial expenses	NOK	0.21	0.23	0.22
Production costs per sold fry and smolt	NOK	8.53	9.18	10.04

G5. Definitions

G.5.1. Definitions - fish farms

Operating revenues	- Sales revenues of Atlantic salmon and Rainbow trout + compensations + other operating revenues
Operating expenses	- Smolt costs + feeding costs + insurance costs + slaughter costs – changes in stocks + wages and salaries + depreciation + costs not related to production of fish + other operating expenses
Operating profit	- Operating revenues – operating expenses
Profit before taxation	- Operating profit – results of financial items
Wage paying ability per man-year	- Wage paying ability / number of man-year
Number of man-year	- Number of working hour / 1845
Return on Total Assets	- (Profit before taxation + financial expenses / total assets) * 100
Operating Margin	- (Operating profit / operating revenues) * 100
Profit Margin	- ((Operating profit + financial revenues)/Production value)*100
Current Ratio	- (Current assets / current liabilities) * 100
Acid Test Ratio	- (Current assets - stocks / current liabilities) * 100
Interest Cover	- (Profit before taxation + financial revenues / financial expenses) * 100
Equity Ratio	- (Shareholders' funds / total assets) * 100
Short-term liabilities Ratio	- (Short-term liabilities / total assets) * 100
Long-term liabilities Ratio	- (Long-term liabilities / total assets) * 100
Smolt costs	- Total smolt costs / production of fish
Feeding costs	- Total feeding costs / production of fish
Insurance costs	- Total insurance costs / production of fish
Wages and salaries	- Total wages and salaries / production of fish
Estimated depreciation	- Total depreciation / production of fish
Other operating expenses	- Total other operating expenses / production of fish
Net Financial expenses	- (Financial expenses – financial revenues) / production of fish
Production costs per kilo	- Smolt costs + feeding costs + insurance costs + wages and salaries + depreciation + other operating expenses + Net financial expenses

G.5.2. Definitions - hatcheries

Operating revenues	- Sales revenues of smolt, fry and roe + compensations + other operating revenues
Operating expenses	- Roe and fry costs + feeding costs + insurance costs + vaccinations costs – changes in stock + wages and salaries + depreciation + electricity costs + other operating expenses
Operating profit	- Operating revenues – operating expenses
Profit before taxation	- Operating profit + results of financial items
Sale of smolt	- Number of individual sold
Sale of fry	- Number of individual sold
Number of man-year	- Number of working hour / 1845
Return on Total Assets	- (Profit before taxation plus financial expenses / total assets) * 100
Operating Margin	- (Operating profit / operating revenues) * 100
Profit Margin	- ((Operating profit + financial revenues)/Production value)*100
Current Ratio	- (Current assets / current liabilities) * 100
Quick Ratio	- (Current assets - stocks / current liabilities) * 100
Interest Cover	- (Profit before taxation plus financial revenues / financial expenses) * 100
Equity Ratio	- (Shareholders' funds / total assets) * 100
Short-term liabilities Ratio	- (Short-term liabilities / total assets) * 100
Long-term liabilities Ratio	- (Long-term liabilities / total assets) * 100
Roe- and fry costs per fish	- Total roe- and fry costs / (sale of fry + sale of smolt)
Feeding costs per fish	- Total feeding costs / (sale of fry + sale of smolt)
Insurance costs per fish	- Total insurance costs / (sale of fry + sale of smolt)
Vaccination costs per fish	- Total vaccination costs / (sale of fry + sale of smolt)
Wages and salaries per fish	- Total wages and salaries / (sale of fry + sale of smolt)
Depreciation per fish	- Total depreciation / (sale of fry + sale of smolt)
Electricity costs per fish	- Total electricity costs / (sale of fry + sale of smolt)
Other operating expenses per fish	- Total other operating expenses / (sale of fry + sale of smolt)
Net Financial expenses per fish	- (Financial expenses – financial revenues) / (sale of fry + sale of smolt)

Prod. Costs per sold fish

- Roe- and fry costs + feeding costs + insurance costs + vaccination costs + wages and salaries + depreciation + electricity costs + other operating expenses + Net financial expenses

H. Vedlegg - skjema

Organisasjonsnummer:

Antall tillatelser:

Kopi av årsregnskap (inkl. regnskapsnoter) for 2016 skal sendes inn sammen med lønnsomhetsskjemaet.

Kopi av spesifisert regnskap kan sendes inn istedenfor å fylle ut kostnadene i spørsmål G, H og I i skjemaet.

Spørsmål A. Antall tillatelser

Omfatter vedlagte skjema og årsregnskap for 2016 flere tillatelser enn angitt ovenfor?	Ja	Nei
	☐	☐
Dersom ja: Hvor mange tillatelser gjelder skjemaet og årsregnskapet for i 2016?	_____	

Spørsmål B. Annen inntekt

Hadde selskapet andre inntekter enn fra slakt av egenprodusert fisk i 2016?	Ja	Nei
	☐	☐
Dersom ja: Hvor høy var denne inntekten?	Kr _____	
Hvilken type inntekt? (leieinntekt, slaktetjenester etc.)	_____	

Spørsmål C. Forsikringsutbetaling

Har selskapet mottatt forsikringsutbetalinger i 2016 som følge av tap av fisk?	Ja	Nei
	☐	☐
Dersom ja: Hvor høy var denne utbetalingen?	Kr _____	

Spørsmål D. Fôr

Hvor stort var lager av fôr pr. 1.1.	Kg
Hvor stort var lager av fôr pr. 31.12.	Kg
Hvor mange kilogram med fôr ble innkjøpt i 2016	Kg

Spørsmål E. Frossenfisk

Hvor stort var lager av frossenfisk pr. 1.1.	Kg
Hvor stort var lager av frossenfisk pr. 31.12.	Kg

Spørsmål F. Gjennomsnittlig vekt ved utsett av smolt

Hva var gjennomsnittlig vekt på laks ved utsettingstidpunktet i 2016?	Gram
Hva var gjennomsnittlig vekt på regnbueørret ved utsettingstidpunktet i 2016?	Gram

Det er kun nødvendig å fylle ut postene nedenfor dersom postene ikke er spesifisert i vedlagte årsregnskap eller i eventuelt vedlagt spesifisert regnskap.

Spørsmål G. Spesifisering av produksjonsrelaterte kostnader

Innkjøp av smolt/settefisk?	Kr
Innkjøp av fôr?	Kr
Forsikringskostnad (fisk)?	Kr
Helsekostnader (rensefisk, avlusing, vaksine, veterinær etc.)?	Kr
Miljøkostnader (lokalitetsundersøkelse, inspeksjoner, dykking etc.)?	Kr
Vedlikehold av utstyr (sjøanlegg, merder, nøter, båt etc.)	Kr

Spørsmål H. Spesifisering av slaktekostnader

Ved leieslakting (inkl. fraktkostnader): Hvor mye betalte selskapet i slaktekostnader (bokførte kostnader)?	Kr
Ved eget slakteri. Hvor mye utgjorde kostnadene i forbindelse med slakting av egen fisk (bokførte kostnader)?	
Lønnskostnader:	Kr
Emballasje:	Kr
Frakt:	Kr
Annet:	Kr

Spørsmål I. Beholdningsverdi av fôr

Hva var beholdningsverdi av fôr pr. 1.1..	Kr
Hva var beholdningsverdi av fôr pr. 31.12.	Kr

Dato og underskrift:	Telefon:
	E-post:

Fylke:
Organisasjonsnummer:
Antall tillatelser:

Kopi av årsregnskap (inkl. regnskapsnoter) for 2016 skal sendes inn sammen med lønnsomhetsskjemaet.

Kopi av spesifisert regnskap kan sendes inn istedenfor å fylle ut kostnadene i spørsmål F, G og H i skjemaet.

Spørsmål A. Antall tillatelser

Omfatter vedlagte skjema og årsregnskap for 2016 flere tillatelser enn nevnt ovenfor?	Ja	Nei
	☐	☐
Dersom ja: Hvor mange tillatelser gjelder skjema og årsregnskapet for 2016?:	_____	

Spørsmål B. Annen inntekt

Hadde selskapet andre inntekter enn fra salg av yngel og smolt i 2016?	Ja	Nei
	☐	☐
Dersom ja, - Hvilken type inntekt?	_____	
- Hvor høy var denne inntekten? kr	_____	

Spørsmål C. Forsikringsutbetaling

Har selskapet mottatt forsikringsutbetaling i 2016 som følge av tap av fisk?	Ja	Nei
	☐	☐
Dersom ja: Hvor høy var denne utbetalingen? kr	_____	

Spørsmål D. Kunstig varmetilsetting

Har selskapet benyttet seg av kunstig varmetilsetting i produksjonen?	Ja	Nei
	☐	☐

Spørsmål E. Eget klekkeri

Har selskapet eget klekkeri?	Ja	Nei
	☐	☐

Det er kun nødvendig å fylle ut postene nedenfor dersom postene ikke er spesifisert i vedlagte årsregnskap eller i eventuelt vedlagt spesifisert regnskap.

Spørsmål F. Spesifisering av beholdningsverdi

1.) Fôr på lager pr. 1.1.2016 (kilo x innkjøpspris 2016)	Kr	_____
2.) Fôr på lager pr. 31.12.2016 (kilo x innkjøpspris 2016)	Kr	_____
3.) Vaksine på lager pr. 1.1.2016 (kilo x innkjøpspris 2016)	Kr	_____
4.) Vaksine på lager pr. 31.12.2016 (kilo x innkjøpspris 2016)	Kr	_____

Spørsmål G. Spesifisering av vareforbruk

1.) Kjøp av rogn og yngel	Kr	_____
2.) Kjøp av fôr	Kr	_____
3.) Forsikringskostnad (fisk)	Kr	_____
4.) Elektrisitetskostnad	Kr	_____
5.) Vaksinasjonskostnad	Kr	_____

Dato og underskrift:	Telefonnr:
	E-post::

Skjema returneres til:

FISKERIDIREKTORATET

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 Sentrum
5804 Bergen

Tlf. 03495

Atlantisk laks, regnbueørret og ørret

Matfisk, stamfisk og/eller FoU tillatelser

(Etter Lov nr. 79 av 17. juni 2005, § 24 plikter alle å gi oppgave)

Organisasjonsnummer:

Fylke:

Antall tillatelser:

	Ja	Nei
Har det vært produksjon av fisk i noen av selskapets tillatelser i 2016?		
Benyttet reelt volum i m ³ per 31.12.2016 ¹⁾		

1) Kilde: Månedlig luse- og biomasserapportering per 30.1.2017

Svarfrist 25. mars 2017

Tabell 1. Produksjonsoversikt for 2016 (antall)

	Beholdning pr. 1.1 ²⁾	Utsett ¹⁾	Uttak av tidligere generasjon.	Uttak av fjorårets generasjon.	Uttak av årets generasjon	Tap/Svinn	Beholdning pr. 31.12. ¹⁾
Atlantisk laks							
Regnbueørret							
Brunørret / Sjørørret							

1) Kilde: Månedlig luse- og biomasserapportering pr. 30.1.2017

2) Kilde: Fjorårets skjema

Tabell 2. Beholdning pr. 31.12.2016 (antall og gjennomsnittsvekt per stk)

	Tidligere generasjon		Fjorårets generasjon		Årets generasjon	
	Stk ¹⁾	Gj. snitt vekt ¹⁾	Stk ¹⁾	Gj. snitt vekt ¹⁾	Stk ¹⁾	Gj. snitt vekt ¹⁾
Atlantisk laks						
Regnbueørret						
Brunørret / Sjørørret						

1) Kilde: Månedlig luse- og biomasserapportering pr. 30.1.2017

Tabell 3. Kjøp og interne mottak av settefisk/smolt i 2016

	Kjøp		Interne mottak		Totalt inntak	
	Stk	Beløp i kr (ekskl. mva)	Stk	Beløp i kr (ekskl. mva)	Stk ¹⁾	Beløp i kr (ekskl. mva)
Atlantisk laks						
Regnbueørret						
Brunørret/Sjørørret						

1) Kilde: Månedlig luse- og biomasserapportering per 30.1.2017

Tabell 4a. Salg av fisk i 2016 (levende og slaktet)

	Atlantisk laks		Regnbueørret		Brunørret/Sjørørret	
	Mengde	Beløp i kr (ekskl. mva)	Mengde	Beløp i kr (ekskl. mva)	Mengde	Beløp i kr (ekskl. mva)
Sløyd fisk (med hode)	kg		kg		kg	
Sløyd fisk (hodekappet)	kg		kg		kg	
Rund fisk (rund vekt)	kg		kg		kg	

Tabell 4b. Salg og interne overføringer av rogn i 2016

	Atlantisk laks		Regnbueørret		Brunørret/Sjøørret	
	Mengde	Beløp i kr (ekskl. mva)	Mengde	Beløp i kr (ekskl. mva)	Mengde	Beløp i kr (ekskl. mva)
Rogn/øyerogn – målt i liter						
Rogn/øyerogn – målt i stk						

Tabell 5a. Kjøp/selvfishet renseskisk i 2016 (alt utsett av renseskisk, eksternt, internt og selvfishet)

Opprinnelse	Art (spesifiser)	Stk	Beløp i kr (ekskl. mva)
Oppdrettet:			
Villfanget:			

Tabell 5b. Frossenfisk pr. 31.12.2016

Frossenfisk (Ikke solgt)	Hadde selskapet frossenfisk på lager per 31.12. 2016? ☐ Ja ☐ Nei	Dersom ja, oppgi antall kg: Laks: _____ Regnbueørret: _____
--------------------------	---	--

Tabell 6. Tap/Svinn i produksjonen av fisk i 2016 (Tap/Svinn i tabell 1 skal fordeles på årsak her)

Årsak (se rettledning):	Atlantisk laks	Regnbueørret	Brunørret/Sjøørret
	Stk	Stk	Stk
Dødfisk			
Utkast fra slakteri			
Rømming			
Annet:			
Tellefeil			
Sum (Sum = tap/svinn i tabell 1)			

Tabell 7. Arbeidsinnsats i 2016 (Gjelder arbeid knyttet til produksjon på tillatelsen(e), inkl. adm.)

	Antall personer		Antall timer	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
Fast ansatte				
Sesongarbeidere				

Tabell 8. Kjøp og salg av varige driftsmidler i 2016

	Kjøp (Beløp i kr)	Salg (Beløp i kr)
Driftsbygninger		
Sjøanlegg (f.eks. merder, nøter)		
Diverse maskiner (f.eks. fôrautomater, datautstyr)		
Transportmidler og annet		
I alt		

Merknader og kommentarer (legg ved eget ark dersom det er for liten plass til å skrive på)

Dato og underskrift:	Telefon:
	E-post:

Atlantisk laks, regnbueørret og ørret

Settefisktillatelser

(Etter Lov nr. 79 av 17. juni 2005, § 24 plikter alle å gi oppgave)

Organisasjonsnummer:

Fylke:

Antall tillatelser:

	Ja	Nei
Har det vært produksjon i noen av selskapets tillatelser i 2016?		
Har selskapet egen stamfisk per 31.12.2016?		
Har selskapet tillatelser for produksjon av yngel til utsetting i vassdrag?		

Svarfrist 1. mars 2017

Tabell 1. Beholdning av yngel pr. 1.1.2016

	Yngel. Antall, 1000 stk ¹⁾
Atlantisk laks	
Regnbueørret	
Brun-/Sjøørret	

1) Kilde: Fiskeridirektoratet, Fjorårets skjema

Tabell 2. Produksjon fra rognkorn til yngel i 2016

	Beholdning pr. 1.1. av rognkorn ¹⁾	Totalt kjøp/interne mottak av rognkorn		Beholdning pr. 31.12. av rognkorn	Klekket yngel
	Antall, 1000 stk	Antall, 1000 stk	Beløp i 1000 kr	Antall, 1000 stk	Antall, 1000 stk
Atlantisk laks					
Regnbueørret					
Brun-/Sjøørret					

1) Kilde: Fiskeridirektoratet, Fjorårets skjema

Tabell 3. Salg og interne leveranser av rognkorn til klekkeri i 2016

	Beløp i 1000 kr (ekskl. mva.)	Rognkorn. Antall, 1000 stk
Atlantisk laks		
Regnbueørret		
Brun-/Sjøørret		

Tabell 4. Kjøp og interne mottak av yngel i 2016

	Beløp i 1000 kr (ekskl. mva.)	Yngel. Antall, 1000 stk
Atlantisk laks klekket i 2016		
Atlantisk laks klekket før 2016		
Regnbueørret		
Brun-/Sjøørret		

Tabell 5a. Salg og interne leveranser av smolt/settefisk for utsett i sjøvann i 2016

	Beløp i 1000 kr (ekskl. mva.)	Smolt. Antall i 1000 stk
Atlantisk laks		
Regnbueørret		
Brun-/Sjøørret		

Tabell 5b. Salg og interne leveranser av yngel for utsett i ferskvann i 2016

	Beløp i 1000 kr (ekskl. mva.)	Yngel. Antall i 1000 stk
Atlantisk laks		
Regnbueørret		
Brun-/Sjørret		

Tabell 6. Tap/svinn i produksjon av yngel i 2016

Årsak: (Se rettledning)	Dødfisk 1000 stk	Destruksjon 1000 stk	Rømming 1000 stk	Annet 1000 stk	Tellefeil 1000 stk	Sum 1000 stk
Atlantisk laks						
Regnbueørret						
Brun-/Sjørret						

Tabell 7. Beholdning av yngel pr. 31.12.

	Yngel. Antall 1000 stk
Atlantisk laks klekket i 2016	
Atlantisk laks klekket <u>før</u> 2016	
Regnbueørret	
Brun-/sjørret	

Tabell 8. Arbeidsinnsats i 2016

		Antall personer		Antall timer	
		Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
Betalt arbeidstid	Fast ansatte				
	Sesongarbeidere				

Tabell 9. Kjøp og salg av varige driftsmidler i 2016

	Kjøp (1000 kroner ekskl. mva.)	Salg (1000 kroner ekskl. mva.)
Driftsbygninger		
Produksjonsutstyr/Maskiner		
Transportmidler		

Merknader og kommentarer (legg ved eget ark)

Dato og underskrift:	Telefon:
	E-post:

Telefon: 03495
Faks: 55 23 80 90
Adresse: Postboks 185 Sentrum, 5804 Bergen
Besøksadresse: Strandgaten 229, Bergen
E-post: postmottak@fiskeridir.no

ISSN: 2464-4285

www.fiskeridir.no

Livet i havet – vårt felles ansvar